

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

URGENTNE OBRAVNAVE ZARADI POŠKODB IN ZASTRUPITEV

URGENTNE OBRAVNAVE ZARADI POŠKODB IN ZASTRUPITEV

Avtorici:

Prim. mag. Mateja Rok Simon, dr. med.

Mag. Tina Zupanič, univ. dipl. soc.

Lektura:

Nuša Mastnak

Oblikovanje:

Andreja Frič

Izdajatelj:

Nacionalni inštitut za javno zdravje, Trubarjeva 2, Ljubljana

Kraj in leto izdaje:

Ljubljana, 2016

Elektronski vir: <http://www.nijz.si>

Brezplačen izvod.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

616-001:004.65(0.034.2)

616-099:004.65(0.034.2)

ROK-Simon, Mateja

Urgentne obravnave zaradi poškodb in zastrupitev [Elektronski vir] / [avtorici Mateja Rok Simon, Tina Zupanič]. - El. knjiga. - Ljubljana : Nacionalni inštitut za javno zdravje, 2016

ISBN 978-961-6911-90-0 (pdf)

1. Gl. stv. nasl. 2. Zupanič, Tina

284239616

URGENTNE OBRAVNAVE ZARADI POŠKODB IN ZASTRUPITEV

VSEBINA

SEZNAM UPORABLJENIH KRATIC.....	7
SEZNAM SLIK IN TABEL.....	8
1 UVOD	12
1.1 Zakaj potrebujemo podatke o poškodbah	12
1.2 Kdo potrebuje informacije o poškodbah in zakaj.....	13
2 NAMEN IN CILJI	15
3 METODOLOGIJA	17
3.1 Namen »European Injury Data Base«	17
3.2 O »Injury Data Base«	17
3.3 Implementacija metodologije IDB v Sloveniji	17
3.4 Ekstrapolacija.....	18
3.5 Prednosti in omejitve vzorčnih podatkov	18
3.6 Omejitve ekstrapoliranih podatkov	20
4 OMEJITVE PODATKOV IDB S PRIPOROČILI ZA IZBOLJŠAVE V NOVEM SISTEMU SZBO	22
4.1 SB Jesenice – poročanje o urgentnih obravnavah zaradi poškodb in zastrupitev v ZUBSTAT.....	23
4.2 UKC Ljubljana – majhno število poročenih zastrupitev v IDB.....	24
4.3 Pediatrična klinika – neporočanje v VZD 238.....	24
4.4 Neporočanje o očesnih poškodbah v ZUBSTAT.....	25
4.5 Ostale omejitve podatkov o poškodbah in zastrupitvah.....	26
5 PRIPOROČILA ZA EPIDEMIOLOŠKE ANALIZE PODATKOV	28
6 EPIDEMIOLOŠKA ANALIZA URGENTNIH OBRAVNAV V IDB	30
6.1 Analiza vzrokov in okoliščin nastanka poškodb	30
6.1.1 Urgentne obravnave so najpogostejše zaradi poškodb zapestja/roke in glave	30
6.1.2 Poškodbe so posledica predvsem padcev in delovanja neživih mehaničnih sil	31
6.1.3 Poškodbe se zgodijo največkrat doma.....	31
6.1.4 Poškodbe so največkrat posledica aktivnosti v prostem času, športa in vadbe	32
6.1.5 Pri nastanku poškodb so največkrat udeleženi gradbeni elementi, osebe in vozila	32
6.2 Analiza vzrokov in okoliščin nastanka poškodb po starostnih skupinah	33
6.2.1 Otroci, stari 0–3 leta, se poškodujejo predvsem zaradi padcev doma	33
6.2.2 Otroci, stari 4–6 let, se poškodujejo predvsem zaradi padcev doma	34
6.2.3 Otroci, stari 7–9 let, se poškodujejo predvsem zaradi padcev in udarcev ob predmet/z njim doma in v športnih ustanovah	36
6.2.4 Otroci, stari 10–14 let, se poškodujejo predvsem zaradi padcev in udarcev ob predmet/z njim v športnih in izobraževalnih ustanovah	37
6.2.5 Mladostniki, stari 15–19 let, se poškodujejo predvsem zaradi padcev in udarcev ob predmet/z njim v športnih in izobraževalnih ustanovah ter doma	39
6.2.6 Odrasli, stari 20–29 let, se poškodujejo predvsem zaradi padcev in udarcev ob predmet/z njim doma, v športnih ustanovah in med delom za zaslužek	41
6.2.7 Odrasli, stari 30–39 let, se poškodujejo predvsem zaradi padcev in udarcev ob predmet/z njim doma, v športnih ustanovah in med delom za zaslužek	43
6.2.8 Odrasli, stari 40–49 let, se poškodujejo predvsem zaradi padcev in udarcev ob predmet/z njim doma, v športnih ustanovah in med delom za zaslužek	45

6.2.9	Odrasli, stari 50–59 let, se poškodujejo predvsem zaradi padcev in udarcev ob predmet/z njim doma in med delom za zaslužek	46
6.2.10	Odrasli, stari 60–64 let, se poškodujejo predvsem zaradi padcev in udarcev ob predmet/z njim doma	48
6.2.11	Odrasli, stari 65–74 let, se poškodujejo predvsem zaradi padcev doma	49
6.2.12	Odrasli, stari 75–84 let, se poškodujejo predvsem zaradi padcev doma	51
6.2.13	Odrasli, stari nad 85 let, se poškodujejo predvsem zaradi padcev doma	52
7	ZAKLJUČKI	55
7.1	Omejitve virov podatkov in priporočila za izboljšave	55
7.2	Priporočila za epidemiološke analize	55
7.3	Ugotovitve analize vzrokov in okoliščin nastanka poškodb, obravnavanih v urgentnih ambulantah	56
8	LITERATURA	59
PRILOGA 1.	60
	Analiza urgentnih obravnav zaradi poškodb in zastрупitev po deležih v ZUBSTAT in vzorčnih podatkih MDS in FDS	60
PRILOGA 2.	69
	Analiza urgentnih obravnav zaradi poškodb in zastрупitev (ekstrapolirani podatki MDS in FDS)	69
PRILOGA 3.	78
	Analiza urgentnih obravnav zaradi poškodb in zastрупitev po vzrokih in okoliščinah (vzorčni podatki MDS in FDS)	78

SEZNAM UPORABLJENIH KRATIC

BPI	Baza podatkov o izvajalcih
ED	angl. Emergency department = urgentni oddelek
EMŠO	enotna matična številka občana
EU	Evropska unija
EUIDB	angl. European Injury Data Base = Evropska baza podatkov o poškodbah
IDB	angl. Injury Data Base = Baza podatkov o poškodbah
FDS	angl. Full Data Set = razširjen nabor podatkov
HDR	angl. Hospital Discharge rate = stopnja odpustov iz bolnišnice
IPP	Internistična prva pomoč
JAMIE	angl. Joint Action on Monitoring Injuries in Europe = skupni ukrep za spremljanje poškodb v Evropi
MDS	angl. Minimal Data Set = kratek nabor podatkov
NIJZ	Nacionalni inštitut za javno zdravje
NMP	Nujna medicinska pomoč
OK	Očesna klinika
OZZ	obvezno zdravstveno zavarovanje
PK	Pediatrična klinika
SB	splošna bolnišnica
SBO (BOLOB)	spremljanje bolnišničnih obravnav
SZBO	spremljanje zunajbolnišničnih obravnav
UKC	Univerzitetni klinični center
VZD	vrsta zdravstvene dejavnosti
ZUBSTAT	zunajbolnišnična statistika
ZZZS	Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije
WHO	angl. World Health Organization = Svetovna zdravstvena organizacija

SEZNAM SLIK IN TABEL

Slike

Slika 1. Krog ukrepov za preprečevanje poškodb (EuroSafe 2013a)	13
Slika 2. Najpogostejši zunanji vzroki poškodb in zastrupitev otrok, starih od 0 do 3 leta	33
Slika 3. Najpogostejši zunanji vzroki poškodb in zastrupitev otrok, starih od 4 do 6 let	34
Slika 4. Najpogostejši zunanji vzroki poškodb in zastrupitev otrok, starih od 7 do 9 let	36
Slika 5. Najpogostejši zunanji vzroki poškodb in zastrupitev otrok, starih od 10 do 14 let	37
Slika 6. Najpogostejši zunanji vzroki poškodb in zastrupitev mladostnikov, starih od 15 do 19 let	39
Slika 7. Najpogostejši zunanji vzroki poškodb in zastrupitev odraslih, starih od 20 do 29 let	41
Slika 8. Najpogostejši zunanji vzroki poškodb in zastrupitev odraslih, starih od 30 do 39 let	43
Slika 9. Najpogostejši zunanji vzroki poškodb in zastrupitev odraslih, starih od 40 do 49 let	45
Slika 10. Najpogostejši zunanji vzroki poškodb in zastrupitev odraslih, starih od 50 do 59 let	46
Slika 11. Najpogostejši zunanji vzroki poškodb in zastrupitev odraslih starih, od 60 do 64 let	48
Slika 12. Najpogostejši zunanji vzroki poškodb in zastrupitev odraslih, starih od 65 do 74 let	49
Slika 13. Najpogostejši zunanji vzroki poškodb in zastrupitev odraslih starih od 75 do 84 let	51
Slika 14. Najpogostejši zunanji vzroki poškodb in zastrupitev odraslih, starih nad 85 let	52

Tabele

Tabela 1. Vzorec izvajalcev, ki poročajo o naboru podatkov MDS in FDS o poškodbah in zastrupitvah	18
Tabela 2. Nabor podatkov o poškodbah in zastrupitvah za potrebe priprave podatkov MDS in FDS za IDB	19
Tabela 3. Poročano število primerov urgentnih obravnav zaradi poškodb in zastrupitev v ZUBSTAT in IDB MDS (2012).....	22
Tabela 4. Poročano število zastrupitev po izvajalcih v ZUBSTAT, BOLOB in IDB.....	24

PRILOGA 1:

Tabela 5: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in sklopih glavnih diagnoz (ZUBSTAT, 2012), absolutne številke	61
Tabela 6: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in sklopih glavnih diagnoz (ZUBSTAT, 2012), deleži	62
Tabela 7: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in zunanjem vzroku (ZUBSTAT, 2012), absolutne številke	63
Tabela 8: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in zunanjem vzroku (ZUBSTAT, 2012), deleži	64
Tabela 9: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in sklopih glavnih diagnoz (vzorčni podatki IDB MDS, 2012), deleži	65
Tabela 10: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in zunanjem vzroku (vzorčni podatki IDB MDS, 2012), deleži ...	66
Tabela 11: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in sklopih glavnih diagnoz (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), deleži...	67
Tabela 12: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in zunanjem vzroku (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), deleži.....	68

PRILOGA 2:

Tabela 13: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in sklopih glavnih diagnoz (MDS, 2012), ekstrapolirani podatki – absolutne številke	70
Tabela 14: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in sklopih glavnih diagnoz (MDS, 2012), ekstrapolirani podatki – deleži.....	71

Tabela 15: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starostnih skupinah in sklopih zunanega vzroka (MDS, 2012), ekstrapolirani podatki – absolutne številke	72
Tabela 16: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starostnih skupinah in sklopih zunanega vzroka (MDS, 2012), ekstrapolirani podatki – deleži	73
Tabela 17: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starostnih skupinah in sklopih glavnih diagnoz (FDS, 2012), ekstrapolirani podatki – absolutne številke	74
Tabela 18: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starostnih skupinah in sklopih glavnih diagnoz (FDS, 2012), ekstrapolirani podatki – deleži	75
Tabela 19: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starostnih skupinah in sklopih zunanega vzroka (FDS, 2012), ekstrapolirani podatki – absolutne številke	76
Tabela 20: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starostnih skupinah in sklopih zunanega vzroka (FDS, 2012), ekstrapolirani podatki – deleži	77

PRILOGA 3:

Tabela 21: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starostnih skupinah in sklopih glavnih diagnoz (vzorčni podatki IDB MDS, 2012), absolutne številke, skupaj	79
Tabela 22: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starostnih skupinah in sklopih glavnih diagnoz (vzorčni podatki IDB MDS, 2012), deleži, skupaj	80
Tabela 23: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starosti in zunanem vzroku (vzorčni podatki IDB MDS, 2012), absolutne številke, skupaj	81
Tabela 24: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starosti in zunanem vzroku (vzorčni podatki IDB MDS, 2012), deleži, skupaj	82
Tabela 25: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starosti in kraju dogodka (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), absolutne številke, skupaj	83
Tabela 26: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starosti in kraju dogodka (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), deleži, skupaj	84
Tabela 27: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starosti in aktivnosti v času dogodka (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), absolutne številke, skupaj	85
Tabela 28: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starosti in aktivnosti v času dogodka (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), deleži, skupaj	86
Tabela 29: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starosti in predmetu, ki je povzročil poškodbo ali zastupitev (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), absolutne številke, skupaj	87
Tabela 30: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starosti in predmetu, ki je povzročil poškodbo ali zastupitev (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), deleži, skupaj	88
Tabela 31: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starostnih skupinah in sklopih glavnih diagnoz (vzorčni podatki IDB MDS, 2012), absolutne številke, moški	89
Tabela 32: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starostnih skupinah in sklopih glavnih diagnoz (vzorčni podatki IDB MDS, 2012), deleži, moški	90
Tabela 33: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starosti in zunanem vzroku (vzorčni podatki IDB MDS, 2012), absolutne številke, moški	91
Tabela 34: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starosti in zunanem vzroku (vzorčni podatki IDB MDS, 2012), deleži, moški	92
Tabela 35: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starosti in kraju dogodka (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), absolutne številke, moški	93
Tabela 36: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starosti in kraju dogodka (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), deleži, moški	94
Tabela 37: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starosti in aktivnosti v času dogodka (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), absolutne številke, moški	95
Tabela 38: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starosti in aktivnosti v času dogodka (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), deleži, moški	96
Tabela 39: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starosti in predmetu, ki je povzročil poškodbo ali zastupitev (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), absolutne številke, moški	97

Tabela 40: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starosti in predmetu, ki je povzročil poškodbo ali zastupitev (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), deleži, moški	978
Tabela 41: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starostnih skupinah in sklopih glavnih diagnoz (vzorčni podatki IDB MDS, 2012), absolutne številke, ženske	99
Tabela 42: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starostnih skupinah in sklopih glavnih diagnoz (vzorčni podatki IDB MDS, 2012), deleži, ženske	100
Tabela 43: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starosti in zunanjem vzroku (vzorčni podatki IDB MDS, 2012), absolutne številke, ženske	101
Tabela 44: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starosti in zunanjem vzroku (vzorčni podatki IDB MDS, 2012), deleži, ženske	102
Tabela 45: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starosti in kraju dogodka (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), absolutne številke, ženske	103
Tabela 46: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starosti in kraju dogodka (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), deleži, ženske	104
Tabela 47: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starosti in aktivnosti v času dogodka (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), absolutne številke, ženske	105
Tabela 48: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starosti in aktivnosti v času dogodka (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), deleži, ženske	106
Tabela 49: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starosti in predmetu, ki je povzročil poškodbo ali zastupitev (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), absolutne številke, ženske	107
Tabela 50: Urgentne obravnave poškodb in zastupitev po starosti in predmetu, ki je povzročil poškodbo ali zastupitev (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), deleži, ženske	108

1

UVOD

1 UVOD

Poškodbe so eden večjih problemov na področju javnega zdravja ter škodujejo zdravju in blaginji prebivalcev. V Evropski uniji (EU-27) vsako leto zaradi poškodb umre več kot 230.000 ljudi, poškodbe pa so četrti najpogostejši vzrok smrti, takoj za boleznimi srca in ožilja, rakom in boleznimi dihal (EuroSafe 2013a). V Sloveniji umre zaradi poškodb in zastrupitev letno okrog 1400 ljudi, od tega več kot polovica zaradi nezgod, predvsem zaradi padcev (36 %) in prometnih nezgod (15 %) (Rok Simon 2013).

Vendar podatki o umrljivosti ne odsevajo celotne razsežnosti in resnosti problema, saj večina poškodovancev ne umre. Pravo razsežnost problema ter razmerje med umrljivostjo in obolevnostjo zaradi poškodb kažejo podatki v piramidi poškodb: na enega umrlega poškodovanca oziroma zastrupljenca v nezgodi je 32 poškodovancev sprejetih na zdravljenje v bolnišnico, 223 poškodovancev pa je obravnavanih v službah nujne medicinske pomoči (Rok Simon 2013). Skoraj enako razmerje obravnav v piramidi poškodb imajo tudi druge države Evropske unije (EU) (EuroSafe 2013a). Čeprav je smrt najbolj tragična posledica poškodb, pa manj težke poškodbe pomenijo veliko finančno breme za zdravstveni in socialni sistem, povzročijo izgubo zdravih let življenja zaradi zmanjšane zmožnosti in slabšo kvaliteto življenja.

Večino poškodb je mogoče preprečiti. Izkušnje najvarnejših evropskih držav potrjujejo, da obstajajo na dokazih temelječi učinkoviti intervencije in ukrepi, ki bi lahko prispevali k zmanjšanju bremena poškodb (Sethi in sod. 2006; WHO 2005). Zato v zadnjih letih na ravni politik Evropske unije prihaja vse bolj v ospredje potreba po učinkovitejšem preprečevanju poškodb, ki mu na področju javnega zdravja tako v Evropski uniji kot v posameznih državah članicah namenjajo vse več pozornosti in političnih aktivnosti. Poleg ostalih ukrepov ima zdravstveni sektor pomembno vlogo pri vzpostavitvi zanesljivega in primerljivega sistema spremljanja podatkov o poškodbah in zastrupitvah, identifikaciji bremena zaradi poškodb, vzrokov in posledic poškodb ter pri oceni potreb prebivalstva in evalvaciji programov (Sethi in sod. 2010).

1.1 Zakaj potrebujemo podatke o poškodbah

Večina ukrepov za preprečevanje poškodb je v domeni drugih sektorjev, odvisno od kraja, kjer nastanejo, in okoliščin nastanka dogodka (promet, šolstvo, gospodarstvo, okolje in infrastruktura ...) (MacKay in Vincenten 2007; MacKay in Vincenten 2010). Zdravstveni sektor pa poleg zdravljenja poškodovancev, preprečevanja poškodb in promocije varnosti v zdravstveni statistiki spremlja podatke o poškodbah ter zagotavlja primerljive kazalnike in dodatne informacije za informacijske sisteme drugih sektorjev, npr. policije, pravosodja, inšpekcij in varstva potrošnikov. V raziskavah namreč ugotavljajo, da npr. v policijski statistiki podcenijo resnično število poškodovanih pešcev in kolesarjev, čeprav so bili obravnavani v urgentnih službah in jih je zabeležila zdravstvena statistika (EuroSafe 2013a). Nasprotno pa v mnogih državah še vedno ne spremljajo podatkov o vzrokih in okoliščinah nastanka poškodb doma in v prostem času, čeprav te poškodbe predstavljajo večino poškodb, ki jih obravnavajo v urgentnih službah in sprejmejo na zdravljenje v bolnišnico.

Podatki zdravstvene statistike so nepogrešljivi za načrtovanje učinkovitih politik in ukrepov za preprečevanje poškodb pri najbolj ogroženih skupinah prebivalstva, za spreminjanje nevarnih proizvodov in bivalnega okolja ter za aktivacijo relevantnih deležnikov v družbi. Podatki o poškodbah omogočajo (slika 1):

- ustrezno oceno zdravstvenega bremena poškodb na regionalni in nacionalni ravni ter na ravni EU;
- identifikacijo tveganj, povezanih s posamezno starostno skupino, aktivnostmi, okoliščinami in odgovornimi deležniki;
- sprejemanje odločitev o prednostnih področjih in ciljnih skupinah;
- identifikacijo ustrezne kombinacije preventivnih ukrepov, ki vplivajo na dejanske dejavnike tveganja in ciljne skupine;
- evalvacijo doseganja ciljev politik in ukrepov za preprečevanje poškodb (EuroSafe, 2013a).

Slika 1. Krog ukrepov za preprečevanje poškodb (EuroSafe 2013a)

1.2 Kdo potrebuje informacije o poškodbah in zakaj

Informacije o poškodbah potrebujejo odločevalci in različne institucije, npr. Evropska komisija, nacionalne vlade z ministrstvi, vladne agencije (strateški dokumenti, zakonodaja, medsektorsko sodelovanje, financiranje, nadzor nad izvajanjem zakonodaje), evropski in nacionalni organi za standardizacijo (razvoj varnostnih standardov), zavarovalnice (financiranje), strokovnjaki v javnem zdravju (spremljanje trendov, raziskovanje, načrtovanje ukrepov za preprečevanje poškodb, promocija varnosti), izvajalci zdravstvenega in socialnega varstva (ocena potreb in planiranje storitev), arhitekti, oblikovalci, proizvajalci (načrtovanje varnejših bivalnih okolij, razvoj in proizvodnja varnejših proizvodov in storitev), nevladne organizacije (pritisk javnosti).

2

NAMEN IN CILJI

2 NAMEN IN CILJI

Namen publikacije je pregled in ocena podatkov o urgentnih obravnavah zaradi poškodb in zastrupitev, ki smo jih pridobili na vzorcu slovenskih bolnišnic. Gre za prvo tovrstno analizo podatkov o urgentnih obravnavah zaradi poškodb in zastrupitev, ki jih v Sloveniji spremljamo skladno z evropsko metodologijo.

Cilji publikacije so:

- primerjava nacionalnih podatkov o urgentnih obravnavah iz Zunajbolnišnične statistike (ZUBSTAT), baze podatkov »Injury Data Base« (IDB) o urgentnih obravnavah poškodb in zastrupitev, pridobljenih na vzorcu slovenskih bolnišnic, in ekstrapoliranih podatkov;
- oblikovanje priporočil za izboljšanje zajema podatkov v novem sistemu spremljanja zunajbolnišničnih obravnav (SZBO);
- oblikovanje priporočil za uporabo vzorčnih oziroma ekstrapoliranih podatkov o urgentnih obravnavah v nadaljnjih analizah;
- analiza vzorčnih oziroma ekstrapoliranih podatkov o urgentnih obravnavah po demografskih parametrih, naravi poškodb, vzrokih in okoliščinah nastanka poškodb in zastrupitev.

3

METODOLOGIJA

3 METODOLOGIJA

3.1 Namen »European Injury Data Base«

Zaradi priprave različnih politik in ukrepov so na ravni EU potrebni kakovostnejši podatki o poškodbah in zastrupitvah, ki ne obsegajo samo težkih poškodb, ki zahtevajo bolnišnično zdravljenje, temveč širši spekter manj težkih poškodb in zastrupitev. Trenutno zaradi pomanjkljivega spremljanja podatkov v državah članicah ne moremo oceniti celotnega bremena zaradi poškodb v EU. Potrebovali bi celostno pokritje v državah članicah, kar bi pomenilo zajetje vseh primerov poškodb in zastrupitev, ki se obravnavajo v urgentnih ambulantah bolnišnic, in poročanje v skupno evropsko bazo podatkov »European Injury Data Base« (EUIDB).

V Sloveniji se podatki o poškodbah in zastrupitvah spremljajo v več zdravstvenih statističnih sistemih, in sicer registrsko v Bazi umrlih, v sistemu spremljanja bolnišničnih obravnjav (SBO), zunajbolnišnični zdravstveni statistiki (ZUBSTAT) in v bazi urgentnih obravnjav zaradi poškodb in zastrupitev na vzorcu slovenskih bolnišnic »Injury Data Base« (IDB). V letu 2017 se načrtuje zagon prenovljenega sistema spremljanja zunajbolnišničnih obravnjav (SZBO) z zajemom podatkov o poškodbah in zastrupitvah v urgentnih ambulantah v vseh slovenskih bolnišnicah skladno z evropsko metodologijo.

3.2 O »Injury Data Base«

»Injury Data Base« je sistem spremljanja poškodb in zastrupitev v urgentnih ambulantah bolnišnic, vzpostavljen na podlagi enotne evropske metodologije »European Injury Data Base« (EUIDB).

Sistem EUIDB omogoča:

- izračun nekaterih kazalnikov zdravstvenega stanja, kot je incidenca poškodb in zastrupitev doma in šoli, med športnimi in pristočnimi aktivnostmi;
- analizo informacij o kraju in aktivnosti v času nastanka poškodbe/zastrupitve, predmetih, ki so povzročili nezgodo oziroma poškodbo, predvsem za potrebe načrtovanja in razvoja programov in ukrepov za preprečevanje poškodb in zastrupitev ter promocijo varnosti.

3.3 Implementacija metodologije IDB v Sloveniji

Prvič smo v Sloveniji metodologijo IDB vzpostavili v letu 2004, in sicer skladno s priročnikom »The Injury Database Coding Manual, Version 1.1.« (Consumer Safety Institute, 2005), za vse sprejeme (hospitalizacije in dnevne obravnave) zaradi poškodb in zastrupitev v vseh bolnišnicah, pri čemer pa takrat zaradi zakonskih omejitev nismo zajeli tudi urgentnih obravnjav v bolnišnicah. Kljub temu pa je bila s tem prvič omogočena analiza nacionalnih podatkov o poškodbah in zastrupitvah glede na predmet, ki je povzročil poškodbo oz. zastrupitev, mehanizem nastanka poškodbe oz. zastrupitve, kraj nastanka poškodbe oz. zastrupitve in aktivnost v času nastanka poškodbe oz. zastrupitve.

V letih od 2011 do 2014 smo sodelovali v projektu JAMIE (»Joint Action on Monitoring Injuries in Europe«) in takrat na podlagi enotne evropske metodologije skladno z »EUIDB-JAMIE Manual« (EuroSafe, 2013b) vzpostavili sistem spremljanja podatkov o poškodbah in zastrupitvah v urgentnih ambulantah na reprezentativnem vzorcu bolnišnic, ki omogoča posploševanje (z ekstrapolacijo) na celotno populacijo ter tako izračunavanje nacionalnih ocen in incidenčnih stopenj.

Obravnave v urgentnih ambulantah v bolnišnicah so sicer del zunajbolnišnične specialistične zdravstvene statistike (ZUBSTAT) na NIJZ, vendar se o podatkih o obravnavah pacientov poroča v agregirani obliki brez osebne identifikatorja. Poleg tega ta sistem spremljanja ne vsebuje podatkov o predmetu, ki je povzročil poškodbo ali zastrupitev, mehanizmu nastanka poškodbe ali zastrupitve, kraju dogodka in aktivnosti v času dogodka. Zato na podlagi posebnega dogovora s štirimi izbranimi bolnišnicami od leta 2011 v urgentnih

ambulantah teh bolnišnic spremljamo podatke o poškodbah in zastrupitvah na individualni ravni z osebnim identifikatorjem in z uporabo enotne evropske metodologije (EuroSafe, 2013b). Tako na podlagi mednarodno določene enotne metodologije zajemamo podatke o poškodbah in zastrupitvah za dva ločena seta podatkov, in sicer kratek nabor podatkov (»Minimal Data Set« – MDS) na reprezentativnem vzorcu štirih izbranih bolnišnic in razširjen nabor podatkov (»Full Data Set« – FDS) na vzorcu dveh izbranih bolnišnic (tabela 1).

Tabela 1. Vzorec izvajalcev, ki poročajo o naboru podatkov MDS in FDS o poškodbah in zastrupitvah

Izvajalec	IDB MDS	IDB FDS
SB Jesenice	Da	Da
UKC Ljubljana	Da	Da
SB Novo mesto	Da	Ne
SB Murska Sobota	Da	Ne

Podatki, ki jih na individualni ravni zajemamo iz urgentnih ambulant v vzorcu bolnišnic, ter oba nabora podatkov (MDS in FDS), o katerih se poroča v evropsko bazo poškodb in zastrupitev, so prikazani v tabeli 2.

3.4 Ekstrapolacija

Mednarodna metodologija za izračun nacionalnih ocen iz vzorčnih podatkov predlaga uporabo metode ekstrapolacije. Ekstrapolacija je statistična metoda, s katero na podlagi vzorčnih podatkov in ekstrapolacijskega faktorja ocenimo npr. velikost populacije. Obstaja več različnih metod ekstrapolacije:

- metoda ekstrapolacije, ki temelji na odpustih iz bolnišnic (»hospital discharge rate« – metoda ekstrapolacije HDR),
- metoda ekstrapolacije, ki temelji na obravnavah v urgentnih ambulantah (»emergency department« – metoda ekstrapolacije ED),
- metoda, ki temelji na opazovani populaciji neke države.

Katero metodo bomo uporabili, se odločimo glede na nacionalne podatke, ki so v posamezni državi na voljo. Manjša odstopanja v starostni porazdelitvi vzorčnih podatkov glede na populacijske podatke ne vplivajo na nacionalne ocene, saj so v postopku ekstrapolacije prilagojena glede na petletne starostne skupine, medtem ko razlike v specialnosti bolnišnic, izbranih v vzorec (npr. za otroke, za starostnike, akademske bolnišnice ipd.), geografska porazdelitev, mestno/ruralno okolje lahko vplivajo na pristranskost nacionalnih ocen (EuroSafe, 2013b). Priročnik, pripravljen v okviru projekta JAMIE, predlaga metodo ekstrapolacije, ki temelji na odpustih iz bolnišnic (metoda ekstrapolacije HDR), zato smo to metodo uporabili tudi v naših analizah (priloga 2).

3.5 Prednosti in omejitve vzorčnih podatkov

Za razliko od podatkov ZUBSTAT imajo vzorčni podatki IDB MDS in IDB FDS to prednost, da z njimi lahko tvorimo poljubne starostne skupine. Poleg tega imajo vzorčni podatki IDB FDS dodatne podatke o kraju dogodka, aktivnosti v času dogodka, predmetu ali snovi, ki je povzročil dogodek (predmet 1), in predmetu ali snovi, ki je neposredno povzročil poškodbo ali zastrupitev (predmet 2).

Primerjalne analize vzorčnih podatkov IDB MDS in FDS z nacionalnimi podatki iz urgentnih ambulant (ZUBSTAT) so omejene glede na starostne skupine, ki so definirane v ZUBSTAT, in se ne morejo spreminjati, in sicer 0 let, 1–3 leta, 4–5 let, 6–9 let, 10–14 let, 15–19 let, 20–29 let, 30–39 let, 40–49 let, 50–59 let, 60–64 let, 65 let in več. Primerjava z bolnišničnimi obravnavami poškodb in zastrupitev pa je možna tudi po drugačnih starostnih skupinah, saj obe bazi podatkov, IDB in SBO, vsebujeta starost posameznika v letih.

Pomanjkljivost podatkov IDB je v tem, da podatkov iz analize MDS in FDS ne moremo uporabljati za navajanje absolutnih števil, ker je zajem podatkov omejen le na nekatere izvajalce urgentnih obravnav v Sloveniji.

Vzorčni podatki IDB nam tudi ne dovoljujejo izračunavanja starostno specifičnih stopenj, zato lahko med posameznimi sistemi zbiranja podatkov o poškodbah in zastrupitvah primerjamo zgolj razmerja.

Tabela 2. Nabor podatkov o poškodbah in zastrupitvah za potrebe priprave podatkov MDS in FDS za IDB

Zajem podatkov	Kratek nabor podatkov (MDS)	Razširjen nabor podatkov (FDS)
Država poročevalka	X	X
Oznaka izvajalca	X	X
Enolična hospitalna številka pacienta	X	X
Osebnostni identifikatorji (EMŠO, številka ZZS)	–	–
Datum rojstva	starostni razredi (petletni)	starost
Spol	X	X
Država stalnega prebivališča	X	X
Datum nastanka poškodbe ali zastrupitve	–	X
Ura nastanka poškodbe ali zastrupitve	–	X
Datum prihoda	mesec prihoda	X
	leto prihoda	
Ura prihoda	–	X
Napotitev iz ambulante NMP	zdravljenje in napotitev	zdravljenje in napotitev
Glavna diagnoza	narava poškodbe 1 in 2 (mapiranje z glavno diagnozo) poškodovani del telesa 1 in 2 (mapiranje z glavno diagnozo)	vrsta poškodbe 1 in 2 (mapiranje z glavno diagnozo) poškodovani del telesa 1 in 2 (mapiranje z glavno diagnozo)
	mehanizem poškodbe (mapiranje z glavno diagnozo in zunanjim vzrokom)	mehanizem poškodbe (mapiranje z glavno diagnozo in zunanjim vzrokom)
	namera (mapiranje z zunanjim vzrokom)	namera (mapiranje z zunanjim vzrokom)
Zunanji vzrok poškodbe ali zastrupitve	–	nezgodni dogodek v prometu (mapiranje z zunanjim vzrokom)
	–	razmerje med žrtvijo in storilcem (mapiranje z zunanjim vzrokom)
	–	spol storilca (mapiranje z zunanjim vzrokom)
	–	starostna skupina storilca (mapiranje z zunanjim vzrokom)
	–	okvir/kontekst napada (mapiranje z zunanjim vzrokom)
	–	neposredni dejavnik tveganja (mapiranje z zunanjim vzrokom)
	–	predhodne namerne samopoškodbe (mapiranje z zunanjim vzrokom)
	–	vrsta transporta (mapiranje z zunanjim vzrokom)
	–	udeleženosť poškodovane osebe (mapiranje z zunanjim vzrokom)
	–	nasprotna stran v trčenju (mapiranje z zunanjim vzrokom)
Kraj dogodka poškodbe ali zastrupitve	X	X
Aktivnost v času nastanka poškodbe ali zastrupitve	X	X
Predmet ali snov, ki je povzročil dogodek	–	osnovni predmet ali snov, ki je povzročil dogodek
Predmet ali snov, ki je neposredno povzročil poškodbo ali zastrupitev	–	predmet ali snov, ki je neposredno povzročil poškodbo ali zastrupitev
–	–	vmesni predmet ali snov, ki je povzročil dogodek
Opis dogodka, ki je privedel do poškodbe ali zastrupitve	X	X
Datum sprejema v bolnišnico ¹	–	število bolnišničnih dni
Datum zaključka hospitalizacije ¹		
–	–	vrsta športa ali vadbe

¹ Samo za hospitalizirane paciente.

3.6 Omejitve ekstrapoliranih podatkov

Kljub natančnemu upoštevanju orodja za ekstrapolacijo ugotavljamo, da tudi metoda ekstrapolacije HDR ne daje ustreznih nacionalnih ocen, saj vzorčne podatke v primerjavi z nacionalnimi podatki, pridobljenimi v sistemu ZUBSTAT, preveč namnoži. Kljub temu se ohranjajo razmerja glede na starostne skupine, sklope diagnoz in zunanjega vzroka, ki so podobna tistim iz nacionalnih podatkov ZUBSTAT in iz vzorčnih podatkov IDB MDS in IDB FDS (priloga 2). Nastalo problematiko lahko morda pojasnujemo predvsem z razlikami v teži poškodb, ki zahtevajo sprejem v bolnišnico, in tistimi, ki jih obravnavajo v urgentnih ambulantah bolnišnic. Metoda ekstrapolacije HDR namreč vzorčne urgentne obravnave namnoži na osnovi sprejemov v bolnišnico zaradi poškodb in zastrupitev, kar pa morda ravno zaradi specifičnosti obeh sistemov ni nujno najboljša metoda. V bodoče bi bilo treba testirati še metodo ekstrapolacije ED, za katero pa je iz mednarodne dokumentacije mogoče razbrati, da ni razvita do te mere, da bi delovala pravilno (EuroSafe 2013b; Laursen 2012). Zato ocenjujemo, da trenutno nobena od metod ekstrapolacije ni ustrezna za izračun nacionalnih ocen za Slovenijo.

Ugotavljamo tudi, da orodje za ekstrapolacijo ne omogoča enostavne uporabe in je časovno izredno potratno. Poleg tega metoda ne zagotavlja izračuna ustreznih nacionalnih ocen, zato ni primerna za tako obsežne in poglobljene analize, kot smo jih želeli izvesti v okviru te publikacije. V nadaljnji epidemiološki analizi podatkov IDB smo zato uporabili podatke MDS, kadar smo opazovali poškodbe in zastrupitve po diagnozah in zunanjih vzrokih, ter podatke FDS, kadar smo jih opazovali glede na specifične okoliščine, kot so kraj nastanka poškodbe, aktivnost v času poškodbe, predmet, ki je povzročil poškodbo, itd. Pri tem pa je treba upoštevati, da se lahko opazujejo zgolj deleži in njihova razmerja, ne pa tudi absolutne številke (priloga 3).

Poleg tega so primerjave ekstrapoliranih podatkov IDB z nacionalnimi podatki (ZUBSTAT) omejene tudi glede na starostne skupine, ki so definirane v ZUBSTAT in se ne morejo spreminjati, in sicer 0 let, 1–3 leta, 4–5 let, 6–9 let, 10–14 let, 15–19 let, 20–29 let, 30–39 let, 40–49 let, 50–59 let, 60–64 let, 65 let in več. V metodi ekstrapolacije pa so definirane petletne starostne skupine, in sicer: 0–4 leta, 5–9 let, 10–14 let, 15–19 let, 20–24 let, 25–29 let, 30–34 let, 35–39 let, 40–44 let, 45–49 let, 50–54 let, 55–59 let, 60–64 let, 65–69 let, 70–74 let, 75–79 let, 80–84 let, 85 let in več. Primerjave so v tem primeru možne zgolj z bolnišničnimi obravnavami, ne pa tudi z urgentnimi obravnavami poškodb in zastrupitev iz ZUBSTAT.

4

OMEJITVE PODATKOV IDB S PRIPOROČILI ZA IZBOLJŠAVE V NOVEM SISTEMU SZBO

4 OMEJITVE PODATKOV IDB S PRIPOROČILI ZA IZBOLJŠAVE V NOVEM SISTEMU SZBO

Podatki o obravnava v urgentnih ambulantah se pri izvajalcih zajemajo na enak način za ZUBSTAT in za IDB, zato nepopoln zajem podatkov za ZUBSTAT običajno, vendar ne vedno, vpliva tudi na zajem za IDB. Tabela 3 prikazuje poročane primere poškodb in zastripitev iz urgentnih ambulant v ZUBSTAT (nacionalni podatki) in primere IDB MDS (vzorčni podatki).

Tabela 3. Poročano število primerov urgentnih obravnava zaradi poškodb in zastripitev v ZUBSTAT in IDB MDS (2012)

Izvajalec zdravstvenega varstva (BPI)	ZUBSTAT		Razlika (št. obravnava: IDB MDS - ZUBSTAT)
	VZD 238 Urgentna medicina v specialistični zunajbolnišnični dejavnosti	IDB MDS	
00016 SB NOVA GORICA	8736	/	/
00128 SB BREŽICE	5066	/	/
00374 SB NOVO MESTO	12.782	13.011	229
02727 SPLOŠNA BOLNIŠNICA CELJE	24.132	/	/
03821 SPLOŠNA BOLNIŠNICA IZOLA OSPEDALE GENERALE ISOLA	12.936	/	/
05011 ZDRAVSTVENI DOM LJUBLJANA	2	/	/
07644 BOLNIŠNICA PTUJ	8906	/	/
08051 UKC MARIBOR	22.682	/	/
08664 SB MURSKA SOBOTA	9939	11.085	1146
09601 BOLNIŠNICA TOPOLŠICA	11	/	/
10001 SB TRBOVLJE	3834	/	/
12307 KLINIKA GOLNIK	2	/	/
14450 SB SLOVENJ GRADEC	7702	/	/
50012 UKC LJUBLJANA KLINIKA ZA INFEKCIJSKE BOLEZNI IN VROČINSKA STANJA – KLINIKA ZA INFEKCIJSKE BOLEZNI IN VROČINSKA STANJA	303	67.123	548
50036 UKC LJUBLJANA INTERNA KLINIKA – INTERNISTIČNA PRVA POMOČ	563		
50039 UKC LJUBLJANA KIRURŠKA KLINIKA – KO ZA ABDOMINALNO KIRURGIJO	2		
50045 UKC LJUBLJANA KIRURŠKA KLINIKA – KO ZA MAKS. IN ORALNO KIRURGIJO	365		
50047 UKC LJUBLJANA KIRURŠKA KLINIKA – KO ZA OTROŠKO KIRURGIJO IN INTENZIVNO TERAPIJO	76		
50050 UKC LJUBLJANA KIRURŠKA KLINIKA – URGENTNI KIRURŠKI BLOK	65.218		
50054 UKC LJUBLJANA GINEKOLOŠKA KLINIKA – KO ZA GINEKOLOGIJO	48		
04071 SB JESENICE	0	13.518	13.518
SKUPAJ	183.305	104.737	15.441

Na osnovi primerjave podatkov ZUBSTAT in IDB ugotavljamo, da je največji problem v sistemu ZUBSTAT to, da SB Jesenice ne poroča o urgentnih obravnavah zaradi poškodb in zastрупitev (tabela 3), od leta 2012 pa ugotavljamo tudi, da UKC Ljubljana – Očesna klinika ne poroča o očesnih poškodbah. Oboje povzroča podpokritje specifičnih poškodb v nacionalnih ocenah, pripravljenih na podlagi podatkov v ZUBSTAT, v vzorčnih podatkih MDS in FDS pa ugotavljamo le podpokritje očesnih poškodb. Problematiko natančneje obravnavamo v nadaljevanju besedila.

V vzorčnih podatkih MDS in FDS so podpokrite tudi zastрупitve, ki jih glede na nacionalne podatke v ZUBSTAT v vzorcu bolnišnic zajamemo v manjšem obsegu, predvsem iz UKC Ljubljana. Pri ostalih izvajalcih, ki poročajo v oba sistema, ugotavljamo manjša odstopanja, za katera se ocenjuje, da nimajo pomembnega vpliva na nacionalne ocene (tabela 4).

V nadaljevanju predstavljamo najpomembnejše ugotovitve, povezane predvsem z manjkajočimi podatki v ZUBSTAT ali IDB, in priporočila za spremembe, ki bi omogočile celostno pokritje podatkov o poškodbah in zastрупitvah v urgentnih ambulantah bolnišnic v novem sistemu zunajbolnišničnih obravnav (SZBO).

4.1 SB Jesenice – poročanje o urgentnih obravnavah zaradi poškodb in zastрупitev v ZUBSTAT

Ugotavljamo, da SB Jesenice o glavnini vseh poškodb poroča v VZD 234 (Splošna kirurgija v specialistični zunajbolnišnični dejavnosti). V letu 2012 je SB Jesenice v ZUBSTAT v okviru VZD 234 poročala o kar 94,8 % vseh poškodb in zastрупitev. Bolnišnica ima sicer odprt VZD 238, vendar v okviru tega VZD v ZUBSTAT ne poroča (tabela 3).

Po pogovoru z informacijsko hišo SB Jesenic (SRC Infonet) ugotavljamo, da imajo v SB Jesenice sicer odprt VZD 238, vendar v njegovem okviru nimajo odprte nobene ambulante, kar pa je pogoj za poročanje o obravnavah v ZUBSTAT. Za potrebe obračuna (za ZZS) imajo v okviru ambulant, ki delujejo znotraj drugih VZD, npr. VZD 234, posameznim obravnavam pripisano vsebino obravnave (npr. nujna medicinska pomoč), s katero definirajo, ali gre za urgentno obravnavo ali ne. Ta podatek je vključen v algoritme, ki se uporabijo tudi za poročanje o urgentnih obravnavah na ZZS. Ker v ZUBSTAT tovrsten algoritem ni določen, se o urgentno obravnavanih poškodbah in zastрупitvah zunaj VZD 238 ne poroča v ZUBSTAT kot o urgentnih obravnavah.

Priporočilo

Do uvedbe SZBO se mora pripraviti ustrezna rešitev, da bo mogoče poročati o urgentnih obravnavah poškodb in zastрупitev zunaj VZD 238 v SZBO.

Predlog za spremembo metodoloških navodil za SZBO: V metodološka navodila se doda podatek »Vsebina obravnave«, ki je za potrebe ZZS že implementiran pri vseh izvajalcih, ki morajo poročati tudi ZZS (OZZ). Šifrant podatka »Vsebina obravnave« vsebuje tudi vrednost 2 (= nujna medicinska pomoč).

Po trenutni verziji metodoloških navodil je sprožilec »specifičnih podatkov« za poškodbe in zastрупitve na sekundarni ravni: VZD = 238 in diagnoza je S ali T. Ker ugotavljamo, da se urgentne obravnave lahko pri izvajalcih beležijo tudi v ambulantah v okviru drugih VZD na sekundarni ravni, bi bil ustrežnejši naslednji sprožilec »specifičnih podatkov« za poškodbe in zastрупitve: VZD = 201–242 IN Vsebina obravnave = 2 (NMP) IN diagnoza = S ali T (velja ob upoštevanju dejstva, da se v nabor podatkov doda podatek »Vsebina obravnave«).

Predlagano bi rešilo tudi problematiko neporočanja o ostalih poškodbah in zastрупitvah (npr. o očesnih poškodbah – glej nadaljevanje besedila).

4.2 UKC Ljubljana – majhno število poročanov zastrupitev v IDB

Tabela 4. Poročano število zastrupitev po izvajalcih v ZUBSTAT, BOLOB in IDB

Izvajalec	ZUBSTAT (VZD = 238)	BOLOB	IDB
16 Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca, Šempeter	37	22	/
128 Splošna bolnišnica Brežice	18	16	/
374 Splošna bolnišnica Novo mesto	12	29	16
2727 Splošna bolnišnica Celje	155	130	/
3821 Splošna bolnišnica Izola	33	42	/
4071 Splošna bolnišnica Jesenice	0	44	46
6001 Klinični center Ljubljana	478	401	207
7644 Splošna bolnišnica dr. J. Potrča, Ptuj	28	19	/
8051 Splošna bolnišnica Maribor/Učna bolnišnica MF Univ. Ljubljana	0	67	/
8664 Splošna bolnišnica Murska Sobota	54	44	47
9601 Bolnišnica Topolšica	3	9	/
10001 Splošna bolnišnica Trbovlje	28	43	/
12307 Bolnišnica Golnik – oddelek za pljučne bolezni in alergijo	1	1	/
14450 Splošna bolnišnica Slovenj Gradec	15	31	/
SKUPAJ	862	898	316

Na podlagi opravljene primerjalne analize obravnjav, o katerih je poročano v okviru ZUBSTAT, BOLOB (SBO) in IDB, ugotavljamo, da je UKC Ljubljana poročal o premajhnem številu urgentnih obravnjav zaradi zastrupitev v bazo IDB, saj bi moral poročati tudi o zastrupitvah, ki se v okviru urgentne ambulante Internistične prve pomoči (IPP) obravnavajo v Centru za zastrupitve. Po pogovoru z informacijsko hišo UKC Ljubljana, ki pripravlja podatke za bazo IDB (SRC Infonet), in predstavniki UKC Ljubljana ugotavljamo, da je pri pripravi podatkov prišlo do izpada poročanja o primerih. Informacijskega zalednega sistema IPP ne upravlja SRC Infonet, ampak informacijska hiša List, ki v svojem sistemu Hipokrat na sekundarni ravni ne beleži specifičnih podatkov o poškodbah in zastrupitvah, kot so kraj poškodbe ali zastrupitve, aktivnost v času poškodbe ali zastrupitve itd. Zato zajem teh podatkov za sistem IDB trenutno ni možen.

Priporočilo

Podatki se zajamejo v novem sistemu SZBO, pri čemer je sprožilec »specifičnih podatkov« za zastrupitve enak predlaganemu v točki 4.1, saj gre za univerzalno rešitev za zajem podatkov o poškodbah in zastrupitvah.

Po podatkih ZUBSTAT zastrupitve predstavljajo 0,5 % vseh urgentnih obravnjav, zato ocenjujemo, da izpad poročanja o zastrupitvah iz UKC Ljubljana ne vpliva bistveno na celotno epidemiološko sliko vzrokov in okoliščin nastanka poškodb in zastrupitev, ki jo dobimo z analizo vzročnih podatkov IDB. Za podrobno analizo zastrupitev pa je trenutno smiselna le uporaba podatkov iz sistema ZUBSTAT, ne pa tudi vzročnih podatkov IDB.

4.3 Pediatrična klinika – neporočanje v VZD 238

Pediatrična klinika (PK) v bazi podatkov o izvajalcih (BPI) za oktober 2015 ni imela odprtega VZD 238, zato posledično ne more poročati v ZUBSTAT (tabela 3) – izvajalec lahko namreč o obravnjavah poroča le v VZD, ki jih ima tudi dejansko odprte. Za potrebe priprave baze IDB izvajalci poročajo o obravnjavah v okviru Sprejemno-urgentnega oddelka, za katerega se ocenjuje, da se v njem obravnavajo tudi urgentni primeri poškodb in

zastрупitev otrok. Zaradi enotnega zajema poškodb in zastрупitev v novem sistemu SZBO je bil pripravljen predlog, po katerem naj bi se o poškodbah in zastрупitvah, ki se urgentno obravnavajo na PK, poročalo v okviru VZD 227237 (Pediatrija v specialistični zunajbolnišnični dejavnosti – Pediatrija (vključeni prva in druga raven šifranta VZD)). Vprašanje o tem, ali se urgentne obravnave poškodb v okviru Sprejemno-urgentnega oddelka dejansko spremljajo v okviru šifre VZD 227237, smo po predlogu informacijske hiše Marand posredovali vodji informatike na PK. Odgovor PK: PK v okviru Sprejemno-urgentnega oddelka sprejme vse poškodovane otroke, ki so bili prej obravnavani v Urgentnem bloku UKC Ljubljana in ki so zaradi teže poškodbe potrebovali hospitalizacijo. Zastrupljeni otroci pa so k njim vedno napoteni z napotnico (torej so bili obravnavani že prej, npr. v SNMP) in so potem vedno hospitalizirani. Vsi zastrupljeni otroci so tako zgolj hospitalizirani in je treba o njih tako poročati v SBO, ne pa tudi v ZUBSTAT in IDB.

Priporočilo

Poškodovanci in zastrupljeni, ki se beležijo v okviru Sprejemno-urgentnega oddelka PK, so hospitalizirani in je treba o njih poročati v SBO. Dodatno navodilo glede poročanja PK se odstrani iz metodološki navodil za SZBO. Doda se »Pediatrija – urgentna ambulanta« na drugo raven VZD (če se bo spremenil trenutni sistem obravnave poškodb in zastрупitev otrok oz. se bo v ta VZD verjetno poročalo o boleznih otrok, ki so obravnavani na PK v okviru Sprejemno-urgentnega oddelka in niso hospitalizirani, ampak so odpuščeni v domačo oskrbo). Tako kot v ostalih primerih velja tudi za poročanje o poškodbah in zastрупitvah otrok univerzalen sprožilec »specifičnih podatkov« za poškodbe in zastрупitve: VZD = 201–242 IN Vsebina obravnave = 2 (NMP) IN diagnoza = S ali T (velja ob upoštevanju dejstva, da se v nabor podatkov doda podatek »Vsebina obravnave«).

4.4 Neporočanje o očesnih poškodbah v ZUBSTAT

Od uvedbe VZD (od leta 2012) Očesna klinika UKC Ljubljana (OK) v ZUBSTAT ne poroča več o očesnih poškodbah. Pred uvedbo VZD je OK o očesnih poškodbah poročala v ZUBSTAT v okviru ustreznih služb NMP. Tako je v letu 2011 OK v ZUBSTAT poročala o 3.167 obravnava v službah NMP.

Po pregledu podatkov BPI (oktober 2015) ugotavljamo, da ima OK sicer odprt VZD 238, vendar v njegovem okviru ne poroča v ZUBSTAT. Ugotavljamo, da se morda OK ne vidi znotraj druge ravni VZD 238, po kateri mora poročati tudi ZZS (trenutno druga raven VZD ne zajema Oftamologije – urgentne ambulante).

Priporočilo

Potreben je dogovor z ZZS, da se na drugo raven VZD poleg trenutnih specialnosti vključijo še druge, ki izvajajo NMP.

Nov predlog dodatnih specialnosti na drugi ravni šifre VZD 238 (veljati naj bi začel 1. aprila 2016):

- 238 266 Ginekologija in porodništvo – urgentna ambulanta,*
- 238 267 Oftalmologija – urgentna ambulanta,*
- 238 268 ORL – urgentna ambulanta,*
- 238 269 Pediatrija – urgentna ambulanta,*
- 238 270 Psihijatrija – urgentna ambulanta.*

Predlog za spremembo metodoloških navodil za SZBO: Zgoraj obravnavana problematika je rešljiva tudi z vpeljavo novega podatka »Vsebina obravnave«, kjer vrednost 2 obsega vse urgentne obravnave, v metodoloških navodilih SZBO za spremljanje poškodb in zastрупitev.

otno rešitev problema, ki je podrobneje obravnavan v točki 4.1, bi lahko omogočal nov sprožilec »specifičnih podatkov« za poškodbe in zastrupitve, in sicer: VZD = 201–242 IN Vsebina obravnave = 2 (NMP) IN diagnoza = S ali T (velja ob upoštevanju dejstva, da se v nabor podatkov doda podatek »Vsebina obravnave«).

4.5 Ostale omejitve podatkov o poškodbah in zastrupitvah

Kakovost specifičnih podatkov o poškodbah in zastrupitvah (IDB FDS) še ni na dovolj visoki ravni, saj je imelo 25,0 % primerov zabeležen »drug opredeljen kraj dogodka« že na 1. ravni šifranta, poleg tega so tudi v bolj podrobnih kategorijah pogosto kodirani »drugi opredeljeni« kraji, npr. drugi zunanji deli bivališča, drugi notranji bivalni prostori, drug opredeljen industrijski ali gradbeni objekt, druga opredeljena pokrajina ipd. Prav tako je imelo 48,0 % primerov zabeleženo »drugo opredeljeno aktivnost v času dogodka«. Predmet, ki je povzročil nezgodo, je bil zabeležen kot »drug opredeljen predmet« v 4,1 % primerov, vendar so bili dodatno še v 7,7 % primerov predmeti v bolj podrobnih kategorijah zabeleženi kot »drugi opredeljeni predmeti«.

Zaradi pogoste uporabe kod »drug opredeljen« kraj, aktivnost, predmet, so posledično deleži posameznih bolj specifičnih kategorij kraja, aktivnosti in predmeta manjši, informacije, ki jih lahko dobimo s poglobljeno analizo podatkov, pa manj specifične.

5

PRIPOROČILA ZA EPIDEMIOLOŠKE ANALIZE PODATKOV

5 PRIPOROČILA ZA EPIDEMIOLOŠKE ANALIZE PODATKOV

Ugotavljamo, da metoda ekstrapolacije HDR ne daje ustreznih nacionalnih ocen, saj vzorčne podatke v primerjavi z nacionalnimi podatki, pridobljenimi v sistemu ZUBSTAT, preveč namnoži (priloga 2).

Primerjalna analiza podatkov ZUBSTAT ter vzorčnih podatkov MDS in FDS je pokazala:

- da je v vzorčnih podatkih MDS in FDS struktura poškodovancev po starosti in spolu zelo podobna tisti v podatkovni bazi ZUBSTAT;
- da so v vzorčnih podatkih MDS in FDS deleži obravnav po sklopih glavne diagnoze zelo podobni tistim v podatkovni bazi ZUBSTAT;
- da so v vzorčnih podatkih MDS in FDS deleži obravnav po sklopih zunanjšega vzroka tako rekoč identični tistim v podatkovni bazi ZUBSTAT (priloga 1).

Zajem podatkov o zastripitvah, obravnavnih v urgentni ambulanti Internistične prve pomoči (IPP) v UKC Ljubljana, za sistem IDB trenutno ni možen.

Priporočilo

Za nacionalno oceno števila urgentnih obravnav zaradi poškodb in zastripitev lahko uporabljamo le podatke iz sistema ZUBSTAT.

Vzorčni podatki MDS in FDS ter podatki ZUBSTAT imajo skoraj enako strukturo obravnav po starosti, spolu, sklopih glavne diagnoze in sklopih zunanjšega vzroka, zato lahko za epidemiološke analize vzrokov in okoliščin nastanka poškodb, ki so zahtevale urgentno obravnavo v bolnišnicah, uporabljamo kar vzorčne podatke MDS in FDS, in sicer podatke MDS, kadar analiziramo poškodbe in zastripitve po diagnozah in zunanjih vzrokih, ter podatke FDS, kadar poškodbe in zastripitve analiziramo glede na specifične okoliščine, kot so kraj nastanka poškodbe, aktivnost v času poškodbe, predmet, ki je povzročil nezgodo ali poškodbo, itd.

Pri tem je treba upoštevati, da se lahko opazujejo zgolj deleži in njihova razmerja, ne pa tudi absolutne številke. Vzorčni podatki IDB nam tudi ne dovoljujejo izračunavanja starostno specifičnih stopenj, zato lahko med posameznimi sistemi zbiranja podatkov o poškodbah in zastripitvah primerjamo zgolj razmerja.

Po podatkih ZUBSTAT zastripitve predstavljajo 0,5 % vseh urgentnih obravnav, zato ocenjujemo, da izpad poročanja o zastripitvah iz UKC Ljubljana ne vpliva bistveno na celotno epidemiološko sliko vzrokov in okoliščin nastanka poškodb in zastripitev, ki jo dobimo z analizo vzorčnih podatkov IDB. Za podrobno analizo zastripitev pa je trenutno smiselna le uporaba podatkov iz sistema ZUBSTAT, ne pa tudi vzorčnih podatkov IDB.

6

EPIDEMIOLOŠKA ANALIZA URGENTNIH OBRAVNAV V IDB

6 EPIDEMIOLOŠKA ANALIZA URGENTNIH OBRAVNAV V IDB

Glede na rezultate metodološko pogojenih analiz podatkov ZUBSTAT in IDB so podatki iz teh virov še najbolj primerljivi za leto 2012, zato vsa nadaljnja epidemiološka analiza temelji na njih. Primerjava podatkov ZUBSTAT in vzorčnih podatkov IDB kaže, da so v obeh virih podatkov struktura poškodovancev po starosti in spolu, deleži obravnav po sklopih glavne diagnoze in sklopih zunanega vzroka zelo podobni (priloga 1).

V ZUBSTAT je bilo v letu 2012 v službi nujne medicinske pomoči v bolnišnicah zabeleženih 183.305 obravnav zaradi poškodb in zastrupitev (priloga 1, tabela 1). Če bi v ZUBSTAT poročala tudi SB Jesenice, bi imeli zabeleženih 198.742 obravnav, kar pomeni, da je trenutno v ZUBSTAT zabeleženih 92,2 % vseh urgentnih obravnav v Sloveniji.

Med poškodovanimi je bilo 58,6 % moških in 41,4 % žensk, pri čemer so se moški poškodovali pogosteje (105,6/1000) kot ženske (73,1/1000). Zaradi poškodb so najpogosteje potrebovali pomoč v službah nujne medicinske pomoči starejši šolski otroci (10–14 let) (162,4/1000), mladostniki (15–19 let) (141,0/1000), otroci v starosti 4 in 5 let (117,7/1000), mladi (20–29 let) (103,2/1000), mlajši šolski otroci v starosti 6–9 let (91,1/1000) in starejši od 65 let (87,6/1000).

V urgentnih službah so obravnavali največ poškodb zapestja/roke (21,6 %), skočnega sklepa/stopala (17,2 %), glave (16,5 %) in kolena/goleni (12,7 %). Večina poškodb se je zgodila zaradi padcev (35,4 %), izpostavljenosti neživim mehničnim silam (15,2 %) in zaradi prometnih nezgod (5,4 %).

6.1 Analiza vzrokov in okoliščin nastanka poškodb

V vzorčnih podatkih MDS je bilo v službi nujne medicinske pomoči zabeleženih skupaj 104.736 obravnav zaradi poškodb in zastrupitev (priloga 3, tabela 1), kar predstavlja 57,1 % vseh v ZUBSTAT zabeleženih obravnav oziroma 52,7 % vseh urgentnih obravnav v Sloveniji. Med poškodovanimi je bilo 58,3 % moških in 41,7 % žensk.

6.1.1 Urgentne obravnave so najpogostejše zaradi poškodb zapestja/roke in glave

Poškodovanci so iskali pomoč v urgentnih službah v bolnišnici predvsem zaradi poškodb zapestja/roke, 20,8 % (rana 7,4 %, površinska poškodba 5,6 %, zlom 3,7 %), poškodb glave, 17,9 % (površinska poškodba 8,3 %, rana 5,7 %, znotrajlobanjska poškodba 2,4 %), poškodb skočnega sklepa/stopala, 16,4 % (izpah, izvin sklepa 8,2 %, površinska poškodba 4,0 %, zlom stopala 3,0 %), in poškodb kolena/goleni, 12,8 % (izpah, izvin sklepa 5,2 %, površinska poškodba 3,1 %, zlom goleni s skočnim sklepom 5,2 %).

Moški so si v primerjavi z ženskami pogosteje poškodovali zapestje/roko in glavo, ženske pa skočni sklep/stopalo, vendar so bile razlike majhne.

Moški so tako najpogosteje iskali pomoč zaradi poškodb zapestja/roke, 22,7 % (rana 9,0 %, površinska poškodba 5,3 %, zlom 4,4 %), poškodb glave, 19,1 % (površinska poškodba 8,2 %, rana 6,7 %, znotrajlobanjska poškodba 2,7 %), poškodb skočnega sklepa/stopala, 15,9 % (izpah, izvin sklepa 7,5 %, površinska poškodba 4,2 %, zlom stopala 2,8 %), ter poškodb kolena/goleni, 13,0 % (izpah, izvin sklepa 5,4 %, površinska poškodba 2,9 %, zlom goleni s skočnim sklepom 2,2 %).

Ženske pa so si najpogosteje poškodovale zapestje/roko, 18,1 % (površinska poškodba 6,0 %, rana 5,3 %, izpah, izvin sklepa 3,6 %), skočni sklep/stopalo, 17,1 % (izpah, izvin sklepa 9,0 %, površinska poškodba 3,9 %, zlom stopala 3,3 %), glavo, 16,1 % (površinska poškodba 8,6 %, rana 4,3 %, znotrajlobanjska poškodba 2,0 %), in koleno/golen, 12,6 % (izpah, izvin sklepa 5,0 %, površinska poškodba 3,2 %, zlom goleni s skočnim sklepom 3,0 %).

V skupinah prebivalstva različne starosti je pogostost posameznih vrst poškodb različna. Predšolski otroci so si poškodovali predvsem glavo, med 7. in 9. letom starosti pa so se poškodbam glave pridružile še poškodbe

zapestja/roke. Šolski otroci, mladostniki in odrasli do 49. leta starosti so si najpogosteje poškodovali zapestje/roko in skočni sklep/stopalo, med 50. in 64. letom pa zapestje/roko in koleno/golen. Po 64. letu postanejo najpogostejše spet poškodbe glave, po 74. letu pa še poškodbe kolka/stegna (zlom stegenice, površinska poškodba).

6.1.2 Poškodbe so posledica predvsem padcev in delovanja neživih mehaničnih sil

Osebe, obravnavane v urgentnih službah v bolnišnici, so se največkrat poškodovale pri padcih, 48,2 % (na isti ravni, ker oseba zdrsne, 29,7 %, po stopnicah 4,8 %, na drsalkah, smučeh, kotalkah 3,0 %), zaradi delovanja neživih mehaničnih sil, 26,6 % (udarec ob predmet/z njim 12,3 %, ukleščanje med predmete 2,7 %, udarec ob športno opremo/z njo 2,6 %), v transportnih nezgodah, 11,3 % (oseba v avtomobilu 5,5 %, kolesar 3,7 %), in zaradi delovanja živih mehaničnih sil, 4,7 % (udarec/trčenje ob drugo osebo 1,9 %, udarec/brca od druge osebe 1,7 %).

Moški so se v primerjavi z ženskami pogosteje poškodovali predvsem zaradi delovanja neživih mehaničnih sil, medtem ko so se ženske pogosteje poškodovale zaradi padcev, pri njih pa so med najpogostejšimi vzroki tudi čezmeren napor, naporni ali ponavljajoči se gibi.

Moški so se največkrat poškodovali pri padcih, 42,1 % (na isti ravni, ker oseba zdrsne, 25,0 %, po stopnicah 3,8 %, na drsalkah, smučeh, kotalkah 2,8 %), zaradi delovanja neživih mehaničnih sil, 30,5 % (udarec ob predmet/z njim 13,3 %, ukleščanje med predmete 3,1 %, udarec ob športno opremo/z njo 3,0 %), v transportnih nezgodah, 12,0 % (oseba v avtomobilu 5,4 %, kolesar 4,3 %), in zaradi delovanja živih mehaničnih sil, 5,5 % (udarec/trčenje ob drugo osebo 2,5 %, udarec/brca od druge osebe 2,0 %).

Pri poškodovanih ženskah pa so med vzroki za poškodbe prevladovali padci, 56,7 % (na isti ravni, ker oseba zdrsne, 36,2 %, po stopnicah 6,3 %, na drsalkah, smučeh, kotalkah 3,1 %), delovanje neživih mehaničnih sil, 21,1 % (udarec ob predmet/z njim 11,0 %, ukleščanje med predmete 2,2 %, udarec ob športno opremo/z njo 2,0 %), transportne nezgode, 10,2 % (oseba v avtomobilu 5,7 %, kolesar 2,9 %), in čezmeren napor, naporni ali ponavljajoči se gibi (3,9 %).

Najpogostejši vzroki poškodb so bili v vseh starostnih skupinah prebivalstva enaki (padci, delovanje neživih mehaničnih sil, transportne nezgode), razen pri otrocih, starih 0–3 leta in 10–14 let, ki so se poškodovali najpogosteje pri padcih, zaradi delovanja neživih mehaničnih sil in delovanja živih mehaničnih sil.

Razlike v glavnih vzrokih za poškodbe so med spoloma majhne, razen pri šolskih otrocih, kjer so med prvimi tremi glavnimi vzroki za poškodbe pri fantih padci, delovanje neživih in živih mehaničnih sil, pri dekletih pa padci, delovanje neživih mehaničnih sil in transportne nezgode.

Delež padcev kot vzrok za poškodbe pada od starosti 0–3 leta (60,8 %) do starosti 20–29 let (32,3 %), potem pa strmo narašča in v starosti nad 84 let doseže 86,8 %. Hkrati se do starosti 20–29 let povečujeta deleža poškodb zaradi neživih mehaničnih sil (30,0 %) in transportnih nezgod (19,8 %), ki v kasnejših starostih močno padeta.

6.1.3 Poškodbe se zgodijo največkrat doma

Poškodbe, ki zahtevajo zdravniško pomoč v urgentnih službah, so se zgodile največkrat doma, 31,5 % (vrt 0,8 % in drugi zunanji deli bivališča 5,8 %, kuhinja 1,1 % in drugi notranji bivalni prostori 2,8 %), na prometnih površinah, 14,9 % (cesta 12,8 %, pločnik 1,8 %), v športnih ustanovah, 11,2 % (športna dvorana 3,5 %, smučišče 2,4 %, zunanja športna površina 1,6 %), in izobraževalnih ustanovah, 4,7 % (šola, univerza 2,5 %, športne površine pri šolah in drugih izobraževalnih ustanovah 0,9 %). Drug opredeljen kraj dogodka je bil zabeležen pri 25,0 % poškodb.

Doma so poškodbe nastale predvsem pri padcih (55,9 %) in zaradi izpostavljenosti neživim mehanskim silam (33,9 %), manj pogosto pa zaradi čezmernega napora in napornih ali ponavljajočih se gibov (2,8 %) ter izpostavljenosti živim mehanskim silam (2,7 %). Na prometnih površinah so se poškodbe zgodile večinoma zaradi transportnih nezgod (70,6 %), v katerih so bili poškodovanci udeleženi kot osebe v avtomobilu in kolesarji. V športnih ustanovah so bile poškodbe posledica padcev (55,2 %), izpostavljenosti neživim (22,0 %) in

živim mehanskim silam (14,4 %), v 7,3 % primerov pa zaradi čezmernega napora in napornih ali ponavljajočih se gibov. Enak vzorec vzrokov za poškodbe se pojavlja tudi v izobraževalnih ustanovah, le da je tam nekoliko manj padcev (45,5 %), več poškodb zaradi izpostavljenosti neživim mehanskim silam (35,7 %), skoraj enak delež izpostavljenosti živim mehanskim silam (13,5 %) in manj poškodb zaradi čezmernega napora in napornih ali ponavljajočih se gibov (3,3 %).

Moški so se poškodovali največkrat doma (27,5 %), na prometnih površinah (15,1 %), v športnih ustanovah (13,7 %), izobraževalnih ustanovah (4,9 %) ter v industrijskih in gradbenih objektih (3,6 %) (drug opredeljen industrijski ali gradbeni objekt 3,6 %).

Ženske pa doma (36,9 %), na prometnih površinah (14,6 %), v športnih ustanovah (7,7 %), izobraževalnih ustanovah (4,4 %), v naravi (2 %) (gozd 0,9 %, druga opredeljena pokrajina 0,7 %, plaža/obala 0,3 %).

6.1.4 Poškodbe so največkrat posledica aktivnosti v prostem času, športa in vadbe

Poškodovanci so največkrat utrpeli poškodbe v času aktivnosti v prostem času ali igre (24,2 %), športa in vadbe v prostem času (10,4 %) (organiziran šport 0,2 %, drug opredeljen šport in vadba v prostem času 9,7 %) ter dela za zaslužek (7,1 %) (pot v službo in nazaj 0,1 %, drugo opredeljeno delo za zaslužek 6,0 %). Drugo opredeljeno aktivnost v času dogodka je imelo zabeleženo 48,0 % poškodb.

Med aktivnostjo v prostem času ali igro in med delom za zaslužek so se ljudje poškodovali pri padcih (53,8 % oz. 31,4 %), zaradi izpostavljenosti neživim mehanskim silam (22,5 % oz. 47,2 %) in v transportnih nezgodah (13,6 % oz. 11,9 %). Med športom in vadbo v prostem času pa so se poškodovali pri padcih (49,7 %), zaradi izpostavljenosti neživim (2,1 %) in živim mehanskim silam (14,4 %), poleg tega pa tudi zaradi čezmernega napora in napornih ali ponavljajočih se gibov (7,9 %).

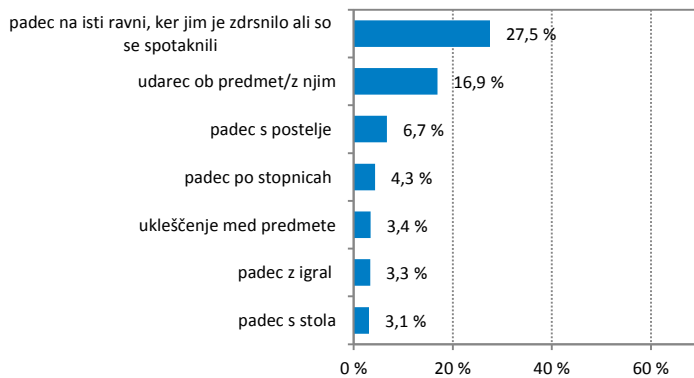
Moški so se poškodovali največkrat v času aktivnosti v prostem času ali igre (23,0 %), športa in vadbe v prostem času (13,0 %) ter dela za zaslužek (8,5 %), ženske pa prav tako kot moški v času aktivnosti v prostem času ali igre (25,9 %), manjkrat pa pri športu in vadbi v prostem času (6,8 %) ter delu za zaslužek (5,1 %).

6.1.5 Pri nastanku poškodb so največkrat udeleženi gradbeni elementi, osebe in vozila

Poškodbe so se zgodile zaradi različnih predmetov/snovi/stvari, kot so stavbe, gradbeni elementi in oprema, 33,9 % (pod 25,7 %, vrata in okna 1,4 %), zaradi živali, rastlin in oseb, 18,4 % (osebe 16,0 % (poškodovani sam 10,7 %, druga oseba 4,6 %), kopenski sesalci 1,4 % (pes 0,7 %)), zaradi kopenskih prevoznih sredstev, 11,9 % (lahko vozilo s štirimi kolesi ali več 6,9 %, prevozno sredstvo s pogonom na človeško silo 3,1 %), zaradi snovi, materiala in gradiva, 8,5 % (naravni material 6,8 % (sneg, led 3,2 %)), ter zaradi opreme za šport in rekreacijo, 5,2 % (žoga za šport 2,3 %, oprema s kolesčki ali oprema, namenjena gibanju, pretežno za športne in rekreacijske aktivnosti, 2,2 % (smuči 1,2 %, kotalke, rolerji, rolka 0,5 %)).

6.2 Analiza vzrokov in okoliščin nastanka poškodb po starostnih skupinah

6.2.1 Otroci, stari 0–3 leta, se poškodujejo predvsem zaradi padcev doma

Slika 2. Najpogostejši zunanji vzroki poškodb in zastrupitev otrok, starih od 0 do 3 leta
(Vir: IDB MDS, 2012)

Otroci so se poškodovali najpogosteje zaradi **padcev** (60,8 %), predvsem na isti ravni, ker jim je zdrsnilo ali so se spotaknili (27,5 %), manj pogosto pa so padli s postelje (6,7 %), po stopnicah (4,3 %), z igral (3,3 %) in s stola (3,1 %). Pri tem so utrpeli največkrat poškodbe glave, 70,2 % (površinska poškodba 41,2 %, rana 21,8 %, znotrajlobanjska poškodba 3,6 %), poškodbe komolca in podlakti, 9,3 % (zlom podlakti 4,4 %, izvin komolca 2,9 %), poškodbe skočnega sklepa in stopala, 6,5 % (izvin 3,4 %, površinska poškodba 2,6 %).

Večina poškodb zaradi padcev se je zgodila doma (63,7 %) v notranjih bivalnih prostorih (18,5 %), npr. v dnevni sobi in otroški spalnici, manj pa zunaj (7,9 %), npr. na igrišču. V otroškem vrtcu se je zgodilo 7,2 %, na javnem igrišču pa 2,3 % padcev. Otroci so padli v času aktivnosti v prostem času (23,6 %), med igro (14,4 %) ter med spanjem in počivanjem (2,4 %). Padce so povzročili različni predmeti in oprema, npr. pod in podlage, 36,6 % (obložen 22,2 %, ploščice ali beton 11,1 %), stopnice, 7,5 %, postelja, 7,4 %, stol ali kavč, 7,4 %, predmeti za dojenčka, 5,4 % (previjalna miza 1,8 %, posteljica 1,3 %, stolček za hranjenje 0,7 %), oprema za otroško igrišče, 4,6 % (tobogan 2,6 %, gugalnica 1,2 %), in poškodovani sam, 7,5 %.

Drugi vzrok za poškodbe otrok je bila izpostavljenost **neživim mehaničnim silam** (23,7 %), največkrat udarcu ob predmet/z njim (16,9 %) in ukleščanju med predmete (3,4 %). Posledica so bile poškodbe glave, 50,4 % (rana 34,8 %, površinska poškodba 14,3 %), poškodbe zapestja in roke, 25,4 % (površinska poškodba 12,6 %, rana 8,9 %), poškodbe skočnega sklepa in stopala, 10,2 % (površinska poškodba 5,6 %), poškodbe komolca in podlakti, 5,9 % (izvin komolca 3,8 %).

Poškodbe so se zgodile najpogosteje doma (66,5 %) v notranjih bivalnih prostorih (20,4 %), npr. v dnevni sobi in otroški spalnici, manj pa na zunanjih delih bivališča (7,1 %), npr. na vrtu. V otroškem vrtcu se je zgodilo 8,9 %, na javnem igrišču in v parku pa 1,2 % poškodb zaradi delovanja neživih mehaničnih sil. Otroci so se poškodovali v času aktivnosti v prostem času (23,4 %) in med igro (17,5 %). Udarce in ukleščanje so povzročili različni predmeti in oprema, npr. miza ali omara, 15,4 %, pod in podlage, 13,1 % (obložen 9,7 %), vrata ali okna, 12,8 %, postelja, 4,4 %, stol ali kavč, 3,1 %, gradbena oprema, 2,6 % (ograja, vrata 1,4 %, stopnice 0,8 %), igrače, 2,1 % (igrača kot vozilo 0,7 %), grelne in hladilne naprave, 2,1 % (električni, plinski radiator ali grelec 1,9 %), oprema za otroško igrišče, 1,8 % (tobogan 0,8 %, gugalnica 0,9 %), vrata vozil, 1,6 %, oprema za šport in vadbo, 1,3 % (trampolin 1,1 %), predmeti za dojenčka, 1,3 % (stolček za hranjenje 0,3 %, posteljica 0,2 %), prevozno sredstvo s pogonom na pedala, 1,1 %.

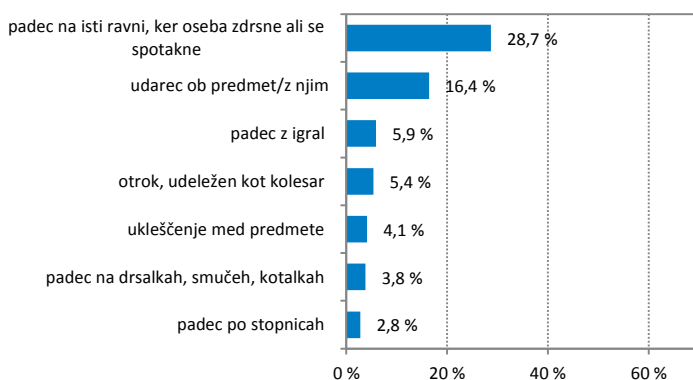
Tretji vzrok za poškodbe otrok je bila izpostavljenost **živim mehaničnim silam** (5,0 %), kot sta udarec/trčenje ob drugo osebo (2,2 %) in udarec/brca od druge osebe (1,7 %). Otroci so pri tem utrpeli poškodbe komolca in

podlakti, 46,5 % (izvin komolca 44,1 %), poškodbe glave, 20,4 % (rana 11,4 %, površinska poškodba 7,8 %), poškodbe zapestja in roke, 11,4 % (površinska poškodba 5,3 %), toksične učinke snovi predvsem nemedicinskega izvora, 6,9 % (strupene živali 6,9 %, npr. žuželke).

Poškodbe so se zgodile najpogosteje doma (59,0 %) v notranjih bivalnih prostorih (12,5 %), npr. v kopalnici, manj pogosto pa zunaj (85,0 %), npr. na vrtu, zasebnem dovozu in v garaži. V otroškem vrtcu se je zgodilo 8,5 %, v športnih ustanovah (športna dvorana, zunanja športna površina) pa 2,0 % poškodb. Otroci so se poškodovali v času aktivnosti v prostem času (22,0 %), med igro (24,0 %) in v času življenjskih aktivnosti (5,0 %), npr. osebna higiena, spanje, počitek. Vzrok za poškodbe zaradi udarca ob osebo/z njo ter ob žival in z njo so bile osebe, 70,0 % (poškodovani sam 6,0 %, druga oseba 61,5 %), kopenski sesalci, 10,5 % (pes 9,0 %, ovca ali koza 1,0 %), pod in podlage, 3,0 %, igrače, 1,0 % (igrača kot vozilo 0,5 %), oprema za šport in vadbo, 1,0 % (trampolin 1,0 %).

Manj pogosto so bili vzrok za poškodbe otrok **transportne nezgode** (3,4 %), v katerih je bil otrok udeležen kot oseba v avtomobilu (1,7 %) in kot kolesar (1,1 %); **čezmeren napor in naporni ali ponavljajoči se gibi** (2,6 %) v času aktivnosti v prostem času ali igre (23,1 %) ter športa in vadbe v prostem času (1,7 %), ter **stik z vročimi snovmi** (2,1 %) (vroča pijača, hrana, tekoča voda).

6.2.2 Otroci, stari 4–6 let, se poškodujejo predvsem zaradi padcev doma

Slika 3. Najpogostejši zunanji vzroki poškodb in zastrupitev otrok, starih od 4 do 6 let (Vir: IDB MDS, 2012)

Otroci so se poškodovali najpogosteje zaradi **padcev** (56,3 %), predvsem na isti ravni, ker oseba zdrśnie ali se spotakne (28,7 %), manj pogosto pa zaradi padcev z igral (5,9 %), na drsalkah, smučeh, kotalkah (3,8 %), po stopnicah (2,8 %) in s postelje (1,8 %). Pri tem so utrpeli največkrat poškodbe glave, 43,4 % (rana 19,2 %, površinska poškodba 18,6 %, znotrajlobanjska poškodba 3,7 %), poškodbe komolca in podlakti, 19,4 % (zlom podlakti 14,7 %), poškodbe skočnega sklepa in stopala, 9,5 % (izvin 6,6 %), poškodbe kolena in goleni, 8,5 % (zlom goleni 3,7 %, izvin kolena 2,6 %), poškodbe rame in nadlakti, 8,0 % (zlom 7,3 %).

Večina poškodb zaradi padcev se je zgodila doma (40,1 %) na zunanjih delih bivališča (13,8 %), npr. na igrišču, in v notranjih bivalnih prostorih (8,2 %), npr. v dnevni sobi, otroški spalnici. V otroškem vrtcu se je zgodilo 9,5 %, v šoli 4,6 %, v športnih ustanovah 11,3 % (smučišče 5,1 %) in na javnih igriščih 2,7 % poškodb zaradi padcev. Otroci so padli v času aktivnosti v prostem času (20,1 %), med igro (17,4 %), pri športu in vadbi v prostem času, 9,4 % (drug opredeljen šport 8,7 %, organiziran šport 0,3 %), ter v času življenjskih aktivnosti, 4,7 % (spanje, počivanje 0,8 %). Padce so povzročili različni predmeti in oprema, npr. pod in podlage, 35,0 % (obložen 17,9 %, ploščice, beton 13,2 %), oprema za otroško igrišče, 6,7 % (tobogan 3,6 %, gugalnica 2,0 %), oprema s kolesčki, 6,2 % (smuči 2,7 %, zložljiv skiro 0,9 %, kotalke ali rolerji 0,8 %, drsalke 0,8 %), stopnice, 5,7 %, oprema za šport in vadbo, 4,1 % (trampolin 3,6 %), sneg ali led, 3,7 %, stol ali kavč, 3,4 %, postelja, 2,8 %, in poškodovani sam, 10,0 %.

Drugi vzrok za poškodbe otrok je bila izpostavljenost **neživim mehaničnim silam** (27,0 %), največkrat udarcu ob predmet/z njim (16,4 %) in ukleščenju med predmete (4,1 %). Posledica so bile poškodbe glave, 38,4 % (rana 24,1 %, površinska poškodba 13,2 %), poškodbe zapestja in roke, 28,1 % (površinska poškodba 12,4 %, rana 10,4 %), poškodbe skočnega sklepa in stopala, 17,3 % (površinska poškodba 7,1 %, rana 4,0 %), poškodbe komolca in podlakti, 6,3 % (zlom podlakti 3,2 %).

Poškodbe so se zgodile najpogosteje doma (50,6 %) na zunanjih delih bivališča (11,9 %), npr. na igrišču in vrtu, in v notranjih bivalnih prostorih (9,7 %), npr. v dnevni sobi in otroški spalnici. V otroškem vrtcu se je zgodilo 7,4 %, v šoli 3,5 %, v športnih ustanovah 6,5 % (javni plavalni center 1,9 %, športna dvorana 1,6 %) in na javnih igriščih 1,8 % poškodb zaradi delovanja neživih mehaničnih sil. Otroci so se poškodovali v času aktivnosti v prostem času (23,3 %), med igro (13,9 %), med športom in vadbo v prostem času, 4,8 % (drug opredeljen šport 4,7 %), ter v času življenjskih aktivnosti, 2,9 % (spanje, počivanje 0,5 %). Udarce in ukleščenje so povzročili različni predmeti in oprema, npr. pod, 12,3 % (obložen 7,0 %, ploščice, beton 3,0 %), vrata ali okna, 11,2 %, miza ali omara, 7,7 %, žoga za šport, 5,3 %, gradbena oprema, 4,6 % (ograja 2,3 %, stopnice 0,9 %), postelja, 3,0 %, stol ali kavč, 3,0 %, vrata vozil, 3,0 %, prevozno sredstvo s pogonom na pedala, 2,3 %, oprema za šport in vadbo, 2,2 % (trampolin 1,4 %), oprema za otroško igrišče, 1,6 % (gugalnica 1,1 %, tobogan 0,4 %), in poškodovani sam, 3,8 %.

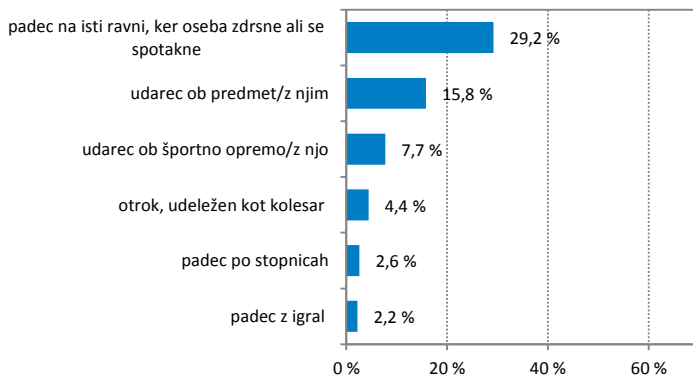
Tretji vzrok za poškodbe otrok so bile **transportne nezgode** (7,4 %), v katerih je bil otrok udeležen kot kolesar (5,4 %) na prometnih površinah (56,1 %) in doma (25,0 %) na zasebnem dovozu ali parkirišču ter kot oseba v avtomobilu (1,1 %). Kolesarji so utrpeli poškodbe glave, 51,6 % (rana 24,0 %, površinska poškodba 21,4 %, znotrajlobanjska poškodba 3,1 %), poškodbe komolca in podlakti, 11,5 % (zlom podlakti 8,9 %), osebe v avtomobilu pa poškodbe glave, 50,0 % (površinska poškodba 42,5 %), poškodbe vratu, 15,0 % (nategnitev vezi na vratu 15,0 %), poškodbe prsnega koša, 10,0 % (površinska poškodba 10,0 %).

Četrty vzrok za poškodbe otrok je bila izpostavljenost **živim mehaničnim silam** (5,2 %), kot so udarec/trčenje ob drugo osebo (2,5 %), udarec/brca od druge osebe (1,2 %) in ugriz psa (0,8 %). Otroci so pri tem utrpeli poškodbe glave, 39,7 % (rana 23,4 %, površinska poškodba 13,6 %), poškodbe zapestja in roke, 16,3 % (površinska poškodba 8,7 %, rana 5,4 %), poškodbe komolca in podlakti, 14,7 % (izvin komolca 8,7 %).

Poškodbe so se zgodile najpogosteje doma (34,7 %) na zunanjih delih bivališča (10,0 %), npr. na vrtu, zasebnem dovozu, v garaži, in v notranjih bivalnih prostorih (6,6 %), npr. v dnevni sobi, otroški spalnici. V otroškem vrtcu se je zgodilo 17,3 %, v šoli 12,0 %, v športnih ustanovah 4,0 % (športna dvorana 1,3 %, zunanja športna površina 0,7 %, drsališče, kotalkališče 0,7 %, smučišče 0,7 %) ter na javnih igriščih in v parkih 2,0 % poškodb. Otroci so se poškodovali v času aktivnosti v prostem času (23,3 %), med igro (20,0 %), med športom in vadbo v prostem času, 6,7 % (drug opredeljen šport 6,7 %), ter med športno vzgojo in športom v šoli, 3,3 %. Vzrok za poškodbe zaradi udarca ob osebo/z njo ter ob žival ali z njo so bile osebe, 72,7 % (druga oseba 66,7 %, poškodovani sam 2,0 %), kopenski sesalci, 16,7 % (pes 11,3 %, maček 2,0 %, konj, osel 2,0 %), pod, 2,0 % (obložen 1,3 %), ter oprema za šport in vadbo, 1,3 % (trampolin 1,3 %).

Manj pogosto so bili vzrok za poškodbe otrok **čezmeren napor in naporni ali ponavljajoči se gibi** (1,3 %) v času aktivnosti v prostem času ali igre (25,6 %) ter športa in vadbe v prostem času (4,7 %); in **stik z vročimi snovmi** (0,7 %) (vroča pijača, hrana, tekoča voda).

6.2.3 Otroci, stari 7–9 let, se poškodujejo predvsem zaradi padcev in udarcev ob predmet/z njim doma in v športnih ustanovah

Slika 4. Najpogostejši zunanji vzroki poškodb in zastrupitev otrok, starih od 7 do 9 let (Vir: IDB MDS, 2012)

Otroci so se poškodovali najpogosteje zaradi **padcev** (50,5 %), predvsem na isti ravni, ker oseba zdrsne ali se spotakne (29,2 %), na drsalkah, smučeh ali kotalkah (6,3 %), po stopnicah (2,6 %), z igral (2,2 %) ter na ledu in snegu (1,3 %). Pri tem so utrpeli največkrat poškodbe glave, 20,5 % (površinska poškodba 9,9 %, rana 7,0 %), poškodbe skočnega sklepa in stopala, 19,2 % (izvin 12,9 %), poškodbe komolca in podlakti, 18,3 % (zlom podlakti 14,0 %), poškodbe zapestja in roke, 18,0 % (površinska poškodba 7,4 %, izvin 7,0 %), poškodbe kolena in goleni, 10,9 % (zlom goleni 3,3 %, površinska poškodba 3,0 %, izvin kolena 2,7 %).

Večina poškodb zaradi padcev se je zgodila doma (26,5 %) na zunanjih delih bivališča (10,7 %), npr. na igrišču, vrtu, in v notranjih bivalnih prostorih (4,8 %), npr. na stopnicah, v kopalnici. V športni ustanovah se je zgodilo 21,0 % (smučišče 6,6 %, športna dvorana 3,9 %, drsališče, kotalkališče 2,7 %), v izobraževalnih ustanovah 19,0 % (šola 13,3 %, športne površine, igrišče pri šoli 4,5 %) in na javnih igriščih 2,1 % poškodb zaradi padcev. Otroci so padli v času aktivnosti v prostem času (19,5 %), igre (8,8 %), med športom in vadbo v prostem času, 18,3 % (drug opredeljen šport 16,5 %, organiziran šport 0,3 %), in v času izobraževanja, 8,3 % (športna vzgoja in šport v šoli 6,4 %). Padce so povzročili različni predmeti in oprema, npr. pod in podlage, 38,1 % (obložen 21,1 %, ploščice, beton 13,3 %, lesen 2,0 %), oprema s kolesčki, 9,3 % (smuči 2,9 %, kotalke, rolerji 2,7 %, rolka 1,4 %), gradbena oprema, 6,6 % (stopnice 5,5 %), sneg, led, 6,2 %, oprema za šport in vadbo, 3,5 % (trampolin 2,9 %), oprema za otroška igrišča, 3,1 % (tobogan 1,0 %, gugalnica 1,0 %), drevo, 1,4 %, žoga za šport, 1,2 %, in poškodovani sam, 12,9 %.

Drug vzrok za poškodbe otrok je bila izpostavljenost **neživim mehaničnim silam** (30,2 %), največkrat udarcu ob predmet/z njim (15,8 %) in udarcu ob športno opremo/z njo (7,7 %). Posledica so bile poškodbe zapestja in roke, 41,5 % (površinska poškodba 15,5 %, izvin 9,6 %, zlom 8,3 %, rana 7,9 %), poškodbe skočnega sklepa in stopala, 24,0 % (površinska poškodba 12,0 %, izvin 5,4 %, zlom 4,4 %), poškodbe glave, 18,1 % (rana 10,0 %, površinska poškodba 6,5 %), poškodbe komolca in podlakti, 7,9 % (zlom podlakti 5,8 %).

Poškodbe so se zgodile najpogosteje doma (34,5 %) na zunanjih delih bivališča (8,8 %), npr. na igrišču, v notranjih bivalnih prostorih (5,5 %), npr. v kuhinji, dnevni sobi, otroški spalnici.

V izobraževalnih ustanovah se je zgodilo 25,0 % (šola 15,9 %, športne površine, igrišče pri šoli 6,8 %), v športnih ustanovah pa 16,5 % (športna dvorana 6,9 %, zunanja športna površina 3,1 %) poškodb zaradi udarcev ob predmet in športno opremo. Otroci so se poškodovali v času aktivnosti v prostem času ali igre, 26,4 % (aktivnost v prostem času 7,9 %, igra 8,2 %), med športom in vadbo v prostem času, 16,3 % (drug opredeljen šport 14,7 %, organiziran šport 0,6 %) in v času izobraževanja, 13,8 % (športna vzgoja in šport v šoli 11,6 %). Udarce so povzročili različni predmeti in oprema, npr. žoga za šport, 25,3 %, pod in podlage, 13,7 % (obložen 8,5 %, ploščice, beton 3,0 %), vrata ali okna, 5,4 %, miza ali omara, 4,4 %, gradbena oprema, 3,8 % (ograja 1,6 %,

stopnice 0,7 %, plavalni bazen v tleh 0,7 %), oprema za šport in vadbo, 3,5 % (trampolin 1,8 %, gol in vratnice 0,5 %), vrata vozil, 2,4 %, oprema za otroško igrišče, 1,1 % (gugalnica 0,9 %) in osebe, 6,0 % (poškodovani sam 4,6 %, druga oseba 1,4 %).

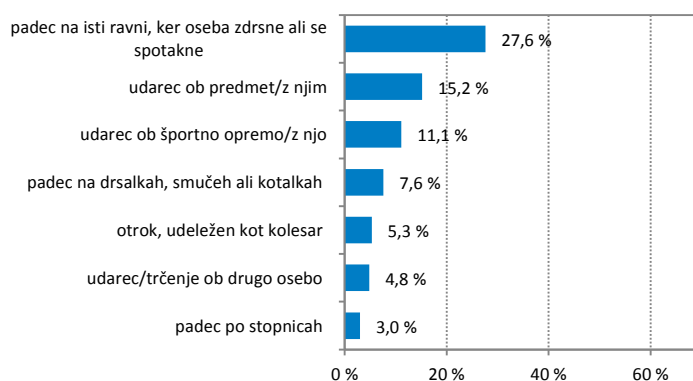
Tretji vzrok za poškodbe otrok so bile **transportne nezgode** (7,0 %), v katerih je bil otrok udeležen kot kolesar (4,4 %) na prometnih površinah (57,7 %) ter kot oseba v avtomobilu (1,2 %) na prometnih površinah (87,8 %) in doma (20,4 %) na zasebnem dovozu ali parkirišču (2,4 %). Kolesarji so utrpeli poškodbe glave, 36,8 % (površinska poškodba 17,8 %, rana 12,6 %), poškodbe komolca in podlakti, 19,5 % (zlom podlakti 17,2 %), poškodbe zapestja in roke, 13,2 % (izvin 5,7 %, površinska poškodba 4,6 %), osebe v avtomobilu pa poškodbe glave, 47,9 % (površinska poškodba 37,5 %), poškodbe vratu, 22,9 % (nategnitev vezi na vratu 18,8 %), poškodbe trebuha, spodnjega dela hrbta, ledvene hrbtenice in medenice, 8,3 % (površinska poškodba 8,3 %).

Četrti vzrok za poškodbe otrok je bila izpostavljenost **živim mehaničnim silam** (6,8 %), kot so udarec/trčenje ob drugo osebo (3,7 %), udarec/brca od druge osebe (1,8 %) in ugriz psa 80,9 %. Otroci so pri tem utrpeli poškodbe zapestja in roke, 28,1 % (površinska poškodba 8,7 %, rana 5,4 %), poškodbe glave, 25,1 % (površinska poškodba 13,1 %, rana 9,7 %), poškodbe skočnega sklepa in stopala, 18,4 % (površinska poškodba 13,5 %, zlom 5,2 %, izvin 4,9 %), poškodbe komolca in podlakti, 7,9 % (površinska poškodba 3,4 %, izvin komolca 3,0 %).

V izobraževalnih ustanovah se je zgodilo 41,8 % (šola 30,1 %, športne površine, igrišče pri šoli 6,9 %), doma 21,3 % na zunanjih delih bivališča 9,6 %, npr. na igrišču, in v notranjih bivalnih prostorih 2,5 %, v športnih ustanovah 10,5 % (športna dvorana 2,9 %, zunanja športna površina 1,7 %, smučišče 0,8 %) in na javnih igriščih 1,7 % poškodb zaradi udarca/trčenja ob drugo osebo ali udarca od nje. Otroci so se poškodovali v času aktivnosti v prostem času, 19,2 % (aktivnost v prostem času 8,8 %, igra 10,5 %), v času izobraževanja, 18,4 % (športna vzgoja in šport v šoli 11,7 %), ter med športom in vadbo v prostem času, 15,1 % (drug opredeljen šport 14,2 %, organiziran šport 0,4 %). Vzrok za poškodbe zaradi udarca/trčenja so bile osebe, 72,4 % (druga oseba 66,1 %, poškodovani sam 2,5 %), kopenski sesalci, 13,0 % (pes 10,5 %, konj ali osel 1,3 %), ter pod in podlage, 5,4 % (obložen 5,0 %).

Manj pogosto so bili vzrok za poškodbe otrok **čezmeren napor in naporni ali ponavljajoči se gibi** (2,2 %) v času aktivnosti v prostem času ali igre (17,9 %), športa in vadbe v prostem času (14,3 %) in med izobraževanjem, 8,3 % ter **napad s telesno silo** (0,4 %).

6.2.4 Otroci, stari 10–14 let, se poškodujejo predvsem zaradi padcev in udarcev ob predmet/z njim v športnih in izobraževalnih ustanovah

Slika 5. Najpogostejši zunanji vzroki poškodb in zastrupitev otrok, starih od 10 do 14 let (Vir: IDB MDS, 2012)

Otroci so se poškodovali najpogosteje zaradi **padcev** (45,4 %), predvsem na isti ravni, ker oseba zdrsne ali se spotakne (27,6 %), na drsalkah, smučeh ali kotalkah (7,6 %), po stopnicah (3,0 %), na ledu in snegu (1,3 %) in z

igral (0,6 %). Pri tem so utrpeli največkrat poškodbe zapestja in roke, 23,3 % (površinska poškodba 8,7 %, izvin 8,8 %), poškodbe skočnega sklepa in stopala, 22,5 % (izvin 15,4 %), poškodbe komolca in podlakti, 19,7 % (zlom podlakti 14,6 %), poškodbe kolena in goleni, 13,3 % (izvin kolena 5,2 %, površinska poškodba 3,7 %), poškodbe glave, 9,2 % (površinska poškodba 5,2 %).

Večina poškodb zaradi padcev se je zgodila v športnih ustanovah, 31,3 % (smučišče 10,8 %, športna dvorana 7,0 %, zunanja športna površina 3,4 %), v izobraževalnih ustanovah, 19,4 % (šola 13,1 %, športne površine, igrišče pri šoli 5,4 %), doma (17,1 %) na zunanjih delih bivališča, 7,0 %, npr. na igrišču ali vrtu, v notranjih bivalnih prostorih (2,9 %), npr. na stopnicah, ter na prometnih površinah, 7,5 % (cesta 5,6 %). Otroci so padli v času športa in vadbe v prostem času, 27,0 % (drug opredeljen šport 24,4 %, organiziran šport 0,9 %), aktivnosti v prostem času, 19,2 %, in igre, 2,8 %, ter med izobraževanjem, 9,6 % (športna vzgoja in šport v šoli 8,4 %). Padce so povzročili različni predmeti in oprema, npr. pod in podlage, 39,5 % (obložen 22,7 %, ploščice, beton 12,4 %, lesen 2,3 %, blato 2,0 %), oprema s kolesčki, 13,3 % (smuči 5,2 %, kotalke, rolerji 2,7 %, rolka 2,1 %, drsalke 1,2 %), sneg ali led, 9,0 %, stopnice, 6,6 %, oprema za šport in vadbo, 1,7 % (trampolin 1,2 %), oprema za otroška igrišča, 1,2 % (tobogan 0,4 %, gugalnica 0,6 %), in poškodovani sam, 14,1 %.

Drugi vzrok za poškodbe otrok je bila izpostavljenost **neživim mehaničnim silam** (32,6 %), največkrat udarcu ob predmet/z njim (15,2 %) in udarcu ob športno opremo/z njo (11,1 %). Posledica so bile poškodbe zapestja in roke, 50,6 % (površinska poškodba 18,7 %, izvin 14,8 %, zlom 10,1 %), poškodbe skočnega sklepa in stopala, 25,6 % (površinska poškodba 10,8 %, zlom 6,9 %, izvin 6,0 %), poškodbe glave, 6,9 % (površinska poškodba 3,2 %, rana 2,4 %), poškodbe komolca in podlakti, 6,8 % (zlom podlakti 4,3 %).

V izobraževalnih ustanovah se je zgodilo 27,7 % (šola 18,3 %, športne površine, igrišče pri šoli 7,9 %), doma (23,5 %) na zunanjih delih bivališča 5,2 %, npr. na igrišču, v notranjih bivalnih prostorih 3,5 %, npr. v kuhinji, in v športnih ustanovah 24,2 % (športna dvorana 12,0 %, zunanja športna površina 3,7 %) poškodb zaradi udarcev ob predmet in športno opremo/z njima. Otroci so se poškodovali med športom in vadbo v prostem času, 24,7 % (drug opredeljen šport 22,0 %, organiziran šport 0,9 %), v času aktivnosti v prostem času (13,6 %) in igre (13,8 %) in med izobraževanjem, 16,9 % (športna vzgoja in šport v šoli 14,8 %). Udarce so povzročili različni predmeti in oprema, npr. žoga za šport, 34,2 %, pod in podlage, 15,9 % (obložen 9,6 %, ploščice, beton 2,6 %, blato 2,9 %), vrata ali okna, 5,3 %, miza ali omara, 3,1 %, oprema za šport in vadbo, 2,4 % (gol in vratnice 0,6 %, telovadno orodje 0,5 %, trampolin 0,4 %, športna blazina 0,4 %), nož, 2,2 %, gradbena oprema, 2,1 % (stopnice 1,2 %, ograja 0,4 %, plavalni bazen v tleh, 0,3 %), in vrata vozil 1,4 %, in osebe, 7,2 % (poškodovani sam 6,0 %, druga oseba 1,1 %).

Tretji vzrok za poškodbe otrok je bila izpostavljenost **živim mehaničnim silam** (7,8 %), kot sta udarec/trčenje ob drugo osebo (4,8 %) in udarec/brca od druge osebe (2,4 %). Otroci so pri tem utrpeli poškodbe zapestja in roke, 29,7 % (površinska poškodba 13,3 %, zlom 8,1 %, izvin 6,4 %), poškodbe skočnega sklepa in stopala, 25,1 % (površinska poškodba 13,8 %, zlom 6,4 %, izvin 4,5 %), poškodbe glave, 16,9 % (površinska poškodba 9,5 %, rana 5,5 %), poškodbe kolena in goleni, 10,3 % (površinska poškodba 5,4 %, izvin 2,3 %).

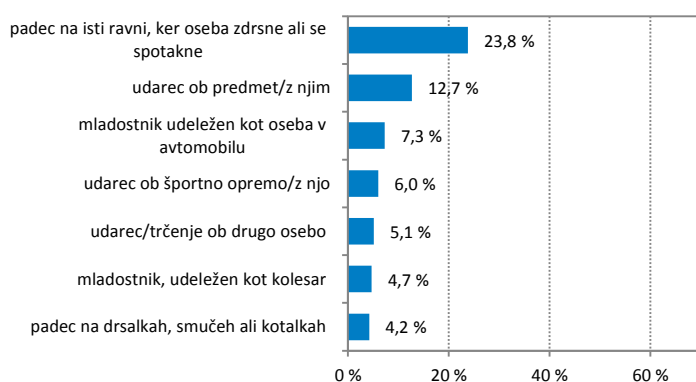
V športnih ustanovah se je zgodilo 35,9 % (športna dvorana 17,1 %, zunanja športna površina 5,0 %), v izobraževalnih ustanovah 34,9 % (šola 25,6 %, športne površine, igrišče pri šoli 8,1 %), doma (10,0 %) na zunanjih delih bivališča 4,3 %, npr. na vrtu, v notranjih bivalnih prostorih 1,1 % in na javnih igriščih 1,3 % poškodb zaradi udarca/trčenja ob drugo osebo ali udarca od nje. Otroci so se poškodovali med športom in vadbo v prostem času, 33,8 % (drug opredeljen šport 30,6 %, organiziran šport 1,3 %), v času aktivnosti v prostem času (11,3 %) ali igre (6,3 %) in med izobraževanjem, 15,8 % (športna vzgoja in šport v šoli 11,8 %). Vzrok za poškodbe zaradi udarca/trčenja so bile osebe, 82,9 % (druga oseba 73,3 %, poškodovani sam 3,9 %), kopenski sesalci, 6,4 % (pes 4,3 %, konj ali osel 1,3 %, maček 0,5 %), pod in podlage, 5,3 % (obložen 3,2 %, blato ali gnoj 1,0 %) in žoga za šport 1,6 %.

Četrty vzrok za poškodbe otrok so bile **transportne nezgode** (7,2 %), v katerih je bil otrok udeležen kot kolesar (5,3 %) na prometnih površinah (63,2 %) in zunanjih delih bivališča (14,4 %) ter kot oseba v avtomobilu (0,8 %) na prometnih površinah (98,3 %). Kolesarji so utrpeli poškodbe komolca in podlakti, 21,8 % (zlom podlakti 16,1 %),

poškodbe glave, 19,9 % (površinska poškodba 10,0 %, znotrajlobanjska poškodba 4,8 %), poškodbe kolena in goleni, 13,4 % (površinska poškodba 5,6 %, rana 4,4 %), osebe v avtomobilu pa poškodbe vratu, 28,2 % (nategnitev vezi na vratu 28,2 %), poškodbe glave, 26,8 % (površinska poškodba 16,9 %, znotrajlobanjska poškodba 7,0 %), poškodbe prsnega koša, 14,1 % (površinska poškodba 14,1 %).

Manj pogosto so bili vzrok za poškodbe otrok **čezmeren napor in naporni ali ponavljajoči se gibi** (2,9 %) v času športa in vadbe v prostem času (34,4 %), izobraževanja (13,3 %) in aktivnosti v prostem času ali igre (6,3 %) ter **napad s telesno silo** (0,7 %).

6.2.5 Mladostniki, stari 15–19 let, se poškodujejo predvsem zaradi padcev in udarcev ob predmet/z njim v športnih in izobraževalnih ustanovah ter doma

Slika 6. Najpogostejši zunanji vzroki poškodb in zastrupitev mladostnikov, starih od 15 do 19 let
(Vir: IDB MDS, 2012)

Mladostniki so se poškodovali najpogosteje zaradi **padcev** (37,4 %), predvsem na isti ravni, ker oseba zdrsne ali se spotakne (23,8 %), na drsalkah, smučeh ali kotalkah (4,2 %), po stopnicah (4,0 %), na ledu in snegu (1,2 %) in z lestve (0,2 %). Pri tem so utrpeli največkrat poškodbe skočnega sklepa in stopala, 30,7 % (izvin 27,3 %), poškodbe kolena in goleni, 18,9 % (izvin kolena 10,5 %), poškodbe zapestja in roke, 13,8 % (površinska poškodba 6,2 %, izvin 4,3 %), poškodbe glave, 12,6 % (površinska poškodba 4,8 %, rana 3,1 %).

Večina poškodb zaradi padcev se je zgodila v športnih ustanovah, 34,7 % (športna dvorana 9,2 %, smučišče 8,8 %, zunanja športna površina 5,2 %), izobraževalnih ustanovah, 10,4 % (šola 6,2 %, športne površine, igrišče pri šoli 3,4 %), doma (16,0 %) na zunanjih delih bivališča, 3,6 %, npr. na vrtu, igrišču, v notranjih bivalnih prostorih, 3,2 %, npr. na stopnicah, in na prometnih površinah, 7,8 % (cesta 3,9 %, pločnik 3,0 %). Mladostniki so padli med športom in vadbo v prostem času, 29,4 % (drug opredeljen šport 27,2 %, organiziran šport 0,7 %), v času aktivnosti v prostem času, 20,3 %, in med izobraževanjem, 6,5 % (športna vzgoja in šport v šoli 5,8 %). Padce so povzročili različni predmeti in oprema, npr. pod in podlage, 42,6 % (obložen 25,2 %, ploščice, beton 13,6 %, lesen 2,0 %, blato ali gnoj 1,8 %), stopnice, 10,9 %, sneg ali led, 8,4 %, oprema s kolesčki, 7,9 % (smuči 4,6 %, kotalke ali rolerji 1,4 %, smučarska deska 1,1 %), in čevlji, 1,3 %, in poškodovani sam, 16,1 %.

Drugi vzrok za poškodbe mladostnikov je bila izpostavljenost **neživim mehaničnim silam** (27,6 %), največkrat udarcu ob predmet/z njim (12,7 %) in udarcu ob športno opremo/z njo (6,0 %). Posledica so bile poškodbe zapestja in roke, 45,8 % (rana 16,1 %, površinska poškodba 13,9 %, zlom 7,5 %, izvin 7,8 %), poškodbe skočnega sklepa in stopala, 25,2 % (izvin 9,5 %, površinska poškodba 8,3 %), poškodbe kolena in goleni, 8,9 % (izvin 3,3 %, površinska poškodba 2,8 %), poškodbe glave, 8,7 % (rana 3,9 %, površinska poškodba 3,6 %).

Doma se je zgodilo (30,9 %) v notranjih bivalnih prostorih 6,3 %, npr. v kuhinji, in na zunanjih delih bivališča 6,0 %, npr. na vrtu, igrišču, zasebnem dovozu, v garaži; v športnih ustanovah 22,8 % (športna dvorana 11,3 %, zunanja športna površina 3,2 %), v izobraževalnih ustanovah 11,7 % (šola 6,8 %, športne površine, igrišče pri šoli 4,6 %)

in v komercialnih objektih 2,2 % (kavarna/hotel/restavracija 1,3 %, trgovina 0,8 %) poškodb zaradi udarcev ob predmet in športno opremo/z njima. Mladostniki so se poškodovali med športom in vadbo v prostem času, 23,6 % (drug opredeljen šport 21,2 %, organiziran šport 0,5 %), v času aktivnosti v prostem času (16,2 %), med izobraževanjem, 7,3 % (športna vzgoja in šport v šoli 6,4 %), in med delom za zaslužek, 3,2 %. Udarce so povzročili različni predmeti in oprema, npr. pod in podlage, 19,4 % (obložen 12,1 %, ploščice ali beton 3,8 %, blato ali gnoj 2,9 %), žoga za šport, 16,7 %, nož, 4,2 %, vrata ali okna, 4,1 %, gradbena oprema, 3,4 % (stopnice 1,2 %, ograja ali vrata 1,4 %), ročno orodje, 2,3 % (žebelj, vijak 0,9 %, kladivo 0,7 %, orodje za sekanje 0,4 %), vrata vozil, 2,2 %, miza ali omara, 2,0 %, ročno strojno orodje, 1,8 % (motorna žaga 0,9 %, strojna žaga 0,4 %), oprema za šport in vadbo, 1,1 % (trampolin 0,3 %, športna blazina 0,2 %), in osebe, 5,1 % (poškodovani sam 4,5 %, druga oseba 0,6 %).

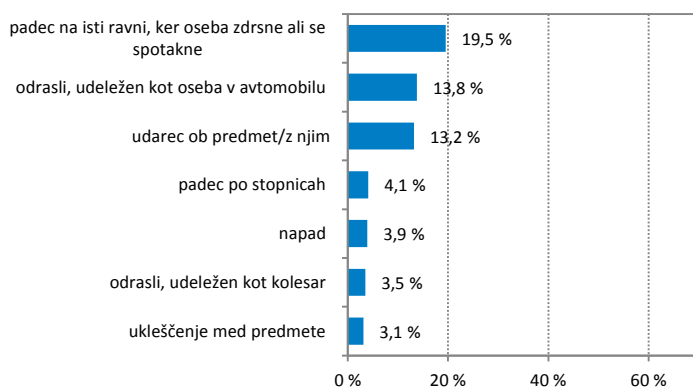
Tretji vzrok za poškodbe mladostnikov so bile **transportne nezgode** (14,9 %), v katerih je bil mladostnik udeležen kot oseba v avtomobilu (7,3 %) na prometnih površinah (96,2 %), kot kolesar (4,7 %) na prometnih površinah (71,7 %), doma (5,8 %) na zunanjih delih bivališča (4,2 %) in v gozdu (2,9 %) ter kot motorist (1,8 %) na prometnih površinah (81,0 %). Kolesarji so utrpeli poškodbe glave, 23,0 % (površinska poškodba 10,3 %, rana 5,0 %, znotrajlobanjska poškodba 4,5 %), poškodbe kolena in goleni, 16,7 % (površinska poškodba 6,1 %), poškodbe komolca in podlakti, 14,3 % (zlom podlakti 7,7 %, površinska poškodba 5,0 %), poškodbe rame in nadlakti, 12,4 % (zlom rame 5,8 %, površinska poškodba 3,4 %), osebe v avtomobilu pa poškodbe vratu, 57,3 % (nategnitev vezi na vratu 55,8 %), poškodbe glave, 18,8 % (površinska poškodba 14,0 %, znotrajlobanjska poškodba 3,1 %), poškodbe prsnega koša, 5,1 % (površinska poškodba 4,1 %).

Četrti vzrok za poškodbe mladostnikov je bila izpostavljenost **živim mehaničnim silam** (8,9 %), kot sta udarec/trčenje ob drugo osebo (5,1 %) in udarec/brca od druge osebe (3,1 %). Mladostniki so pri tem utrpeli poškodbe glave, 24,6 % (površinska poškodba 11,7 %, rana 5,6 %, zlom lobanjskih/obraznih kosti 5,2 %), poškodbe skočnega sklepa in stopala, 23,0 % (površinska poškodba 10,3 %, izvin 9,6 %), poškodbe zapestja in roke, 19,4 % (zlom 6,2 %, površinska poškodba 5,5 %, izvin 5,2 %), poškodbe kolena in goleni, 12,6 % (površinska poškodba 5,9 %, izvin 4,9 %).

V športnih ustanovah se je zgodilo 58,2 % (športna dvorana 27,9 %, zunanja športna površina 11,1 %, drsališče, kotalkališče 1,5 %, smučišče 1,5 %), v izobraževalnih ustanovah 14,1 % (šola 9,1 %, športne površine, igrišče pri šoli 4,5 %), doma (4,2 %) na zunanjih delih bivališča 4,3 %, npr. na vrtu, in v notranjih bivalnih prostorih 0,4 %, npr. v dnevni sobi ali otroški spalnici, in na javnih igriščih 0,5 % poškodb zaradi udarca/trčenja ob drugo osebo ali udarca od nje. Mladostniki so se poškodovali med športom in vadbo v prostem času, 56,0 % (drug opredeljen šport 51,5 %, organiziran šport 3,2 %), v času aktivnosti v prostem času (9,9 %) in med izobraževanjem, 7,7 % (športna vzgoja in šport v šoli 7,0 %). Vzrok za poškodbe zaradi udarca/trčenja so bile osebe, 84,6 % (druga oseba 75,2 %, poškodovani sam 6,4 %), kopenski sesalci, 6,4 % (pes 3,7 %, konj ali osel 2,2 %), ter pod in podlage, 4,4 % (obložen 2,9 %, ploščice ali beton 0,7 %, blato ali gnoj 0,7 %).

Manj pogosto so bili vzrok za poškodbe mladostnikov **čezmeren napor in naporni ali ponavljajoči se gibi** (4,5 %) v času športa in vadbe v prostem času (30,6 %), aktivnosti v prostem času ali igre (8,0) in izobraževanja (7,7 %) ter **napad** (3,0 %) (s telesno silo 2,6 %, z ostrim premetom 0,1 %, spolni napad 0,1 %).

6.2.6 Odrasli, stari 20–29 let, se poškodujejo predvsem zaradi padcev in udarcev ob predmet/z njim doma, v športnih ustanovah in med delom za zaslužek

Slika 7. Najpogostejši zunanji vzroki poškodb in zastripitev odraslih, starih od 20 do 29 let (Vir: IDB MDS, 2012)

Odrasli, stari 20–29 let, so se poškodovali najpogosteje zaradi **padcev** (32,3 %), predvsem na isti ravni, ker oseba zdrsne ali se spotakne (19,5 %), po stopnicah (4,1 %), na drsalkah, smučeh ali kotalkah (2,7 %), na ledu in snegu (1,3 %) ter z lestve (0,8 %). Pri tem so utrpeli največkrat poškodbe skočnega sklepa in stopala, 33,2 % (izvin 23,6 %), poškodbe glave, 11,4 % (površinska poškodba 4,7 %, rana 4,2 %, znotrajlobanjska poškodba 2,4 %), poškodbe kolena in goleni, 17,4 % (izvin kolena 11,7 %), poškodbe zapestja in roke, 15,1 % (površinska poškodba 4,9 %, zlom 4,3 %, izvin 3,5 %).

Večina poškodb zaradi padcev se je zgodila doma (24,4 %) v notranjih bivalnih prostorih, 5,6 %, npr. na stopnicah, in na zunanjih delih bivališča, 4,8 %, npr. na vrtu, zasebnem dovozu, v garaži, v športnih ustanovah, 23,1 % (smučišče 6,3 %, športna dvorana 5,7 %, zunanja športna površina 4,7 %), na prometnih površinah, 9,2 % (cesta 4,7 %, pločnik 3,5 %), v naravi, 2,9 % (gozd 1,1 %), in na industrijskih in gradbenih objektih (2,1 %). Odrasli, stari 20–29 let, so padli v času aktivnosti v prostem času (23,3 %), med športom in vadbo v prostem času (drug opredeljen šport 19,5 %) in med delom za zaslužek (7,0 %). Padce so povzročili različni predmeti in oprema, npr. pod in podlage, 43,1 % (obložen 21,2 %, ploščice ali beton 18,3 %, blato ali gnoj 2,0 %), stopnice, 13,1 %, sneg ali led, 7,6 %, oprema s kolesčki, 5,7 % (smuči 2,9 %, kotalke ali rolerji 1,2 %, rolka 0,6 %, smučarska deska 0,5 %), strojna oprema brez motorja, 2,3 % (lestev, pomične stopnice 2,2 %), čevlji 1,1 %, in poškodovani sam, 13,6 %.

Drugi vzrok za poškodbe odraslih, starih 20–29 let, je bila izpostavljenost **neživim mehaničnim silam** (30,0 %), največkrat udarcu ob predmet/z njim (13,2 %), ukleščenju med predmete (3,1 %), udarcu ob športno opremo/z njo (2,7 %), tujku (2,5 %) in stiku z nožem (2,4 %). Posledica so bile poškodbe zapestja in roke, 47,5 % (rana 27,0 %, površinska poškodba 9,6 %, zlom 6,3 %), poškodbe skočnega sklepa in stopala, 23,7 % (površinska poškodba 9,7 %, izvin 5,9 %, zlom 4,3 %), poškodbe glave, 9,8 % (rana 5,1 %, površinska poškodba 3,1 %), poškodbe kolena in goleni, 8,1 % (izvin 2,5 %, rana 2,3 %, površinska poškodba 2,2 %).

Poškodbe so se zgodile najpogosteje doma (35,7 %) v notranjih bivalnih prostorih 7,2 %, npr. v kuhinji, in na zunanjih delih bivališča, 6,2 %, npr. na zasebnem dovozu, v garaži, na vrtu, v športnih ustanovah, 11,5 % (športna dvorana 5,4 %), v industrijskih in gradbenih objektih (8,2 %) in v komercialnih objektih, 3,4 % (kavarna/hotel/restavracija 1,6 %, trgovina 1,2 %). Odrasli, stari 20–29 let, so se poškodovali v času aktivnosti v prostem času, 17,7 %, med delom za zaslužek (18,1 %) ter med športom in vadbo v prostem času, 11,6 % (drug opredeljen šport 10,8 %). Udarce in ukleščenje so povzročili različni predmeti in oprema, npr. pod in podlage, 13,0 % (obložen 6,8 %, ploščice ali beton 3,0 %, blato ali gnoj 2,7 %), nož, 7,6 %, žoga za šport, 5,2 %, vrata ali okna, 4,6 %, stroji in pritrjene naprave, 3,6 % (stroji in naprave za rezanje 0,7 %), ročno strojno orodje, 3,5 % (motorna žaga 1,4 %, strojna žaga 0,8 %, kotna brusilka 0,5 %, vrtalnik 0,4 %), ročno orodje, 3,2 % (žebelj, vijak

1,2 %, kladivo 0,9 %, orodje za sekanje 0,4 %), miza ali omara, 2,8 %, vrata vozil, 2,1 %, gradbena oprema, 2,0 % (stopnice 0,8 %, ograja 0,8 %), in osebe, 5,4 % (poškodovani sam 4,6 %, druga oseba 0,7 %).

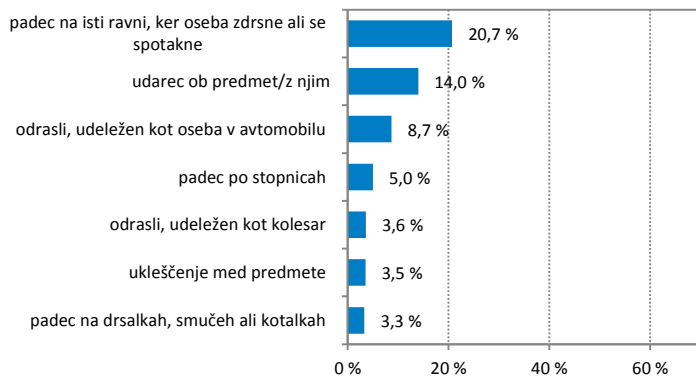
Tretji vzrok za poškodbe odraslih, starih 20–29 let, so bile **transportne nezgode** (19,8 %), v katerih je bil odrasli udeležen kot oseba v avtomobilu (13,8 %) na prometnih površinah (95,9 %), kot kolesar (3,5 %) na prometnih površinah (78,5 %), doma (3,9 %) na zunanjih delih bivališča, na zasebnem dovozu ali parkirišču (1,4 %) in v gozdu (2,4 %) ter kot motorist (1,3 %) na prometnih površinah (88,2 %) in v športnih ustanovah, 1,7 % (zunanja športna površina 0,7 %). Osebe v avtomobilu so utrpeli poškodbe vratu, 54,1 % (nategnitev vezi na vratu 52,5 %), poškodbe glave, 19,6 % (površinska poškodba 13,6 %, znotrajlobanjska poškodba 4,3 %), poškodbe prsnega koša, 6,4 % (površinska poškodba 4,6 %), kolesarji poškodbe glave, 25,0 % (površinska poškodba 10,5 %, rana 7,2 %, znotrajlobanjska poškodba 3,6 %), poškodbe rame in nadlakti, 14,8 % (površinska poškodba 6,5 %, zlom rame 4,9 %, izvin 3,3 %), poškodbe zapestja in roke, 14,1 % (zlom 5,8 %, površinska poškodba 4,9 %), poškodbe kolena in goleni, 11,6 % (površinska poškodba 6,3 %), motoristi pa poškodbe glave, 20,1 % (površinska poškodba 9,1 %, znotrajlobanjska poškodba 6,7 %), poškodbe rame in nadlakti, 16,7 % (zlom rame 7,7 %, izvin 4,3 %), poškodbe kolena in goleni, 11,0 % (površinska poškodba 5,7 %, zlom 3,3 %).

Četrty vzrok za poškodbe odraslih, starih 20–29 let, je bila izpostavljenost **živim mehničnim silam** (5,8 %), kot sta udarec/trčenje ob drugo osebo (2,5 %) in udarec/brca od druge osebe (2,3 %). Odrasli, stari 20–29 let, so pri tem utrpeli poškodbe glave, 29,2 % (površinska poškodba 10,8 %, rana 10,1 %, zlom lobanjskih/obraznih kosti 6,6 %), poškodbe zapestja in roke, 19,7 % (rane 7,9 %, površinska poškodba 5,1 %, zlom 4,1 %), poškodbe skočnega sklepa in stopala, 19,0 % (površinska poškodba 8,8 %, izvin 7,1 %), poškodbe kolena in goleni, 11,3 % (površinska poškodba 4,5 %, izvin 3,7 %).

V športnih ustanovah se je zgodilo 50,3 % (športna dvorana 22,2 %, zunanja športna površina 9,4 %), doma (10,8 %) na zunanjih delih bivališča (3,3 %), npr. na igrišču, in v notranjih bivalnih prostorih (1,0 %), npr. v dnevni sobi ali spalnici, v izobraževalnih ustanovah 3,6 % (šola 0,4 %, športne površine, igrišče pri šoli 3,2 %) in na kmetiji 1,9 % (objekti za vzrejo živali 0,3 %, mešane kmetije 0,1 %) poškodb zaradi udarca/trčenja ob drugo osebo ali udarca od nje. Odrasli, stari 20–29 let, so se poškodovali med športom in vadbo v prostem času, 46,0 % (drug opredeljen šport 43,4 %, organiziran šport 0,7 %), v času aktivnosti v prostem času, 11,7 %, in med delom za zaslužek, 4,3 %. Vzrok za poškodbe zaradi udarca/trčenja so bile osebe, 74,9 % (druga oseba 64,4 %, poškodovani sam 3,6 %), kopenski sesalci, 14,5 % (pes 9,3 %, konj, osel 2,2 %, maček 1,8 %), pod in podlage, 3,5 % (obložen 2,9 %, ploščice ali beton 1,1 %).

Manj pogosto so bili vzrok za poškodbe odraslih, starih 20–29 let, **čezmeren napor in naporni ali ponavljajoči se gibi** (4,2 %) v času športa in vadbe v prostem času (30,1 %), aktivnosti v prostem času ali igre (13,4) in med delom za zaslužek (8,7 %) ter **napad**, 3,9 % (s telesno silo 3,6 %, z ostrim premetom 0,1 %, s topim predmetom 0,1 %, drugi sindromi trpinčenja 0,1 %).

6.2.7 Odrasli, stari 30–39 let, se poškodujejo predvsem zaradi padcev in udarcev ob predmet/z njim doma, v športnih ustanovah in med delom za zaslužek

Slika 8. Najpogostejši zunanji vzroki poškodb in zastripitev odraslih, starih od 30 do 39 let (Vir: IDB MDS, 2012)

Odrasli, stari 30–39 let, so se poškodovali najpogosteje zaradi **padcev** (36,4 %), predvsem na isti ravni, ker oseba zdrsne ali se spotakne (20,7 %), po stopnicah (5,0 %), na drsalkah, smučeh ali kotalkah (3,3 %), na ledu in snegu (1,7 %) ter z lestve (1,2 %). Pri tem so utrpeli največkrat poškodbe skočnega sklepa in stopala, 27,4 % (izvin 20,8 %), poškodbe zapestja in roke, 11,5 % (površinska poškodba 4,2 %, zlom 3,4 %, izvin 3,1 %), poškodbe kolena in goleni, 24,1 % (izvin 13,4 %), poškodbe glave, 10,4 % (površinska poškodba 4,3 %, rana 3,3 %).

Večina poškodb zaradi padcev se je zgodila doma (24,4 %) v notranjih bivalnih prostorih (6,3 %), npr. na stopnicah, in na zunanjih delih bivališča (5,7 %), npr. na vrtu, v športnih ustanovah, 23,1 % (smučišče 8,4 %, športna dvorana 3,7 %, zunanja športna površina 2,6 %), na prometnih površinah, 9,2 % (cesta 4,7 %, pločnik 3,5 %), v naravi, 3,7 % (gozd 1,7 %), ter na industrijskih in gradbenih objektih (3,3 %). Odrasli, stari 30–39 let, so padli v času aktivnosti v prostem času (23,3 %), med športom in vadbo v prostem času, 15,0 % (drug opredeljen šport 14,6 %), in med delom za zaslužek (12,4 %). Padce so povzročili različni predmeti in oprema, npr. pod in podlage, 36,4 % (obložen 17,1 %, ploščice ali beton 6,2 %, blato ali gnoj 2,1 %), stopnice, 15,2 %, sneg ali led, 10,0 %, oprema s kolesčki, 5,6 % (smuči 3,6 %, kotalke, rolerji 0,8 %), strojna oprema brez motorja, 3,4 % (lestev, pomične stopnice 2,9 %), in poškodovani sam, 13,2 %.

Drugi vzrok za poškodbe odraslih, starih 30–39 let, je bila izpostavljenost **neživim mehaničnim silam** (32,5 %), največkrat udarcu ob predmet/z njim (14,0 %), ukleščenju med predmete (3,5 %), tujku (3,0 %) in stiku z nožem (2,9 %). Posledica so bile poškodbe zapestja in roke, 49,4 % (rana 29,4 %, površinska poškodba 8,8 %, zlom 6,5 %), poškodbe skočnega sklepa in stopala, 23,0 % (površinska poškodba 8,9 %, zlom 5,7 %, izvin 4,4 %), poškodbe glave, 8,6 % (rana 5,1 %, površinska poškodba 2,5 %), poškodbe kolena in goleni, 8,1 % (rana 2,8 %, izvin 2,3 %, površinska poškodba, 2,1 %).

Poškodbe so se zgodile najpogosteje doma (38,0 %) na zunanjih delih bivališča (8,6 %), npr. na vrtu, in v notranjih bivalnih prostorih (7,2 %), npr. v kuhinji, v industrijskih in gradbenih objektih (11,6 %), v športnih ustanovah, 6,5 % (športna dvorana 3,3 %), v komercialnih objektih, 2,6 % (trgovina 1,1 %) in v naravi, 2,4 % (gozd 1,7 %). Odrasli, stari 30–39 let, so se poškodovali med delom za zaslužek, 23,7 %, v času aktivnosti v prostem času (16,7 %), med športom in vadbo v prostem času, 6,8 % (drug opredeljen šport 6,1 %), ter med neplačanim delom, 5,3 % (kuhanje, čiščenje 2,0 %, sam svoj mojster 1,1 %). Udarce in ukleščenje so povzročili različni predmeti in oprema, npr. pod in podlage, 11,20 % (obložen 6,1 %, ploščice ali beton 3,1 %, blato ali gnoj 1,8 %), nož (8,3 %), ročno strojno orodje, 5,2 % (motorna žaga 1,8 %, strojna žaga 1,4 %, kotna brusilka 0,9 %, vrtna kosilnica 0,4 %), ročno orodje, 4,5 % (žebelj, vijak 1,5 %, kladivo 1,0 %, orodje za sekanje 0,5 %, orodje za rezanje 0,4 %), vrata ali okna, 3,7 %, stroji in pritrjene naprave, 3,4 % (stroji in naprave za rezanje 0,6 %, za drobljenje, stiskanje 0,3 %), žoga za šport, 3,4 %, miza ali omara, 2,3 %, gradbena oprema, 2,3 % (stopnice 1,2 %, ograja 0,4 %), in vrata vozil, 1,6 %, in osebe, 4,5 % (poškodovani sam 4,1 %, druga oseba 0,4 %).

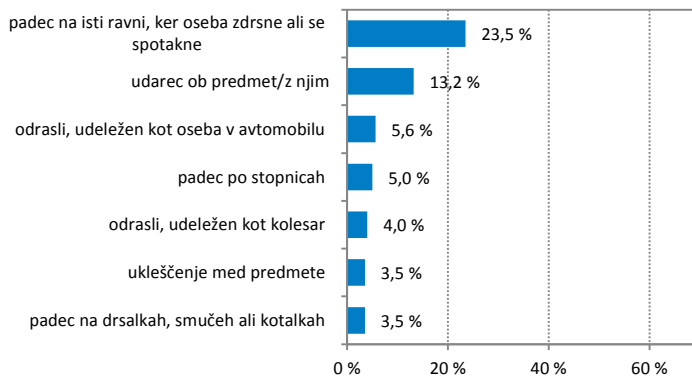
Tretji vzrok za poškodbe odraslih, starih 30–39 let, so bile **transportne nezgode** (14,7 %), v katerih je bil odrasli udeležen kot oseba v avtomobilu (8,7 %) na prometnih površinah (94,6 %), kot kolesar (3,6 %) na prometnih površinah (78,0 %), doma (3,7 %) na zunanjih delih bivališča, zasebnem dovozu ali parkirišču (0,7 %) in v gozdu, 2,1 % ter kot motorist (1,2 %) na prometnih površinah (86,7 %) in v športnih ustanovah, 2,1 % (zunanja športna površina 1,4 %). Osebe v avtomobilu so utrpeli poškodbe vratu, 53,2 % (nategnitev vezi na vratu 50,7 %), poškodbe glave, 20,6 % (površinska poškodba 14,4 %, znotrajlobanjska poškodba 4,2 %), poškodbe prsnega koša, 7,0 % (površinska poškodba 5,2 %); kolesarji poškodbe glave, 20,5 % (površinska poškodba 9,0 %, rana 6,4 %, znotrajlobanjska poškodba 3,7 %), poškodbe zapestja in roke, 12,5 % (površinska poškodba 5,1 %, zlom 3,3 %, izvin 3,1 %), poškodbe kolena in goleni, 11,1 % (površinska poškodba 5,5 %), poškodbe komolca in podlakti, 10,9 % (zlom podlakti 7,8 %), poškodbe rame in nadlakti, 18,4 % (površinska poškodba 7,8 %, zlom rame 6,8 %, izvin 3,3 %), motoristi pa poškodbe kolena in goleni, 17,1 % (površinska poškodba 7,6 %, rana 3,8 %, zlom 3,2 %), poškodbe glave, 16,5 % (znotrajlobanjska poškodba 6,3 %, površinska poškodba 4,4 %, zlom lobanjskih/obraznih kosti 3,2 %), poškodbe rame in nadlakti, 15,8 % (zlom rame 6,3 %, izvin 5,1 %), poškodbe prsnega koša, 13,3 % (površinska poškodba 7,0 %, zlom reber prsnice, hrbtenice 5,7 %), poškodbe zapestja in roke, 10,1 % (površinska poškodba 4,4 %, zlom 2,5 %).

Četrty vzrok za poškodbe odraslih, starih 30–39 let, je bila izpostavljenost **živim mehaničnim silam** (4,6 %), kot sta udarec/brca od druge osebe (1,9 %) in udarec/trčenje ob drugo osebo (1,6 %). Odrasli, stari 30–39 let, so pri tem utrpeli poškodbe glave, 25,3 % (površinska poškodba 11,2 %, rana 9,3 %, zlom lobanjskih/obraznih kosti 3,4 %), poškodbe zapestja in roke, 22,0 % (rane 10,9 %, zlom 3,2 %, površinska poškodba 3,8 %, izvin 3,7 %), poškodbe skočnega sklepa in stopala, 15,1 % (površinska poškodba 5,4 %, izvin 5,4 %, zlom 3,0 %), poškodbe kolena in goleni, 11,2 % (površinska poškodba 4,0 %, rana 3,0 %, izvin 2,6 %).

V športnih ustanovah se je zgodilo 44,0 % (športna dvorana 22,7 %, zunanja športna površina 5,6 %, javni plavalni center 0,9 %, konjeniški klub 0,7 %), doma (17,6 %) na zunanjih delih bivališča (4,9 %), npr. na vrtu, in v notranjih bivalnih prostorih (1,0 %), npr. v dnevni sobi ali spalnici, na kmetiji 2,3 % (objekti za vzrejo živali 0,5 %, mešane kmetije 0,2 %) in v naravi 2,1 % (plaža, obala 0,5 %) poškodb zaradi udarca/trčenja ob drugo osebo ali od nje. Odrasli, stari 30–39 let, so se poškodovali med športom in vadbo v prostem času, 37,2 % (drug opredeljen šport 34,4 %, organiziran šport 1,2 %), v času aktivnosti v prostem času (13,8 %) in med delom za zaslužek (7,0 %). Vzrok za poškodbe zaradi udarca/trčenja so bile osebe, 64,9 % (druga oseba 55,0 %, poškodovani sam 5,6 %), kopenski sesalci, 22,5 % (pes 13,6 %, maček 3,0 %, konj ali osel 2,8 %, krava, bik 2,1 %), pod in podlage, 3,5 % (obložen 2,3 %, lesen 0,5 %, blato ali gnoj 0,5 %).

Manj pogosto so bili vzrok za poškodbe odraslih, starih 30–39 let, **čezmeren napor in naporni ali ponavljajoči se gibi** (4,1 %) v času športa in vadbe v prostem času (19,4 %), aktivnosti v prostem času ali igre (16,1 %) in med delom za zaslužek (10,4 %) ter **napad**, 3,0 % (s telesno silo 2,6 %, s topim predmetom 0,2 %, z ostrim predmetom 0,1 %, zanemarjanje 0,1 %, drugi sindromi trpinčenja 0,1 %).

6.2.8 Odrasli, stari 40–49 let, se poškodujejo predvsem zaradi padcev in udarcev ob predmet/z njim doma, v športnih ustanovah in med delom za zaslužek

Slika 9. Najpogostejši zunanji vzroki poškodb in zastrupitev odraslih, starih od 40 do 49 let (Vir: IDB MDS, 2012)

Odrasli, stari 40–49 let, so se poškodovali najpogosteje zaradi **padcev** (42,0 %), predvsem na isti ravni, ker oseba zdrsne ali se spotakne (23,5 %), po stopnicah (5,5 %), na drsalkah, smučeh ali kotalkah (3,5 %), na ledu in snegu (2,3 %) ter z lestve (1,6 %). Pri tem so utrpeli največkrat poškodbe kolena in goleni, 23,4 % (izvin kolena 12,7 %), poškodbe skočnega sklepa in stopala, 21,2 % (izvin 15,5 %), poškodbe glave, 12,4 % (površinska poškodba 5,1 %, rana 3,0 %, znotrajlobanjska poškodba 3,0 %), poškodbe zapestja in roke, 10,4 % (površinska poškodba 3,8 %, zlom 2,8 %, izvin 2,9 %).

Večina poškodb zaradi padcev se je zgodila doma (24,4 %) na zunanjih delih bivališča (8,1 %), npr. na vrtu, in v notranjih bivalnih prostorih (6,5 %), npr. na stopnicah, v kopalnici, v športnih ustanovah, 23,1 % (smučišče 8,5 %, športna dvorana 1,8 %, zunanja športna površina 1,7 %), na prometnih površinah, 9,2 % (pločnik 4,4 %, cesta 3,9 %), v naravi, 3,7 % (gozd 2,3 %), ter na industrijskih in gradbenih objektih (3,5 %). Odrasli, stari 40–49 let, so padli v času aktivnosti v prostem času (22,9 %), med delom za zaslužek, 11,6 % (delo 10,4 %, pot v službo in nazaj 2,4 %), ter med športom in vadbo v prostem času, 10,9 % (drug opredeljen šport 10,6 %). Padce so povzročili različni predmeti in oprema, npr. pod in podlage, 36,7 % (obložen 16,1 %, ploščice ali beton 17,8 %, blato ali gnoj 2,2 %), stopnice, 14,1 %, sneg ali led, 10,4 %, oprema s kolesčki, 5,0 % (smuči 4,2 %), strojna oprema brez motorja, 3,8 % (lestev, pomične stopnice 3,4 %), stol ali kavč 1,2 %, in poškodovani sam, 13,5 %.

Drugi vzrok za poškodbe odraslih, starih 40–49 let, je bila izpostavljenost **neživim mehaničnim silam** (30,5 %), največkrat udarcu ob predmet/z njim (13,2 %), ukleščanju med predmete (3,6 %) in tujku (3,2 %). Posledica so bile poškodbe zapestja in roke, 49,9 % (rana 29,9 %, površinska poškodba 7,8 %, zlom 7,2 %), poškodbe skočnega sklepa in stopala, 20,4 % (površinska poškodba 7,3 %, zlom 6,5 %), poškodbe kolena in goleni, 9,8 % (površinska poškodba 3,0 %, rana 3,0 %, izvin 2,4 %), poškodbe glave, 8,1 % (rana 4,9 %, površinska poškodba 3,0 %).

Poškodbe so se zgodile najpogosteje doma (40,7 %) na zunanjih delih bivališča (10,9 %), npr. na vrtu, in v notranjih bivalnih prostorih (8,1 %), npr. v kuhinji, v industrijskih in gradbenih objektih (11,7 %), v športnih ustanovah, 4,3 % (športna dvorana 1,9 %), v naravi, 2,8 % (gozd 1,8 %), in v komercialnih objektih, 2,1 % (trgovina 1,1 %). Odrasli, stari 40–49 let, so se poškodovali med delom za zaslužek, 23,6 %, v času aktivnosti v prostem času (16,5 %), med neplačanim delom, 6,1 % (kuhanje, čiščenje 2,1 %, sam svoj mojster 1,0 %), ter med športom in vadbo v prostem času, 4,6 % (drug opredeljen šport 4,2 %). Udarce in ukleščanje so povzročili različni predmeti in oprema, npr. pod in podlage, 10,1 % (obložen 5,5 %, ploščice ali beton 2,4 %, blato ali gnoj 2,1 %), ročno strojno orodje, 7,3 % (motorna žaga 2,5 %, strojna žaga 2,3 %, kotna brusilka 1,1 %, vrtna kosilnica 0,7 %), nož, 7,3 %, vrata ali okna, 4,2 %, ročno orodje, 3,8 % (žebelj, vijak 1,3 %, kladivo 0,8 %, orodje za sekanje 0,7 %), stroji in pritrjene naprave, 3,5 % (stroji in naprave za rezanje 0,8 %, za drobljenje, stiskanje 0,3 %), miza ali omara, (2,7 %), gradbena oprema, 2,7 % (stopnice 1,4 %, ograja, vrata 1,0 %), rastline, 2,6 % (drevo, rastlina

0,9 %, veja, palica 1,3 %), žoga za šport, 2,4 % in vrata vozil, 2,0 %, in osebe, 5,6 % (poškodovani sam 5,0 %, druga oseba 0,5 %).

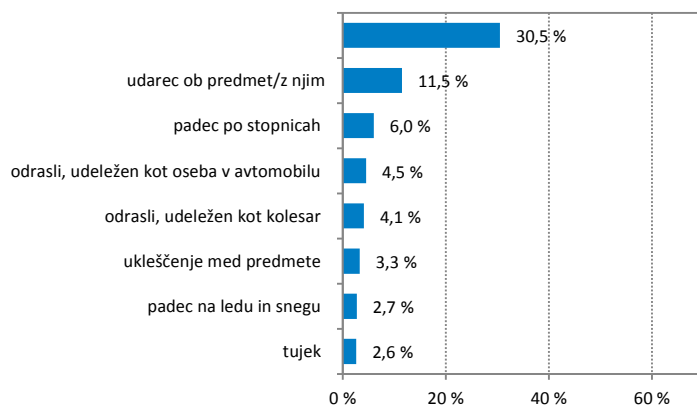
Tretji vzrok za poškodbe odraslih, starih 40–49 let, so bile **transportne nezgode** (12,0 %), v katerih je bil odrasli udeležen kot oseba v avtomobilu (5,6 %) na prometnih površinah (95,0 %), kot kolesar (4,0 %) na prometnih površinah (78,7 %) in doma (2,1 %) na zunanjih delih bivališča (0,9 %) ter kot motorist (1,2 %) na prometnih površinah (85,7 %) in v naravi 2,4 % (gozd 1,6 %). Osebe v avtomobilu so utrpeli poškodbe vratu, 52,8 % (nategnitev vezi na vratu 50,0 %), poškodbe glave, 20,8 % (površinska poškodba 14,0 %, znotrajlobanjska poškodba 3,4 %), poškodbe prsnega koša, 9,2 % (površinska poškodba 6,4 %), kolesarji poškodbe glave, 22,3 % (površinska poškodba 8,9 %, rana 6,2 %, znotrajlobanjska poškodba 4,2 %), poškodbe rame in nadlakti, 21,3 % (zlom rame 10,9 %, izvin 5,4 %), poškodbe zapestja in roke, 13,1 % (površinska poškodba 4,6 %, zlom 3,8 %, izvin 4,0 %), poškodbe komolca in podlakti, 9,7 % (zlom podlakti 5,8 %, površinska poškodba 3,0 %), poškodbe kolena in goleni, 9,7 % (površinska poškodba 6,4 %), motoristi pa poškodbe rame in nadlakti, 21,9 % (zlom rame 12,9 %, površinska poškodba 5,2 %), poškodbe kolena in goleni, 18,1 % (zlom 9,0 %, površinska poškodba 5,2 %), poškodbe glave, 12,9 % (znotrajlobanjska poškodba 7,1 %, površinska poškodba 4,5 %), poškodbe prsnega koša, 11,0 % (zlom reber prsnice, hrbtenice 5,8 %, površinska poškodba 3,9 %).

Četrty vzrok za poškodbe odraslih, starih 40–49 let, so bili **čezmeren napor in naporni ali ponavljajoči se gibi** (5,1 %), pri čemer so nastale poškodbe kolena in goleni, 43,3 % (izvin 26,3 %), poškodbe skočnega sklepa in stopala, 19,7 % (izvin 15,3 %), poškodbe rame in nadlakti, 11,6 % (nategnitev vezi ramenskega obroča 7,0 %, poškodba mišice/tetive 3,1 %).

Poškodbe so bile najpogosteje zabeležene v športnih ustanovah, 15,0 % (športna dvorana 6,1 %, zunanja športna površina 2,1 %), doma (18,7 %) v notranjih bivalnih prostorih (5,5 %), npr. v dnevni sobi ali spalnici, in na zunanjih delih bivališča (3,6 %), npr. na vrtu, v industrijskih in gradbenih objektih (3,9 %) ter na prometnih površinah, 2,9 % (cesta 1,5 %, pločnik 1,0 %). Do poškodb je prišlo predvsem med športom in vadbo v prostem času (15,3 %), v času aktivnosti v prostem času ali igre (13,7 %) in med delom za zaslužek (14,9 %).

Manj pogosto sta bila vzrok za poškodbe odraslih, starih 40–49 let, **izpostavljenost živim mehničnim silam** (4,1 %), kot so udarec/brca od druge osebe (1,6 %), udarec/trčenje ob drugo osebo (0,9 %) in ugriz psa (0,7 %), ter **napad**, 2,0 % (s telesno silo 1,8 %, z ostrim premetom 0,1 %, s topim predmetom 0,1 %).

6.2.9 Odrasli, stari 50–59 let, se poškodujejo predvsem zaradi padcev in udarcev ob predmet/z njim doma in med delom za zaslužek

Slika 10. Najpogostejši zunanji vzroki poškodb in zastrupitev odraslih, starih od 50 do 59 let (Vir: IDB MDS, 2012)

Odrasli, stari 50–59 let, so se poškodovali najpogosteje zaradi **padcev** (49,8 %), predvsem na isti ravni, ker oseba zdrsne ali se spotakne (30,5 %), po stopnicah (6,0 %), na ledu in snegu (2,7 %), z lestve (2,0 %) in na

drsalkah, smučeh ali kotalkah (1,8 %). Pri tem so utrpeli največkrat poškodbe kolena in goleni, 19,8 % (izvin kolena 8,3 %, zlom 5,9 %, površinska poškodba 3,6 %), poškodbe skočnega sklepa in stopala, 15,3 % (izvin 9,5 %), poškodbe glave, 14,1 % (površinska poškodba 6,0 %, rana 3,5 %, znotrajlobanjska poškodba 3,4 %), poškodbe komolca in podlakti, 11,4 % (zlom 9,0 %), poškodbe rame in nadlakti, 10,6 % (površinska poškodba 3,6 %, zlom 3,3 %, izvin 3,0 %).

Večina poškodb zaradi padcev se je zgodila doma (36,5 %) na zunanjih delih bivališča (8,1 %), npr. na vrtu, in v notranjih bivalnih prostorih (6,5 %), npr. na stopnicah, v kopalnici, na prometnih površinah, 9,2 % (pločnik 4,4 %), v športnih ustanovah, 6,8 % (smučišče 3,8 %, športna dvorana 0,8 %, zunanja športna površina 0,7 %), v naravi, 4,6 % (gozd 2,7 %), ter v industrijskih in gradbenih objektih (2,5 %). Odrasli, stari 50–59 let, so padli v času aktivnosti v prostem času (25,4 %), med delom za zaslužek, 10,7 % (delo 8,7 %, pot v službo in iz nje 1,9 %), ter med športom in vadbo v prostem času, 5,2 % (drug opredeljen šport 5,1 %). Padce so povzročili različni predmeti in oprema, npr. pod in podlage, 40,0 % (obložen 17,5 %, ploščice ali beton 18,8 %, blato ali gnoj 3,2 %), stopnice, 13,5 %, strojna oprema brez motorja, 3,9 % (lestev, pomične stopnice 3,6 %), oprema s kolesčki, 2,4 % (smuči 2,0 %), stol ali kavč, 1,3 %, in poškodovani sam, 14,2 %.

Drugi vzrok za poškodbe odraslih, starih 50–59 let, je bila izpostavljenost **neživim mehaničnim silam** (26,8 %), največkrat udarcu ob predmet/z njim (11,5 %), ukleščenju med predmete (3,3 %) in tujku (2,6 %). Posledica so bile poškodbe zapestja in roke, 49,9 % (rana 32,3 %, zlom 7,2 %, površinska poškodba 6,2 %), poškodbe skočnega sklepa in stopala, 19,4 % (zlom 6,8 %, površinska poškodba 6,3 %), poškodbe kolena in goleni, 10,6 % (površinska poškodba 3,0 %, rana 2,9 %, izvin 2,5 %), poškodbe glave, 8,2 % (rana 4,2 %, površinska poškodba 3,1 %).

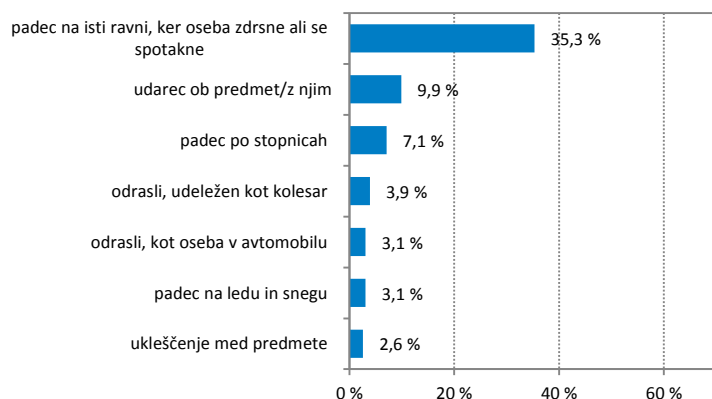
Poškodbe so se zgodile najpogosteje doma (44,5 %) na zunanjih delih bivališča (13,5 %), npr. na vrtu, in v notranjih bivalnih prostorih (7,1 %), npr. v kuhinji, v industrijskih in gradbenih objektih, 9,6 %, v naravi, 3,2 % (gozd 2,3 %), in v športnih ustanovah, 2,0 % (športna dvorana 0,8 %, zunanja športna površina 0,5 %). Odrasli, stari 50–59 let, so se poškodovali med delom za zaslužek (19,1 %), v času aktivnosti v prostem času (18,7 %), med neplačanim delom, 6,1 % (sam svoj mojster 1,6 %, kuhanje, čiščenje 1,5 %), ter med športom in vadbo v prostem času, 2,0 % (drug opredeljen šport 2,0 %). Udarce in ukleščenje so povzročili različni predmeti in oprema, npr. pod in podlage, 10,6 % (obložen 5,9 %, ploščice ali beton 2,7 %, blato ali gnoj 1,9 %), ročno strojno orodje, 8,5 % (strojna žaga 3,4 %, motorna žaga 2,8 %, kotna brusilka 1,2 %, vrtalnik 0,4 %, vrtna kosilnica 0,4 %), nož, 6,2 %, ročno orodje, 4,8 % (kladivo 1,1 %, orodje za sekanje 1,1 %, žebelj, vijak 1,0 %, ročna kosilnica 0,5 %), stroji in pritrjene naprave, 3,6 % (stroji in naprave za rezanje, 0,7 %, za drobljenje, stiskanje 0,6 %), rastline, 3,7 % (drevo, rastlina 1,4 %, veja, palica 1,3 %, trn 0,8 %), vrata ali okna, 2,8 %, miza ali omara, 2,5 %, vrata vozil, 2,0 %, gradbena oprema, 2,0 % (stopnice 1,0 %, ograja 0,4 %), in osebe, 4,8 % (poškodovani sam 4,4 %, druga oseba 0,3 %).

Tretji vzrok za poškodbe odraslih, starih 50–59 let, so bile **transportne nezgode** (10,8 %), v katerih je bil odrasli udeležen kot oseba v avtomobilu (4,5 %) na prometnih površinah (95,5 %), kot kolesar (4,1 %) na prometnih površinah (81,4 %) in doma (2,1 %) na zunanjih delih bivališča (1,7 %) ter kot motorist (1,1 %) na prometnih površinah (87,5 %). Osebe v avtomobilu so utrpeli poškodbe vratu, 47,1 % (nategnitev vezi na vratu 45,6 %), poškodbe glave, 20,8 % (površinska poškodba 15,8 %, znotrajlobanjska poškodba 3,3 %), poškodbe prsnega koša, 14,3 % (površinska poškodba 10,6 %), kolesarji poškodbe rame in nadlakti, 16,0 % (zlom rame 6,4 %, površinska poškodba 4,5 %, izvin 4,1 %), poškodbe zapestja in roke, 11,3 % (zlom 4,7 %, površinska poškodba 3,7 %, izvin 2,5 %), poškodbe kolena in goleni, 11,3 % (zlom 4,3 %, površinska poškodba 3,7 %, izvin 2,7 %), poškodbe komolca in podlakti, 11,1 % (zlom podlakti 7,8 %), poškodbe glave, 24,1 % (površinska poškodba 10,7 %, znotrajlobanjska poškodba 6,2 %, rana 4,7 %), poškodbe prsnega koša, 10,7 % (površinska poškodba 7,2 %, zlom reber prsnice, hrbtenice 3,5 %), motoristi pa poškodbe glave, 20,2 % (znotrajlobanjska poškodba 8,5 %, površinska poškodba 7,8 %), poškodbe rame in nadlakti, 17,8 % (zlom rame 7,8 %, nategnitev vezi ramenskega obroča 7,0 %), poškodbe kolena in goleni, 17,8 % (zlom 10,9 %), poškodbe prsnega koša, 12,4 % (zlom reber prsnice, hrbtenice 6,2 %, površinska poškodba 5,4 %).

Manj pogosto so bili vzrok za poškodbe odraslih, starih 50–59 let, **čezmeren napor in naporni ali ponavljajoči se gibi** (4,2 %) v času športa in vadbe v prostem času (18,1 %), aktivnosti v prostem času ali igre (17,4 %) in dela

za zaslužek (9,1 %), **izpostavljenost živim mehaničnim silam** (3,0 %), kot so udarec/brca od druge osebe (1,1 %), ugriz psa (0,7 %) in ugriz drugih sesalcev (0,6 %), ter **napad**, 1,4 % (s telesno silo 1,3 %, s topim predmetom 0,1 %).

6.2.10 Odrasli, stari 60–64 let, se poškodujejo predvsem zaradi padcev in udarcev ob predmet/z njim doma

Slika 11. Najpogostejši zunanji vzroki poškodb in zastrupitev odraslih starih, od 60 do 64 let (Vir: IDB MDS, 2012)

Odrasli, stari 60–64 let, so se poškodovali najpogosteje zaradi **padcev** (56,6 %), predvsem na isti ravni, ker oseba zdrsne ali se spotakne (35,3 %), po stopnicah (7,1 %), na ledu in snegu (3,1 %), z lestve (2,5 %) in na drsalkah, smučeh ali kotalkah (1,7 %). Pri tem so utrpeli največkrat poškodbe kolena in goleni, 18,5 % (zlom 7,1 %, izvin kolena 6,2 %, površinska poškodba 3,6 %), poškodbe glave, 16,5 % (površinska poškodba 7,1 %, rana 4,3 %, znotrajlobanjska poškodba 3,8 %), poškodbe komolca in podlakti, 12,9 % (zlom 10,5 %), poškodbe rame in nadlakti, 11,8 % (zlom 4,5 %, površinska poškodba 3,7 %, izvin 3,2 %), poškodbe skočnega sklepa in stopala, 10,6 % (izvin 6,0 %, zlom 2,5 %), poškodbe zapestja in roke, 10,3 % (površinska poškodba 3,8 %, izvin 3,3 %, zlom 2,6 %).

Večina poškodb zaradi padcev se je zgodila doma (44,5 %) na zunanjih delih bivališča (12,1 %), npr. na vrtu, in v notranjih bivalnih prostorih (8,7 %), npr. na stopnicah, v kopalnici, na prometnih površinah, 9,1 % (pločnik 4,4 %, cesta 4,0 %), v športnih ustanovah, 5,3 % (smučišče 3,1 %, športna dvorana 0,4 %, zunanja športna površina 0,4 %, drsališče, kotalkališče 0,4 %) in v naravi, 5,5 % (gozd 3,4 %). Odrasli, stari 60–64 let, so padli v času aktivnosti v prostem času (27,4 %), med športom in vadbo v prostem času, 4,4 % (drug opredeljen šport 4,2 %), in v času življenjskih aktivnosti, 3,2 % (osebna higiena 0,5 %). Padce so povzročili različni predmeti in oprema, npr. pod in podlage, 42,9 % (ploščice ali beton 19,3 %, obložen 19,2 %, blato ali gnoj 3,7 %), stopnice, 12,9 %, sneg ali led, 7,8 %, strojna oprema brez motorja, 3,8 % (lestev, pomične stopnice 3,7 %), oprema s kolesčki, 1,8 % (smuči 1,6 %), stol ali kavč, 1,3 %, in poškodovani sam, 13,3 %.

Drugi vzrok za poškodbe odraslih, starih 60–64 let, je bila izpostavljenost **neživim mehaničnim silam** (23,6 %), največkrat udarcu ob predmet/z njim (9,9 %), ukleščanju med predmete (2,6 %) in tujku (2,2 %). Posledica so bile poškodbe zapestja in roke, 46,0 % (rana 28,1 %, zlom 6,9 %, površinska poškodba 4,5 %), poškodbe skočnega sklepa in stopala, 19,2 % (zlom 6,8 %, površinska poškodba 6,1 %, rana 4,4 %), poškodbe kolena in goleni, 12,3 % (rana 4,1 %, površinska poškodba 3,7 %, zlom 2,2 %), poškodbe glave, 9,3 % (rana 4,8 %, površinska poškodba 3,7 %).

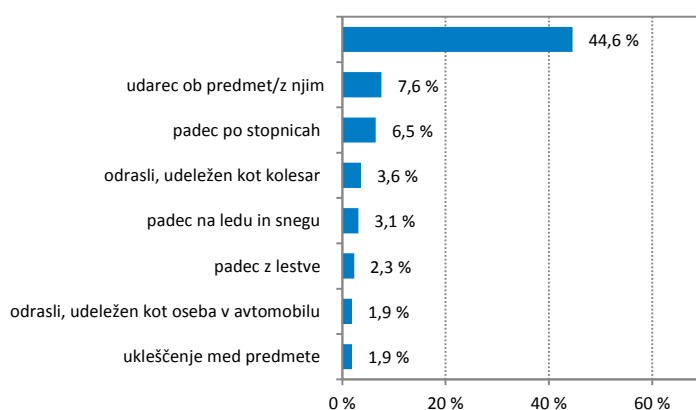
Poškodbe so se zgodile najpogosteje doma (52,2 %) na zunanjih delih bivališča (16,9 %), npr. na vrtu, zasebnem dovozu, v garaži, in v notranjih bivalnih prostorih (7,9 %), npr. v kuhinji, kopalnici, in v naravi, 3,8 % (gozd 2,8 %). Odrasli, stari 60–64 let, so se poškodovali v času aktivnosti v prostem času (23,0 %), med neplačanim delom, 5,5 % (kuhanje, čiščenje 1,3 %, sam svoj mojster 1,3 %), med delom za zaslužek (2,2 %) in med življenjskimi aktivnostmi, 2,2 % (osebna higiena 0,4 %). Udarce in ukleščanje so povzročili različni predmeti in oprema, npr.

ročno strojno orodje, 11,4 % (motorna žaga 4,7 %, strojna žaga 3,6 %, vrtna kosilnica 1,6 %, kotna brusilka 1,0 %), pod in podlage, 10,4 % (obložen 5,6 %, ploščice ali beton 2,4 %, blato ali gnoj 2,3 %), nož, 4,9 %, stroji in pritrjene naprave, 4,7 % (stroji in naprave za rezanje 1,4 %), ročno orodje, 3,6 % (žebelj, vijak 1,3 %, orodje za sekanje 0,8 %, kladivo 0,4 %), rastline, 3,5 % (drevo, rastlina 1,4 %, veja, palica 1,4 %, trn 0,5 %), vrata ali okna, 3,4 %, miza ali omara, 2,8 %, gradbena oprema, 2,5 % (stopnice 1,4 %, ograja 0,5 %), vrata vozil, 1,6 %, in poškodovani sam, 4,8 %.

Tretji vzrok za poškodbe odraslih, starih 60–64 let, so bile **transportne nezgode** (8,7 %), v katerih je bil odrasli udeležen kot kolesar (3,9 %) na prometnih površinah (79,9 %) in doma (2,5 %) na zunanjih delih bivališča, npr. na zasebnem dovozu, parkirišču (0,6 %), kot oseba v avtomobilu (3,1 %) na prometnih površinah (93,4 %) in kot pešec (0,7 %) na prometnih površinah (73,3 %) in doma (6,7 %). Kolesarji so utrpeli poškodbe glave, 17,3 % (površinska poškodba 7,0 %, znotrajlobanjska poškodba 5,9 %, rana 3,2 %), poškodbe rame in nadlakti, 16,8 % (površinska poškodba 6,5 %, zlom rame 6,5 %, izvin 3,8 %), poškodbe prsnega koša, 13,0 % (površinska poškodba 7,6 %, zlom reber prsnice, hrbtenice 5,4 %), poškodbe komolca in podlakti, 12,4 % (zlom podlakti 8,6 %), poškodbe zapestja in roke, 12,4 % (površinska poškodba 4,3 %, zlom 3,8 %, izvin 2,2 %), poškodbe kolena in goleni, 10,3 % (površinska poškodba 3,8 %, zlom 3,2 %, izvin 2,2 %), osebe v avtomobilu poškodbe vratu, 41,6 % (nategnitev vezi na vratu 40,3 %), poškodbe prsnega koša, 20,1 % (površinska poškodba 12,8 %, zlom reber prsnice, hrbtenice 6,7 %), poškodbe glave, 17,4 % (površinska poškodba 9,4 %, znotrajlobanjska poškodba 4,7 %), motoristi pa poškodbe rame in nadlakti, 19,2 % (zlom rame 11,5 %, površinska poškodba 3,8 %, nategnitev vezi ramenskega obroča 3,8 %), poškodbe prsnega koša, 15,4 % (zlom reber prsnice, hrbtenice 11,5 %), poškodbe glave, 15,4 %, % (površinska poškodba 11,5 %), poškodbe kolka in stegna, 11,5 % (površinska poškodba 7,7 %, zlom 3,8 %), poškodbe kolena in goleni, 11,5 % (površinska poškodba 7,7 %, zlom 3,8 %).

Manj pogosto so bili vzrok za poškodbe odraslih, starih 60–64 let, **čezmeren napor in naporni ali ponavljajoči se gibi** (4,3 %) v času aktivnosti v prostem času (19,3 %), športa in vadbe v prostem času (2,5 %) ter med neplačanim delom (1,5 %), **izpostavljenost živim mehničnim silam** (3,0 %), kot so udarec/brca od druge osebe (0,9 %), ugriz psa (0,9 %) in ugriz drugih sesalcev (0,8 %), ter **napad** s telesno silo (0,9 %).

6.2.11 Odrasli, stari 65–74 let, se poškodujejo predvsem zaradi padcev doma

Slika 12. Najpogostejši zunanji vzroki poškodb in zastrupitev odraslih, starih od 65 do 74 let (Vir: IDB MDS, 2012)

Odrasli, stari 65–74 let, so se poškodovali najpogosteje zaradi **padcev** (65,5 %), predvsem na isti ravni, ker oseba zdrsne ali se spotakne (44,6 %), po stopnicah (6,5 %), na ledu in snegu (3,1 %), z lestve (2,3 %), na drsalkah, smučeh ali kotalkah (0,8 %) in s postelje (0,8 %). Pri tem so utrpeli največkrat poškodbe glave, 18,5 % (površinska poškodba 7,7 %, rana 5,1 %, znotrajlobanjska poškodba 4,2 %), poškodbe komolca in podlakti, 14,0 % (zlom 12,2 %), poškodbe kolena in goleni, 13,7 % (zlom 5,5 %, izvin 3,7 %), poškodbe rame in nadlakti, 12,7 %

(zlom 4,8 %, površinska poškodba 4,4 %, izvin 2,8 %), poškodbe prsnega koša, 10,1 % (zlom reber prsnice, hrbtenice 5,1 %, površinska poškodba 4,9 %).

Večina poškodb zaradi padcev se je zgodila doma (48,0 %) na zunanjih delih bivališča (11,5 %), npr. na vrtu, in v notranjih bivalnih prostorih (10,4 %), npr. v kopalnici, na stopnicah, na prometnih površinah, 8,5 % (pločnik 4,0 %), v naravi, 4,3 % (gozd 2,3 %), in v športnih ustanovah, 2,1 % (smučišče 1,2 %, športna dvorana 0,1 %, zunanja športna površina 0,1 %, drsališče, kotalkališče 0,1 %, javni plavalni center 0,1 %). Odrasli, stari 65–74 let, so padli v času aktivnosti v prostem času (29,2 %), v času življenjskih aktivnosti, 3,2 % (osebna higiena 0,8 %), med športom in vadbo v prostem času, 1,8 % (drug opredeljen šport 1,8 %). Padce so povzročili različni predmeti in oprema, npr. pod in podlage, 47,2 % (obložen 23,7 %, ploščice ali beton 19,5 %, blato ali gnoj 3,5 %), stopnice, 10,8 %, sneg ali led, 5,7 %, strojna oprema brez motorja, 3,3 % (lestev, pomične stopnice 3,2 %), stol ali kavč, 1,2 %, postelja, 1,1 %, in poškodovani sam, 15,9 %.

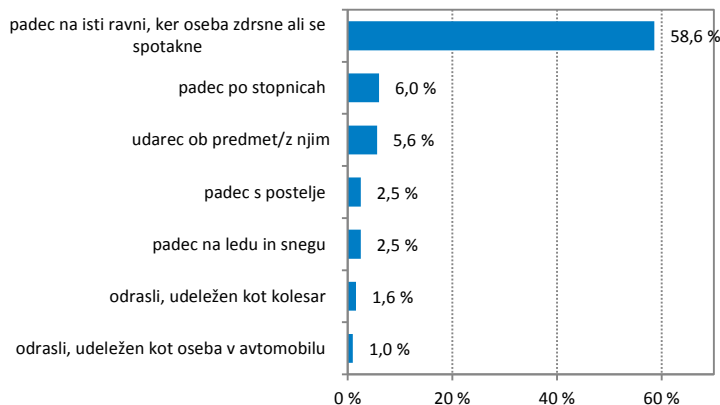
Drugi vzrok za poškodbe odraslih, starih 65–74 let, je bila izpostavljenost **neživim mehaničnim silam** (17,5 %), največkrat udarcu ob predmet/z njim (7,6 %), ukleščenju med predmete (1,9 %) in tujku (1,7 %). Posledica so bile poškodbe zapestja in roke, 47,5 % (rana 31,4 %, zlom 6,2 %, površinska poškodba 4,2 %), poškodbe skočnega sklepa in stopala, 17,7 % (površinska poškodba 5,7 %, zlom 5,6 %, rana 4,1 %), poškodbe kolena in goleni, 10,5 % (rana 4,3 %, površinska poškodba 2,5 %), poškodbe glave, 10,1 % (rana 5,8 %, površinska poškodba 3,7 %).

Poškodbe so se zgodile najpogosteje doma (55,1 %) na zunanjih delih bivališča (20,1 %), npr. na vrtu, zasebnem dovozu, v garaži, in v notranjih bivalnih prostorih (8,7 %), npr. v kuhinji, kopalnici, in v naravi, 5,4 % (gozd 3,6 %). Odrasli, stari 65–74 let, so se poškodovali v času aktivnosti v prostem času (21,4 %), med neplačanim delom, 8,5 % (kuhanje, čiščenje 2,3 %, sam svoj mojster 2,0 %), in med življenjskimi aktivnostmi, 2,2 % (osebna higiena 0,4 %). Udarce in ukleščenje so povzročili različni predmeti in oprema, npr. ročno strojno orodje, 11,1 % (motorna žaga 4,5 %, strojna žaga 3,8 %, kotna brusilka 1,2 %, vrtna kosilnica 0,9 %, orodje za rezanje, obrezovanje 0,4 %), pod in podlage, 8,7 % (obložen 4,6 %, ploščice ali beton 2,0 %, blato ali gnoj 2,1 %), rastline, 6,1 % (drevo, rastlina 2,0 %, veja, palica 2,5 %, trn 1,6 %), nož, 4,6 %, ročno orodje, 4,5 % (orodje za sekanje 1,2 %, žebelj, vijak 1,1 %), vrata ali okna, 3,6 %, stroji in pritrjene naprave, 2,5 % (stroji in naprave za rezanje 0,7 %), miza ali omara, 2,1 %, gradbena oprema, 1,9 % (ograja 0,7 %, stopnice 0,6 %), vrata vozil, 1,6 %, in poškodovani sam, 5,0 %.

Tretji vzrok za poškodbe odraslih, starih 65–74 let, so bile **transportne nezgode** (7,1 %), v katerih je bil odrasli udeležen kot kolesar (3,6 %) na prometnih površinah (81,4 %) in doma (2,7 %) na zunanjih delih bivališča (0,9 %), kot oseba v avtomobilu (1,9 %) na prometnih površinah (92,6 %) in kot pešec (0,8 %) na prometnih površinah (86,0 %) in doma na zasebnem dovozu ali parkirišču (2,3 %). Kolesarji so utrpeli poškodbe glave, 23,9 % (površinska poškodba 7,7 %, znotrajlobanjska poškodba 6,9 %, rana 5,7 %), poškodbe komolca in podlakti, 15,8 % (zlom podlakti 11,7 %), poškodbe kolena in goleni, 13,0 % (površinska poškodba 5,7 %, zlom 5,3 %), poškodbe prsnega koša, 11,3 % (površinska poškodba 6,9 %, zlom reber prsnice, hrbtenice 4,5 %), poškodbe rame in nadlakti, 11,3 % (izvin 4,5 %, zlom rame 3,6 %), poškodbe zapestja in roke, 11,3 % (površinska poškodba 5,7 %, zlom 2,8 %, rana 2,0 %), osebe v avtomobilu poškodbe glave, 27,3 % (površinska poškodba 13,6 %, znotrajlobanjska poškodba 10,6 %), poškodbe vratu, 25,8 % (nategnitev vezi na vratu 24,2 %), poškodbe prsnega koša, 25,0 % (površinska poškodba 13,6 %, zlom reber prsnice, hrbtenice 9,1 %), pešci pa poškodbe glave, 28,3 % (površinska poškodba 20,8 %, znotrajlobanjska poškodba 5,7 %), poškodbe kolena in goleni, 18,9 % (površinska poškodba 11,3 %, zlom 7,5 %), poškodbe trebuha, spodnjega dela hrbta, ledvene hrbtenice in medenice, 15,1 % (površinska poškodba 7,5 %, zlom ledvene hrbtenice, medenice 7,5 %), poškodbe komolca in podlakti, 9,4 % (zlom podlakti 5,7 %, površinska poškodba 3,8 %).

Manj pogosto so bili vzrok za poškodbe odraslih, starih 65–74 let, **čezmeren napor in naporni ali ponavljajoči se gibi** (3,9 %) v času aktivnosti v prostem času (19,5 %), športa in vadbe v prostem času (2,3 %), življenjskih aktivnosti (1,9 %) ter med neplačanim delom (1,1 %), izpostavljenost **živim mehaničnim silam** (2,4 %), kot so ugriz psa (0,8 %), ugriz drugih sesalcev (0,7 %), udarec/brca od druge osebe (0,5 %), ter **napad** s telesno silo (0,7 %).

6.2.12 Odrasli, stari 75–84 let, se poškodujejo predvsem zaradi padcev doma

Slika 13. Najpogostejši zunanji vzroki poškodb in zastrupitev odraslih starih od 75 do 84 let (Vir: IDB MDS, 2012)

Odrasli, stari 75–84 let, so se poškodovali najpogosteje zaradi **padcev** (79,3 %), predvsem na isti ravni, ker oseba zdrsne ali se spotakne (58,6 %), po stopnicah (6,0 %), na ledu in snegu (2,5 %), s postelje (2,5 %), z lestve (0,9 %) in s stola (0,9 %). Pri tem so utrpeli največkrat poškodbe glave, 24,6 % (površinska poškodba 11,8 %, rana 6,4 %, znotrajlobanjska poškodba 4,6 %), poškodbe kolka in stegna, 16,6 % (zlom 11,0 %, površinska poškodba 5,2 %), poškodbe rame in nadlakti, 11,6 % (zlom 5,8 %, površinska poškodba 3,4 %, izvin 2,1 %), poškodbe komolca in podlakti, 10,5 % (zlom 8,7 %), poškodbe prsnega koša, 10,4 % (zlom reber prsnice, hrbtenice 5,4 %, površinska poškodba 4,8 %).

Večina poškodb zaradi padcev se je zgodila doma (55,1 %) v notranjih bivalnih prostorih (12,6 %), npr. v kopalnici, v dnevni sobi ali spalnici in na stopnicah, in na zunanjih delih bivališča (8,8 %), npr. na vrtu, na prometnih površinah, 6,2 % (pločnik 3,5 %), v bivanjskih ustanovah, 6,6 % (dom za ostarele 6,5 %), in zdravstvenih ustanovah, 3,2 % (bolnišnica 2,8 %). Odrasli, stari 75–84 let, so padli v času aktivnosti v prostem času (30,5 %) in v času življenjskih aktivnosti, 4,6 % (spanje, počivanje 0,9 %, osebna higiena 0,7 %). Padce so povzročili različni predmeti in oprema, npr. pod in podlage, 59,4 % (obložen 34,9 %, ploščice ali beton 20,4 %, blato ali gnoj 3,4 %), stopnice, 8,4 %, sneg ali led, 3,0 %, postelja, 2,7 %, stol ali kavč, 1,4 %, strojna oprema brez motorja, 1,1 % (lestev, pomične stopnice 1,1 %), in poškodovani sam, 13,1 %.

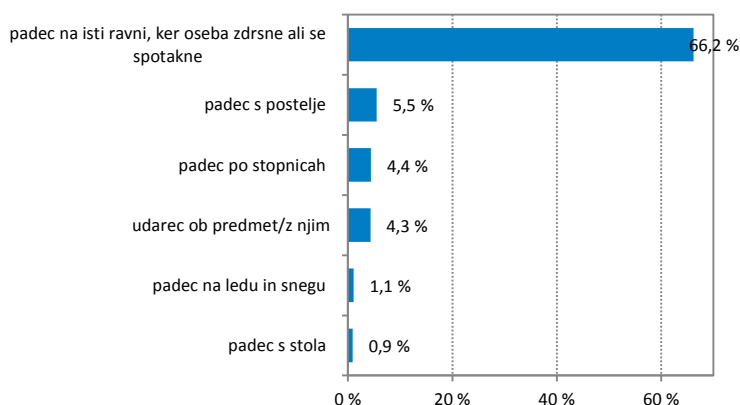
Drugi vzrok za poškodbe odraslih, starih 75–84 let, je bila izpostavljenost **neživim mehaničnim silam** (9,5 %), največkrat udarcu ob predmet/z njim (5,6 %). Posledica so bile poškodbe zapestja in roke, 36,9 % (rana 24,9 %, površinska poškodba 4,2 %, zlom 3,8 %), poškodbe skočnega sklepa in stopala, 15,7 % (površinska poškodba 6,5 %, zlom 3,8 %, rana 3,2 %), poškodbe kolena in goleni, 14,1 % (rana 8,5 %, površinska poškodba 3,8 %), poškodbe glave, 11,8 % (rana 5,4 %, površinska poškodba 5,0 %).

Poškodbe so se zgodile najpogosteje doma (56,6 %) na zunanjih delih bivališča (16,5 %), npr. na vrtu, zasebnem dovozu, v garaži, in v notranjih bivalnih prostorih (8,8 %), npr. v kuhinji, kopalnici, na prometnih površinah, 2,2 % (cesta 1,2 %), in v naravi 2,0 % (gozd 1,6 %). Odrasli, stari 75–84 let, so se poškodovali v času aktivnosti v prostem času (22,9 %), med neplačanim delom, 6,0 % (sam svoj mojster 1,2 %, kuhanje, čiščenje 1,0 %), in v času življenjskih aktivnosti, 1,8 % (spanje, počivanje 0,6 %). Udarce so povzročili različni predmeti in oprema, npr. pod in podlage, 14,1 % (obložen 6,2 %, ploščice ali beton 4,6 %, blato ali gnoj 3,2 %), ročno strojno orodje, 9,2 % (strojna žaga 4,6 %, motorna žaga 3,4 %, vrtna kosilnica 0,8 %, kotna brusilka 0,4 %), vrata ali okna, 5,8 %, ročno orodje, 4,2 % (orodje za sekanje 2,2 %, kladivo 0,4 %), rastline, 3,0 % (veja, palica 1,6 %, drevo, rastlina 0,8 %, trn 0,4 %), stol, kavč, 2,8 %, stroji in pritrjene naprave, 2,6 % (stroji in naprave za rezanje 0,8 %), nož, 2,2 %, miza ali omara, 2,0 %, postelja, 1,6 %, vrata vozil, 1,4 %, osebni avtomobil, 1,4 %, stopnice, 1,2 %, in poškodovani sam, 3,6 %.

Manj pogosto so bili vzrok za poškodbe odraslih, starih 75–84 let, **transportne nezgode** (4,0 %), v katerih je bil odrasli udeležen kot kolesar (1,6 %) na prometnih površinah (80,0 %) in doma (4,7 %) na zunanjih delih bivališča

(1,2 %), kot oseba v avtomobilu (1,0 %) na prometnih površinah (95,6 %), kot pešec (0,6 %) na prometnih površinah (79,4 %) in kot oseba v avtobusu (0,4 %) na prometnih površinah (79,3 %), **čezmeren napor in naporni ali ponavljajoči se gibi** (3,2 %) v času aktivnosti v prostem času (16,7 %), življenjskih aktivnosti (2,9 %), športa in vadbe v prostem času (1,0 %) ter med neplačanim delom (1,0 %), **izpostavljenost živim mehničnim silam** (1,5 %), kot so ugriz drugih sesalcev (0,6 %), ugriz psa (0,4 %), udarec/brca od druge osebe (0,4 %), ter **napad s telesno silo** (0,5 %).

6.2.13 Odrasli, stari nad 85 let, se poškodujejo predvsem zaradi padcev doma

Slika 14. Najpogostejši zunanji vzroki poškodb in zastrupitev odraslih, starih nad 85 let (Vir: IDB MDS, 2012)

Odrasli, stari nad 85 let, so se poškodovali najpogosteje zaradi **padcev** (86,8 %), predvsem na isti ravni, ker oseba zdrsne ali se spotakne (66,2 %), s postelje (5,5 %), po stopnicah (4,4 %), na ledu in snegu (1,1 %) in s stola (0,9 %). Pri tem so utrpeli največkrat poškodbe glave, 26,8 % (površinska poškodba 13,3 %, rana 6,8 %, znotrajlobanjska poškodba 5,0 %), poškodbe kolka in stegna, 24,4 % (zlom 17,1 %, površinska poškodba 7,1 %), poškodbe rame in nadlakti, 9,7 % (zlom 5,2 %, površinska poškodba 3,0 %), poškodbe prsnega koša, 9,1 % (zlom reber prsnice, hrbtenice 4,6 %, površinska poškodba 4,4 %).

Večina poškodb zaradi padcev se je zgodila doma (52,0 %) v notranjih bivalnih prostorih (14,1 %), npr. v kopalnici, v dnevni sobi ali spalnici, v kuhinji, in na zunanjih delih bivališča (5,7 %), npr. na vrtu, v bivanjskih ustanovah, 17,9 % (dom za ostarele 17,9 %), na prometnih površinah, 3,5 % (pločnik 1,9 %), in v zdravstvenih ustanovah, 2,0 % (bolnišnica 1,8 %). Odrasli, stari nad 85 let, so padli v času aktivnosti v prostem času (28,9 %) in v času življenjskih aktivnosti, 5,8 % (spanje, počivanje 1,8 %, osebna higiena 0,8 %). Padce so povzročili različni predmeti in oprema, npr. pod in podlage, 63,9 % (obložen 42,2 %, ploščice ali beton 18,2 %, blato ali gnoj 2,8 %), stopnice, 5,4 %, postelja, 5,2 %, stol ali kavč, 1,0 %, sneg ali led, 0,7 %, in poškodovani sam, 14,0 %.

Drugi vzrok za poškodbe odraslih, starih nad 85 let, je bila izpostavljenost **neživim mehničnim silam** (5,7 %), največkrat udarcu ob predmet/z njim (4,3 %). Posledica so bile poškodbe zapestja in roke, 25,9 % (rana 15,5 %, površinska poškodba 5,2 %, zlom 4,0 %), poškodbe kolena in goleni, 21,8 % (rana 10,3 %, površinska poškodba 7,5 %), poškodbe glave, 12,6 % (rana 6,3 %, površinska poškodba 4,0 %), poškodbe skočnega sklepa in stopala, 9,2 % (površinska poškodba 4,0 %, zlom 1,7 %, izvin 1,7 %).

Poškodbe so se zgodile najpogosteje doma (45,9 %) v notranjih bivalnih prostorih (9,6 %), npr. v dnevni sobi ali spalnici, v kuhinji, in na zunanjih delih bivališča (2,1 %), v bivanjskih ustanovah, 9,6 % (dom za ostarele 9,6 %), in v naravi, 2,7 % (gozd 2,1 %). Odrasli, stari nad 85 let, so se poškodovali v času aktivnosti v prostem času (19,2 %), v času življenjskih aktivnosti, 3,4 % (spanje, počivanje 0,7 %, osebna higiena 0,7 %). Udarce so povzročili različni predmeti in oprema, npr. pod in podlage, 22,6 % (obložen 16,4 %, blato ali, gnoj 3,4 %, ploščice ali beton 2,7 %), miza ali omara, 6,2 %, postelja, 5,5 %, grelne in hladilne naprave, 4,8 % (električni, plinski radiator, grelec 4,8 %), vrata ali okna, 4,1 %, stol ali kavč, 2,7 %, nož, 2,7 %, rastline, 2,7 % (drevo, rastlina 1,4 %, veja, palica 0,7 %),

ročno strojno orodje, 2,7 % (motorna žaga 1,4 %, strojna žaga 1,4 %), gradbena oprema, 2,7 % (stopnice 1,4 %, ograja, vrata 0,7 %, ograja 0,7 %), osebni rehabilitacijski pripomoček, 2,1 % (invalidski voziček 1,4 %, sprehajalna palica, bergle, hojca 0,7 %), vrata vozil, 2,1 %, ročno orodje, 1,4 % (orodje za sekanje 0,7 %, žebelj, vijak 0,7 %), oster predmet, 1,4 % (meč, sablja 0,7 %, drugo 0,7 %), in poškodovani sam, 5,5 %.

Manj pogosto so bili vzrok za poškodbe odraslih, starih 75–84 let, **transportne nezgode** (1,6 %), v katerih je bil odrasli udeležen kot kolesar (0,5 %) na prometnih površinah (78,6 %) in doma (7,1 %) na zunanjih delih bivališča (7,1 %) in kot pešec (0,5 %) na prometnih površinah (100,0 %), **čezmeren napor in naporni ali ponavljajoči se gibi** (3,2 %) v času aktivnosti v prostem času (13,1 %), življenjskih aktivnosti (1,0 %) in med neplačanim delom (1,0 %), **izpostavljenost živim mehničnim silam** (1,0 %), kot so udarec/brca od druge osebe (0,4 %), ugriz psa (0,3 %), ugriz drugih sesalcev (0,3 %), ter **napad** s telesno silo (0,4 %).

7

ZAKLJUČKI

7 ZAKLJUČKI

7.1 Omejitve virov podatkov in priporočila za izboljšave

Glavna omejitev nacionalnih podatkov o urgentnih obravnavah v bolnišnicah v zunajbolnišnični statistiki (ZUBSTAT) je v tem, da se o podatkih poroča v agregirani obliki brez osebnega identifikatorja. Poleg tega ima sistem vnaprej definirane starostne skupine, ki se jih ne da spreminjati, in ne vsebuje podatkov o predmetu, ki je povzročil poškodbo ali zastрупitev, mehanizmu nastanka poškodbe ali zastрупitve, kraju dogodka in aktivnosti v času nastanka dogodka. Zato se v letu 2017 načrtuje zagon prenovljenega sistema spremljanja zunajbolnišničnih obravnav (SZBO) z zajemom podatkov o poškodbah in zastрупitvah v urgentnih ambulantah v vseh slovenskih bolnišnicah skladno z evropsko metodologijo.

Vzorčni podatki IDB imajo to prednost, da z njimi lahko tvorimo poljubne starostne skupine, poleg tega imajo podatki IDB FDS dodatne podatke o kraju dogodka, aktivnosti v času dogodka, predmetu ali snovi, ki je povzročil dogodek (predmet 1), in predmetu ali snovi, ki je neposredno povzročil poškodbo ali zastрупitev (predmet 2). Pomanjkljivost vzorčnih podatkov pa je v tem, da jih ne moremo uporabljati za navajanje absolutnih števil, ker je njihov zajem omejen le na nekatere izvajalce urgentnih obravnav v Sloveniji. Vzorčni podatki IDB nam tudi ne dovoljujejo izračunavanja starostno specifičnih stopenj, zato lahko med posameznimi sistemi zbiranja podatkov o poškodbah in zastрупitvah primerjamo zgolj razmerja.

Uporabljena metoda ekstrapolacije HDR ne daje ustreznih nacionalnih ocen, saj vzorčne podatke v primerjavi z nacionalnimi podatki, pridobljenimi v sistemu ZUBSTAT, preveč namnoži. Kljub temu se ohranjajo razmerja glede na starostne skupine, sklope diagnoz in zunanega vzroka, ki so podobna tistim iz nacionalnih podatkov ZUBSTAT in iz vzorčnih podatkov IDB. Ugotavljamo tudi, da orodje za ekstrapolacijo ne omogoča enostavne uporabe in je časovno izredno potratno, zato naj se za epidemiološke analize uporabljajo vzorčni podatki IDB.

Podatki o obravnavah v urgentnih ambulantah se pri izvajalcih zajemajo na enak način za ZUBSTAT in za IDB, zato nepopoln zajem podatkov za ZUBSTAT običajno, vendar ne vedno, vpliva tudi na zajem za IDB. Največji problem v sistemu ZUBSTAT je SB Jesenice, ker ne poroča o urgentnih obravnavah zaradi poškodb in zastрупitev, od leta 2012 pa tudi UKC Ljubljana – Očesna klinika, ker ne poroča o očesnih poškodbah. Oboje povzroča podpokritje specifičnih poškodb v nacionalnih ocenah, pripravljenih na podlagi podatkov ZUBSTAT, v vzorčnih podatkih MDS in FDS pa ugotavljamo le podpokritje očesnih poškodb. V vzorčnih podatkih MDS in FDS so podpokrite tudi zastрупitve, ki jih glede na nacionalne podatke ZUBSTAT v vzorcu bolnišnic zajamemo v manjšem obsegu, predvsem iz UKC Ljubljana. Kljub izboljšanju kvalitete podatkov o zunanjih vzrokih v vzorčnih podatkih IDB, pa še vedno ostaja prevelik delež obravnav, ki imajo kraj dogodka, aktivnost v času dogodka in predmet, ki je povzročil nastanek nezgode ali poškodbe, kodiran kot »drugo opredeljeno«.

Ugotovitve v zvezi z manjkajočimi ali pomanjkljivimi podatki v ZUBSTAT ali IDB in priporočila za spremembe bodo pripomogli k izboljšanju zajema in celostnega pokritja podatkov o poškodbah in zastрупitvah v urgentnih ambulantah bolnišnic v novem sistemu zunajbolnišničnih obravnav (SZBO).

7.2 Priporočila za epidemiološke analize

Ekstrapoliranih podatkov IDB ne moremo uporabljati, ker metoda vzorčne podatke o urgentnih obravnavah v primerjavi z nacionalnimi podatki, pridobljenimi v sistemu ZUBSTAT, preveč namnoži. Za nacionalno oceno števila urgentnih obravnav zaradi poškodb in zastрупitev tako lahko uporabljamo le podatke iz sistema ZUBSTAT.

Vzorčni podatki MDS in FDS ter podatki ZUBSTAT imajo skoraj enako strukturo obravnav po starosti, spolu, sklopih glavne diagnoze in sklopih zunanega vzroka, zato lahko za epidemiološke analize vzrokov in okoliščin nastanka poškodb, ki so zahtevale urgentno obravnavo v bolnišnicah, uporabljamo kar vzorčne podatke MDS in FDS, in sicer podatke MDS, kadar analiziramo poškodbe in zastрупitve po diagnozah in zunanjih vzrokih, ter

podatke FDS, kadar jih analiziramo glede na specifične okoliščine, kot so kraj nastanka poškodbe, aktivnost v času poškodbe, predmet, ki je povzročil nezgodo ali poškodbo, itd.

Pri tem je treba upoštevati, da se lahko opazujejo zgolj deleži in njihova razmerja, ne pa tudi absolutne številke. Vzorčni podatki IDB nam tudi ne dovoljujejo izračunavanja starostno specifičnih stopenj, zato lahko med posameznimi sistemi zbiranja podatkov o poškodbah in zastrupitvah primerjamo zgolj razmerja.

Po podatkih ZUBSTAT zastrupitve predstavljajo 0,5 % vseh urgentnih obravnav, zato ocenjujemo, da izpad poročanja o zastrupitvah iz UKC Ljubljana ne vpliva bistveno na celotno epidemiološko sliko vzrokov in okoliščin nastanka poškodb in zastrupitev, ki jo dobimo z analizo vzročnih podatkov IDB. Za podrobno analizo zastrupitev pa je trenutno smiselna le uporaba podatkov iz sistema ZUBSTAT, ne pa tudi vzročnih podatkov IDB.

7.3 Ugotovitve analize vzrokov in okoliščin nastanka poškodb, obravnavanih v urgentnih ambulantah

Poškodovanci so iskali pomoč v urgentnih službah v bolnišnici predvsem zaradi poškodb zapestja/roke, 20,8 % (rane, površinske poškodbe, zlomi), poškodb glave, 17,9 % (površinske poškodbe, rane, znotrajlobanjske poškodbe) in poškodb skočnega sklepa/stopala, 16,4 % (izpahi, izvini sklepa, površinske poškodbe, zlomi stopala). Moški so si v primerjavi z ženskami pogosteje poškodovali zapestje/roko in glavo, ženske pa skočni sklep/stopalo, vendar so bile razlike majhne. V skupinah prebivalstva različne starosti je pogostost posameznih vrst poškodb različna. Predšolski otroci so si poškodovali predvsem glavo, med 7. in 9. letom starosti pa se poškodbam glave pridružijo še poškodbe zapestja/roke. Šolski otroci, mladostniki in odrasli do 49. leta starosti so si najpogosteje poškodovali zapestje/roko in skočni sklep/stopalo, med 50. in 64. letom pa zapestje/roko in koleno/golen. Po 64. letu postanejo najpogostejše spet poškodbe glave, po 74. letu pa še poškodbe kolka/stegna (zlom stegenice, površinska poškodba).

Poškodbe so bile največkrat posledica padcev, 48,2 % (na isti ravni, ker oseba zdrsne, po stopnicah, na drsalkah, smučeh, kotalkah), delovanja neživih mehaničnih sil, 26,6 % (udarec ob predmet/z njim, ukleščanje med predmete, udarec ob športno opremo/z njo), transportnih nezgod, 11,3 % (oseba v avtomobilu, kolesar), in delovanja živih mehaničnih sil, 4,7 % (udarec/trčenje ob drugo osebo, udarec/brca od druge osebe). Moški so se v primerjavi z ženskami pogosteje poškodovali predvsem zaradi delovanja neživih mehaničnih sil, medtem ko so se ženske pogosteje poškodovali zaradi padcev, pri njih pa so med najpogostejšimi vzroki tudi čezmeren napor, naporni ali ponavljajoči se gibi. Najpogostejši vzroki poškodb so bili v vseh starostnih skupinah prebivalstva enaki (padci, delovanje neživih mehaničnih sil, transportne nezgode), razen pri otrocih, starih 0–3 leta in 10–14 let, ki so se poškodovali najpogosteje pri padcih, zaradi delovanja neživih mehaničnih sil in delovanja živih mehaničnih sil. Delež padcev kot vzrokov za poškodbe pada od starosti 0–3 leta (60,8 %) do starosti 20–29 let (32,3 %) potem pa strmo narašča in v starosti nad 84 let doseže 86,8 %. Hkrati se do starosti 20–29 let povečujeta deleža poškodb zaradi neživih mehaničnih sil (30,0 %) in transportnih nezgod (19,8 %), ki v kasnejših starostih močno padeta.

Poškodbe so se zgodile največkrat doma, 31,5 % (vrt in drugi zunanji deli bivališča, kuhinja, drugi notranji bivalni prostori), na prometnih površinah, 14,9 % (cesta, pločnik), in v športnih ustanovah, 11,2 % (športna dvorana, smučišče, zunanja športna površina). Poškodovanci so največkrat utrpeli poškodbe v času aktivnosti v prostem času ali igre (24,2 %), športa in vadbe v prostem času (10,4 %) ter dela za zaslužek (7,1 %). V primerjavi z ženskami so se moški poškodovali pogosteje v športnih ustanovah ter v industrijskih in gradbenih objektih, ženske pa doma.

Pri nastanku poškodb so bili udeleženi različni predmeti/snovi/stvari, kot so stavbe, gradbeni elementi in oprema, 33,9 % (pod, vrata in okna), živali, rastline in osebe, 18,4 % (poškodovani sam, druga oseba, kopenski sesalci), kopensko prevozno sredstvo, 11,9 % (lahko vozilo s štirimi kolesi ali več, prevozno sredstvo s pogonom na človeško silo), snov, material in gradivo, 8,5 % (sneg, led), ter oprema za šport in rekreacijo, 5,2 % (žoga za šport, smuč, kotalke, rolerji, rolka).

Predšolski otroci so se poškodovali predvsem zaradi padcev doma, šolski otroci pa tudi zaradi udarcev ob predmet/z njim (žoga za šport, vrata/okna, miza/omara) doma, v športnih in izobraževalnih ustanovah. Mladostniki, stari 15–19 let, so se poškodovali največkrat zaradi padcev in udarcev ob predmet/z njim (žoga za šport, vrata/okna) v športnih in izobraževalnih ustanovah ter doma. Odrasli, stari 20–49 let, so se poškodovali predvsem zaradi padcev in udarcev ob predmet/z njim (žoga za šport, ročno strojno orodje, ročno orodje) doma, v športnih ustanovah in med delom za zaslužek. Odrasli, stari 50–59 let, so se poškodovali največkrat zaradi padcev in udarcev ob predmet/z njim (ročno strojno orodje, ročno orodje) doma in med delom za zaslužek, v starosti 60–64 let pa zaradi padcev in udarcev ob predmet/z njim (ročno strojno orodje, stroji in pritrjene naprave) doma. Starejši od 64 let pa so se poškodovali predvsem zaradi padcev doma.

8

LITERATURA

8 LITERATURA

Bauer R, Steiner M. Injuries in the European Union. Statistics Summary 2005 – 2007. Dunaj: KfV, Austrian Road Safety Board, 2009. Dostopno na: <http://www.eurosafe.eu.com/csi/eurosafe2006.nsf/wwwVwContent/l3reportsonidb-1.htm>.

Consumer Safety Institute. The Injury Database (IDB) Coding Manual, Version 1.1. Amsterdam: Consumer Safety Institute, 2005. Dostopno na: [http://www.eurosafe.eu.com/csi/eurosafe2006.nsf/wwwAssets/11498398F0475DD5C1257A010052C0BE/\\$file/B.%20IDB%20Full%20data%20Set-Coding%20manual%20\(FDS\).pdf](http://www.eurosafe.eu.com/csi/eurosafe2006.nsf/wwwAssets/11498398F0475DD5C1257A010052C0BE/$file/B.%20IDB%20Full%20data%20Set-Coding%20manual%20(FDS).pdf).

aEuroSafe. Injuries in the European Union. Summary of injury statistics for the years 2008-2010. Amsterdam: EuroSafe, 2013. Dostopno na: <http://www.eurosafe.eu.com/csi/eurosafe2006.nsf/wwwVwContent/l3reportsonidb-1.htm>.

^bEuroSafe. IDB-JAMIE Manual. Amsterdam: EuroSafe, 2013. Dostopno na: [http://www.eurosafe.eu.com/csi/eurosafe2006.nsf/wwwAssets/11498398F0475DD5C1257A010052C0BE/\\$file/A.%20IDB-JAMIE%20MANUAL%207%20August%202012.pdf](http://www.eurosafe.eu.com/csi/eurosafe2006.nsf/wwwAssets/11498398F0475DD5C1257A010052C0BE/$file/A.%20IDB-JAMIE%20MANUAL%207%20August%202012.pdf).

Laursen, Bjarne. Extrapolation guide ECHI-29, 2012. Dostopno na: [http://www.eurosafe.eu.com/csi/eurosafe2006.nsf/wwwAssets/F2F781D758FCFDD5C1257A33002EA3F2/\\$file/7.%20Extrapolation%20guide%20ECHI-29b.pdf](http://www.eurosafe.eu.com/csi/eurosafe2006.nsf/wwwAssets/F2F781D758FCFDD5C1257A33002EA3F2/$file/7.%20Extrapolation%20guide%20ECHI-29b.pdf).

MacKay, Vincenten J. Action planning for child safety: A strategic and coordinated approach to reducing the number one cause of death for children in Europe. Amsterdam: European child safety alliance, Eurosafe, 2007.

MacKay, Vincenten J. Action planning for child safety: 2010 update of the strategic and coordinated approach to reducing the number one cause of death and disability for children in Europe – injury. Amsterdam: European child safety alliance, Eurosafe, 2010.

Rok Simon M. Poškodbe v Sloveniji – Zakaj so problem javnega zdravja in kaj lahko storimo? Ljubljana: Inštitut za varovanje zdravja republike Slovenije, 2013.

Sethi D, Mitis F, Racioppi F. Preventing injuries in Europe: from international collaboration to local implementation. København: WHO Regional Office for Europe, 2010. Dostopno na: <http://www.euro.who.int/en/what-we-do/health-topics/disease-prevention/violence-and-injuries/publications/2010/preventing-injuries-in-europe-from-international-collaboration-to-local-implementation>.

Sethi D, Racioppi F, Baumgarten I, Bertollini R. Reducing inequalities from injuries in Europe. Lancet 2006; 368: 2243–50.

World Health Organisation (WHO). WHO Regional Committee for Europe resolution EUR/RC55/R9 on prevention of injuries in the WHO European Region. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe, 2005.

PRILOGA 1.

Analiza urgentnih obravnav zaradi poškodb in zastupitev po deležih v ZUBSTAT in vzorčnih podatkih MDS in FDS

Tabela 5: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in sklopih glavnih diagnoz (ZUBSTAT, 2012), absolutne številke

		Sklop glavne diagnoze																			
		S00S09 Poškodbe glave	S10S19 Poškodbe vatu	S20S29 Poškodbe prsnega koša	S30S39 Poškodbe trebuha, spodnjega dela hrbta, leđvene hrbtence in medenice	S40S49 Poškodbe rame in nadlakti	S50S59 Poškodbe komolca in podlakti	S60S69 Poškodbe zapestja in roke	S70S79 Poškodbe kolka in stegna	S80S89 Poškodbe kolena in goleni	S90S99 Poškodbe skočnega sklepa in stopala	T00T07 Poškodbe, ki zajemajo več telesnih področij (regij)	T08T14 Poškodbe na neoprede- ljenem delu trupa, uda ali telesnega področja	T15T19 Učinki tujka, ki je vstopil skozi naravno telesno odprtino	T20T32 Opekline in korozije (kemične opekline)	T33T35 Ozeblina	T36T50 Zastrupitev z drogami, zdravili in biološkimi snovmi	T51T65 Toksični učinki snovi predvsem nemedici- nskega izvora	T66T78 Drugi in neoprede- ljeni učinki zunanjih vzrokov	T79T79 Določeni zgodnji zapleti poškodbe	Skupaj
Starostne skupine	0–11,9 meseca	625	2	4	7	22	23	30	10	9	10	2	20	3	18	0	0	0	3	0	788
	1–3,9 leta	3.032	23	21	53	209	743	676	39	198	494	15	42	13	145	0	0	18	5	0	5.726
	4–5,9 leta	1.943	50	34	89	237	690	674	65	279	555	12	12	24	39	0	0	8	1	0	4.712
	6–9,9 leta	1.495	72	84	161	235	996	1.592	88	491	1.348	15	22	9	23	0	0	9	0	0	6.640
	10–14,9 leta	1.301	156	214	384	496	1.872	4.965	227	1.572	3.692	39	16	4	44	0	0	4	2	0	14.988
	15–19,9 leta	1.823	602	310	367	630	857	3.393	284	1.977	3.605	107	59	5	55	1	24	9	9	1	14.118
	20–29,9 leta	4.172	2.093	991	833	1.534	1.156	6.229	456	3.240	5.820	231	162	13	189	2	81	67	33	1	27.303
	30–39,9 leta	3.098	1.367	1.172	750	1.311	1.174	6.003	410	3.505	5.108	182	115	20	192	6	78	71	39	3	24.604
	40–49,9 leta	2.716	901	1.319	698	1.464	1.177	5.566	476	3.644	4.146	157	73	17	187	0	74	66	44	2	22.727
	50–59,9 leta	2.805	653	1.641	840	1.739	1.590	5.013	649	3.500	3.564	153	80	17	146	9	65	92	41	1	22.598
60–64,9 leta	1.220	179	756	336	793	698	1.765	326	1.450	1.144	57	13	10	56	0	20	40	21	1	8.885	
65 let in več	5.927	315	2.983	1.923	2.954	2.676	3.706	3.717	3.411	2.013	192	42	21	116	6	61	75	76	2	30.216	
Skupaj		30.157	6.413	9.529	6.441	11.624	13.652	39.612	6.747	23.276	31.499	1.162	656	156	1.210	24	403	459	274	11	183.305

Tabela 6: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in sklopih glavnih diagnoz (ZUBSTAT, 2012), deleži

		Sklop glavne diagnoze																			
		S00S09 Poškodbe glave	S10S19 Poškodbe vratu	S20S29 Poškodbe prsnega koša	S30S39 Poškodbe trebuha, spodnjega dela hrbta, ledvene hrbtenice in medenice	S40S49 Poškodbe rame in nadiakti	S50S59 Poškodbe komolca in podlakti	S60S69 Poškodbe zapestja in roke	S70S79 Poškodbe kolka in stegna	S80S89 Poškodbe kolena in goleni	S90S99 Poškodbe skočnega sklepa in stopala	T00T07 Poškodbe, ki zajemajo več telesnih področij (regij)	T08T14 Poškodbe na neoprede- ljenem delu trupa, uda ali telesnega področja	T15T19 Učinki tujaka, ki je vstopil skozi naravno telesno odprtino	T20T32 Opekline in korozije (kemične opekline)	T33T35 Ozeblina	T36T50 Zastrupitev z drogami, zdravili in biološkimi snovmi	T51T65 Toksični učinki snovi predvsem nemedici- nskega izvora	T66T78 Drugi in neoprede- ljeni učinki zunanjih vzrokov	T79T79 Določeni zgodnji zapleti poškodbe	Skupaj
Starostne skupine	0–11,9 meseca	79,31	0,25	0,51	0,89	2,79	2,92	3,81	1,27	1,14	1,27	0,25	2,54	0,38	2,28	0,00	0,00	0,00	0,38	0,00	100
	1–3,9 leta	52,95	0,40	0,37	0,93	3,65	12,98	11,81	0,68	3,46	8,63	0,26	0,73	0,23	2,53	0,00	0,00	0,31	0,09	0,00	100
	4–5,9 leta	41,24	1,06	0,72	1,89	5,03	14,64	14,30	1,38	5,92	11,78	0,25	0,25	0,51	0,83	0,00	0,00	0,17	0,02	0,00	100
	6–9,9 leta	22,52	1,08	1,27	2,42	3,54	15,00	23,98	1,33	7,39	20,30	0,23	0,33	0,14	0,35	0,00	0,00	0,14	0,00	0,00	100
	10–14,9 leta	8,68	1,04	1,43	2,56	3,31	12,49	33,13	1,51	10,49	24,63	0,26	0,11	0,03	0,29	0,00	0,00	0,03	0,01	0,00	100
	15–19,9 leta	12,91	4,26	2,20	2,60	4,46	6,07	24,03	2,01	14,00	25,53	0,76	0,42	0,04	0,39	0,01	0,17	0,06	0,06	0,01	100
	20–29,9 leta	15,28	7,67	3,63	3,05	5,62	4,23	22,81	1,67	11,87	21,32	0,85	0,59	0,05	0,69	0,01	0,30	0,25	0,12	0,00	100
	30–39,9 leta	12,59	5,56	4,76	3,05	5,33	4,77	24,40	1,67	14,25	20,76	0,74	0,47	0,08	0,78	0,02	0,32	0,29	0,16	0,01	100
	40–49,9 leta	11,95	3,96	5,80	3,07	6,44	5,18	24,49	2,09	16,03	18,24	0,69	0,32	0,07	0,82	0,00	0,33	0,29	0,19	0,01	100
	50–59,9 leta	12,41	2,89	7,26	3,72	7,70	7,04	22,18	2,87	15,49	15,77	0,68	0,35	0,08	0,65	0,04	0,29	0,41	0,18	0,00	100
	60–64,9 leta	13,73	2,01	8,51	3,78	8,93	7,86	19,86	3,67	16,32	12,88	0,64	0,15	0,11	0,63	0,00	0,23	0,45	0,24	0,01	100
65 let in več	19,62	1,04	9,87	6,36	9,78	8,86	12,27	12,30	11,29	6,66	0,64	0,14	0,07	0,38	0,02	0,20	0,25	0,25	0,01	100	
Skupaj		16,45	3,50	5,20	3,51	6,34	7,45	21,61	3,68	12,70	17,18	0,63	0,36	0,09	0,66	0,01	0,22	0,25	0,15	0,01	100

Tabela 7: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in zunanjem vzroku (ZUBSTAT, 2012), absolutne številke

		Podrobni sklopi zunanjega vzroka													
		Pešec, poškodovan v transportni nezgodi	Kolesar, poškodovan v transportni nezgodi	Motorist, poškodovan v transportni nezgodi	Oseba v trokolesnem motornem vozilu, poškodovana	Oseba v avtomobilu, poškodovana	Oseba v poltovornjaku ali kombiju, poškodovana	Oseba v težkem transportnem vozilu, poškodovana	Oseba v avtobusu, poškodovana	Druge nezgode med transportom na kopnem	Nezgode med transportom po vodi	Nezgode med transportom po zraku in v vesolju	Druge in neopredeljene transportne nezgode	Padci	Izpostavljenost neživim mehničnim silam
Starostne skupine	0–11,9 meseca	1	2	0	0	11	0	0	0	0	0	0	284	31	2
	1–3,9 leta	7	14	0	0	29	0	0	0	1	0	0	1.881	516	62
	4–5,9 leta	12	67	1	0	21	1	0	0	1	0	0	2.095	699	96
	6–9,9 leta	17	111	3	1	26	0	0	2	2	0	0	2.122	881	112
	10–14,9 leta	27	274	21	3	65	0	0	0	5	0	0	5.246	2.790	332
	15–19,9 leta	73	292	151	4	325	4	0	5	5	0	1	4.577	2.325	429
	20–29,9 leta	179	436	206	6	1.764	23	5	4	26	0	1	6.984	4.403	841
	30–39,9 leta	138	376	179	9	1.240	10	9	7	20	0	2	7.038	4.555	669
	40–49,9 leta	93	323	136	2	755	10	8	3	18	0	3	7.216	4.302	508
	50–59,9 leta	99	336	117	8	598	12	6	5	19	0	1	8.534	3.753	471
60–64,9 leta	23	112	29	2	171	1	0	0	5	0	0	3.677	1.288	174	
65 let in več	103	214	46	1	269	7	0	10	10	1	0	15.141	2.255	345	
Skupaj		772	2.557	889	36	5.274	68	28	36	112	1	8	64.795	27.798	4.041

... nadaljevanje tabele		Podrobni sklopi zunanjega vzroka														
		Naključna utopitev in potopitev	Druge naključna ogrožanja dihanja	Izpostavljenost elekt. toku, sevanju, skrajni temperaturi in tlaku	Izpostavljenost dimu, ognju in plamenom	Stik z vročino in vročimi snovmi	Stik s strupenimi živalmi in rastlinami	Izpostavljenost naravnim silam	Naključna izpostavljenost škodljivim snovem in zastrupitev z njimi	Čezmerni napor, potovanje, pomanjkanje	Naključna izpostavljenost drugim in neopredeljenim dejavnikom	Namerna samo-poškodba	Napad	Dogodek nedoločene namena	Zakonito posredovanje in vojne operacije	Skupaj
Starostne skupine	0–11,9 meseca	0	0	1	0	7	0	0	0	2	4	0	0	443	0	788
	1–3,9 leta	0	0	2	3	79	0	1	0	36	6	0	2	3.087	0	5.726
	4–5,9 leta	1	1	3	0	27	0	0	0	16	8	0	1	1.662	0	4.712
	6–9,9 leta	0	0	0	2	7	0	0	0	10	4	0	5	3.335	0	6.640
	10–14,9 leta	0	0	2	2	23	1	0	0	49	29	0	19	6.099	0	14.988
	15–19,9 leta	0	1	0	6	26	0	1	3	109	23	10	78	5.670	0	14.118
	20–29,9 leta	0	1	11	10	59	20	4	20	182	45	48	230	11.795	0	27.303
	30–39,9 leta	0	1	10	13	82	16	6	29	181	48	46	171	9.748	0	24.604
	40–49,9 leta	0	5	9	22	86	27	5	13	197	32	49	133	8.772	0	22.727
	50–59,9 leta	1	2	9	11	79	32	4	19	189	39	35	70	8.148	1	22.598
60–64,9 leta	0	1	5	5	29	15	2	4	80	11	10	21	3.220	0	8.885	
65 let in več	2	3	2	7	62	40	7	18	152	47	32	28	11.414	0	30.216	
Skupaj		4	15	54	81	566	151	30	106	1.203	296	230	758	73.393	1	183.305

Tabela 8: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in zunanjem vzroku (ZUBSTAT, 2012), deleži

		Podrobni sklopi zunanjega vzroka														
		Pešec, poškodovan v transportni nezgodi	Kolesar, poškodovan v transportni nezgodi	Motorist, poškodovan v transportni nezgodi	Oseba v trokolesnem motornem vozilu, poškodovana	Oseba v avtomobilu, poškodovana	Oseba v poltovornjaku ali kombiju, poškodovana	Oseba v težkem transportnem vozilu, poškodovana	Oseba v avtobusu, poškodovana	Druge nezgode med transportom na kopnem	Nezgode med transportom po vodi	Nezgode med transportom po zraku in v vesolju	Druge in neopredeljene transportne nezgode	Padci	Izpostavljenost neživim mehničnim silam	Izpostavljenost živim mehničnim silam
Starostne skupine	0–11,9 meseca	0,13	0,25	0,00	0,00	1,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	36,04	3,93	0,25
	1–3,9 leta	0,12	0,24	0,00	0,00	0,51	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00	32,85	9,01	1,08
	4–5,9 leta	0,25	1,42	0,02	0,00	0,45	0,02	0,00	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00	44,46	14,83	2,04
	6–9,9 leta	0,26	1,67	0,05	0,02	0,39	0,00	0,00	0,03	0,03	0,00	0,00	0,00	31,96	13,27	1,69
	10–14,9 leta	0,18	1,83	0,14	0,02	0,43	0,00	0,00	0,00	0,03	0,00	0,00	0,01	35,00	18,61	2,22
	15–19,9 leta	0,52	2,07	1,07	0,03	2,30	0,03	0,00	0,04	0,04	0,00	0,01	0,00	32,42	16,47	3,04
	20–29,9 leta	0,66	1,60	0,75	0,02	6,46	0,08	0,02	0,01	0,10	0,00	0,00	0,00	25,58	16,13	3,08
	30–39,9 leta	0,56	1,53	0,73	0,04	5,04	0,04	0,04	0,03	0,08	0,00	0,01	0,00	28,61	18,51	2,72
	40–49,9 leta	0,41	1,42	0,60	0,01	3,32	0,04	0,04	0,01	0,08	0,00	0,01	0,00	31,75	18,93	2,24
	50–59,9 leta	0,44	1,49	0,52	0,04	2,65	0,05	0,03	0,02	0,08	0,00	0,00	0,00	37,76	16,61	2,08
60–64,9 leta	0,26	1,26	0,33	0,02	1,92	0,01	0,00	0,00	0,06	0,00	0,00	0,00	41,38	14,50	1,96	
65 let in več	0,34	0,71	0,15	0,00	0,89	0,02	0,00	0,03	0,03	0,00	0,00	0,00	50,11	7,46	1,14	
Skupaj		0,42	1,39	0,48	0,02	2,88	0,04	0,02	0,02	0,06	0,00	0,00	0,00	35,35	15,16	2,20

... nadaljevanje tabele		Podrobni sklopi zunanjega vzroka														
		Naključna utopitev in potopitev	Druge naključna ogrožanja dihanja	Izpostavljenost elekt. toku, sevanju, skrajni temperaturi in tlaku	Izpostavljenost dimu, ognju in plamenom	Stik z vročino in vročimi snovmi	Stik s strupenimi živalmi in rastlinami	Izpostavljenost naravnim silam	Naključna izpostavljenost škodljivim snovem in zastrupitev z njimi	Čezmerni napor, potovanje, pomanjkanje	Naključna izpostavljenost drugim in neopredeljenim dejavnikom	Namerna samo-poškodba	Napad	Dogodek nedoločene namena	Zakonito posredovanje in vojne operacije	Skupaj
Starostne skupine	0–11,9 meseca	0,00	0,00	0,13	0,00	0,89	0,00	0,00	0,00	0,25	0,51	0,00	0,00	56,22	0,00	100,00
	1–3,9 leta	0,00	0,00	0,03	0,05	1,38	0,00	0,02	0,00	0,63	0,10	0,00	0,03	53,91	0,00	100,00
	4–5,9 leta	0,02	0,02	0,06	0,00	0,57	0,00	0,00	0,00	0,34	0,17	0,00	0,02	35,27	0,00	100,00
	6–9,9 leta	0,00	0,00	0,00	0,03	0,11	0,00	0,00	0,00	0,15	0,06	0,00	0,08	50,23	0,00	100,00
	10–14,9 leta	0,00	0,00	0,01	0,01	0,15	0,01	0,00	0,00	0,33	0,19	0,00	0,13	40,69	0,00	100,00
	15–19,9 leta	0,00	0,01	0,00	0,04	0,18	0,00	0,01	0,02	0,77	0,16	0,07	0,55	40,16	0,00	100,00
	20–29,9 leta	0,00	0,00	0,04	0,04	0,22	0,07	0,01	0,07	0,67	0,16	0,18	0,84	43,20	0,00	100,00
	30–39,9 leta	0,00	0,00	0,04	0,05	0,33	0,07	0,02	0,12	0,74	0,20	0,19	0,70	39,62	0,00	100,00
	40–49,9 leta	0,00	0,02	0,04	0,10	0,38	0,12	0,02	0,06	0,87	0,14	0,22	0,59	38,60	0,00	100,00
	50–59,9 leta	0,00	0,01	0,04	0,05	0,35	0,14	0,02	0,08	0,84	0,17	0,15	0,31	36,06	0,00	100,00
60–64,9 leta	0,00	0,01	0,06	0,06	0,33	0,17	0,02	0,05	0,90	0,12	0,11	0,24	36,24	0,00	100,00	
65 let in več	0,01	0,01	0,01	0,02	0,21	0,13	0,02	0,06	0,50	0,16	0,11	0,09	37,77	0,00	100,00	
Skupaj		0,00	0,01	0,03	0,04	0,31	0,08	0,02	0,06	0,66	0,16	0,13	0,41	40,04	0,00	100,00

Tabela 9: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in sklopih glavnih diagnoz (vzorčni podatki IDB MDS, 2012), deleži

		Sklop glavne diagnoze																			
		S00S09 Poškodbe glave	S10S19 Poškodbe vratu	S20S29 Poškodbe prsnega koša	S30S39 Poškodbe trebuha, spodnjega dela hrbta, ledvene hrbtence in medenice	S40S49 Poškodbe rame in nadlakti	S50S59 Poškodbe komočca in podlakti	S60S69 Poškodbe zapestja in roke	S70S79 Poškodbe kolka in stegna	S80S89 Poškodbe kolena in golena	S90S99 Poškodbe skočnega sklepa in stopala	T00T07 Poškodbe, ki zajemajo več telesnih področij (regij)	T08T14 Poškodbe na neoprede- ljenem delu trupa, uda ali telesnega področja	T15T19 Učinki tujka, ki je vstopil skozi naravno telesno odprtino	T20T32 Opekline in korozije (kemične opekline)	T33T35 Ozeblina	T36T50 Zastrupitev z drogami, zdravili in biološkimi snovmi	T51T65 Toksični učinki snovi predvsem nemedi- cinskega izvora	T66T78 Drugi in neoprede- ljeni učinki zunanjih vzrokov	T79T79 Določeni zgodnji zapleti poškodbe	Skupaj
Starostne skupine	0–11,9 meseca	79,56	0,17	0,00	0,34	2,36	2,03	4,05	1,18	0,68	0,84	0,00	3,38	0,84	2,70	0,00	0,00	0,84	1,01	0,00	100
	1–3,9 leta	54,24	0,57	0,46	0,94	3,41	12,64	10,58	0,69	3,50	8,07	0,05	1,01	0,50	2,26	0,00	0,21	0,71	0,16	0,02	100
	4–5,9 leta	43,80	1,35	0,55	2,02	5,48	13,49	11,93	1,26	6,83	10,16	0,04	0,46	0,67	1,01	0,00	0,00	0,72	0,21	0,00	100
	6–9,9 leta	24,02	1,34	1,18	2,62	4,25	14,09	22,86	1,09	7,76	18,86	0,04	0,43	0,16	0,43	0,00	0,00	0,76	0,12	0,00	100
	10–14,9 leta	9,76	0,95	1,39	2,88	3,62	13,14	31,67	1,67	10,79	23,13	0,04	0,15	0,04	0,27	0,00	0,00	0,37	0,10	0,00	100
	15–19,9 leta	14,39	5,49	2,02	2,79	4,96	5,92	22,57	2,08	13,71	24,33	0,12	0,75	0,05	0,39	0,00	0,06	0,24	0,12	0,01	100
	20–29,9 leta	16,12	8,83	3,72	2,81	5,28	4,18	22,52	1,71	12,11	20,57	0,09	0,98	0,04	0,80	0,00	0,08	0,11	0,03	0,01	100
	30–39,9 leta	13,09	5,83	4,43	3,08	5,50	4,88	24,08	1,48	15,04	20,27	0,10	0,87	0,04	0,97	0,01	0,08	0,16	0,06	0,01	100
	40–49,9 leta	12,81	4,04	5,84	3,23	6,93	5,12	23,44	2,18	16,96	17,59	0,06	0,57	0,05	0,82	0,00	0,10	0,20	0,06	0,02	100
	50–59,9 leta	13,16	2,94	7,32	3,65	8,00	7,82	21,36	2,90	16,14	14,90	0,05	0,58	0,05	0,72	0,06	0,03	0,26	0,06	0,00	100
60–64,9 leta	14,27	2,17	7,75	3,68	9,51	9,20	19,41	3,91	16,78	11,96	0,08	0,34	0,02	0,72	0,00	0,02	0,15	0,04	0,00	100	
65 let in več	20,36	1,03	9,64	6,42	10,53	9,94	11,47	12,46	11,05	6,16	0,05	0,27	0,01	0,43	0,02	0,01	0,07	0,06	0,02	100	
Skupaj		17,86	3,78	4,91	3,49	6,53	7,89	20,79	3,61	12,83	16,41	0,07	0,61	0,08	0,73	0,01	0,05	0,25	0,08	0,01	100

Tabela 10: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in zunanjem vzroku (vzorčni podatki IDB MDS, 2012), deleži

		Podrobni sklopi zunanjega vzroka													
		V00V09 Pešec, poškodovan v transportni nezgodi	V10V19 Kolesar, poškodovan v transportni nezgodi	V20V29 Motorist, poškodovan v transportni nezgodi	V30V39 Oseba v trokolesnem motornem vozilu, poškodovana v transportni nezgodi	V40V49 Oseba v avtomobilu, poškodovana v transportni nezgodi	V50V59 Oseba v poltovornjaku ali kombiju, poškodovana v transportni nezgodi	V60V69 Oseba v težkem transportnem vozilu, poškodovana v transportni nezgodi	V70V79 Oseba v avtobusu, poškodovana v transportni nezgodi	V80V89 Druge nezgode med transportom po kopnem	V90V94 Nezgode med transportom po vodi	V95V97 Nezgode med transportom po zraku in v vesolju	W00W19 Padci	W20W49 Izpostavlje- nost neživim mehaničnim silam	W50W64 Izpostavlje- nost živim mehaničnim silam
Starostne skupine	0–11,9 meseca	0,68	0,17	0,00	0,00	3,93	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	75,21	12,31	1,88
	1–3,9 leta	0,39	1,22	0,07	0,02	1,35	0,02	0,00	0,00	0,11	0,00	0,00	58,84	25,23	5,37
	4–5,9 leta	0,38	5,81	0,25	0,00	1,15	0,00	0,00	0,00	0,21	0,00	0,00	56,15	26,57	5,22
	6–9,9 leta	0,86	4,48	0,08	0,00	1,19	0,02	0,00	0,04	0,22	0,00	0,06	51,86	29,66	6,41
	10–14,9 leta	0,36	5,26	0,40	0,01	0,78	0,01	0,00	0,01	0,34	0,01	0,01	45,38	32,57	7,79
	15–19,9 leta	0,72	4,71	1,78	0,01	7,30	0,04	0,00	0,15	0,32	0,00	0,04	37,37	27,58	8,87
	20–29,9 leta	0,47	3,53	1,34	0,03	13,84	0,11	0,04	0,10	0,40	0,01	0,06	32,26	30,03	5,81
	30–39,9 leta	0,39	3,59	1,16	0,01	8,70	0,09	0,11	0,07	0,38	0,01	0,10	36,35	32,48	4,60
	40–49,9 leta	0,42	4,01	1,24	0,00	5,65	0,09	0,06	0,16	0,27	0,00	0,07	41,99	30,52	4,09
	50–59,9 leta	0,52	4,05	1,08	0,02	4,50	0,03	0,06	0,20	0,19	0,00	0,13	49,81	26,77	3,02
60–64,9 leta	0,65	3,89	0,55	0,00	3,14	0,02	0,04	0,29	0,13	0,02	0,06	56,56	23,64	3,01	
65 let in več	0,63	2,20	0,22	0,00	1,23	0,02	0,01	0,36	0,12	0,00	0,01	74,90	12,18	1,79	
Skupaj		0,52	3,69	0,87	0,01	5,52	0,05	0,04	0,15	0,26	0,00	0,06	48,20	26,56	4,74

... nadaljevanje tabele		Podrobni sklopi zunanjega vzroka													Skupaj
		W65W74 Naključna utopitev in potopitev	W75W84 Druga naključna ogrožanja dihanja	W85W99 Izpostavlje- nost električne- mu toku, sevanju in skrajni temperaturi in tlaku v okolju	X00X09 Izpostavlje- nost dimu, ognju in plamenom	X10X19 Stik z vročino in vročimi snovmi	X20X29 Stik s strupenimi živalmi in rastlinami	X30X39 Izpostavlje- nost naravnim silam	X40X49 Naključna izpostavlje- nost škodljivim snovem in zastrupitev z njimi	X50X57 Čezmerni napor, potovanje in pomanjkanje	X58X59 Naključna izpostavlje- nost drugim in neoprede- ljenim dejavnikom	X60X84 Namema samo- poškodba	X85Y09 Napad	Y10Y34 Dogodek nedoloče- nega namena	
Starostne skupine	0–11,9 meseca	0,00	0,00	0,17	0,00	2,56	0,17	0,00	0,00	1,37	0,34	0,00	0,00	1,20	100
	1–3,9 leta	0,07	0,05	0,05	0,02	2,09	0,02	0,00	0,09	2,73	0,05	0,00	0,09	2,11	100
	4–5,9 leta	0,00	0,08	0,13	0,00	0,89	0,04	0,00	0,04	1,32	0,00	0,00	0,04	1,70	100
	6–9,9 leta	0,00	0,02	0,00	0,02	0,31	0,06	0,00	0,00	1,94	0,00	0,00	0,35	2,42	100
	10–14,9 leta	0,00	0,00	0,01	0,03	0,18	0,03	0,03	0,02	2,93	0,00	0,03	0,70	3,10	100
	15–19,9 leta	0,00	0,00	0,05	0,05	0,32	0,04	0,02	0,02	4,50	0,00	0,24	2,96	2,90	100
	20–29,9 leta	0,00	0,01	0,02	0,06	0,63	0,01	0,01	0,06	4,20	0,02	0,27	3,90	2,80	100
	30–39,9 leta	0,00	0,00	0,02	0,10	0,79	0,04	0,04	0,06	4,13	0,01	0,24	3,04	3,48	100
	40–49,9 leta	0,00	0,00	0,06	0,06	0,62	0,10	0,02	0,02	5,10	0,03	0,30	2,02	3,11	100
	50–59,9 leta	0,00	0,00	0,04	0,10	0,48	0,08	0,06	0,03	4,20	0,04	0,18	1,43	2,97	100
60–64,9 leta	0,00	0,02	0,04	0,04	0,57	0,06	0,02	0,02	4,29	0,00	0,06	0,99	1,87	100	
65 let in več	0,00	0,00	0,00	0,09	0,32	0,07	0,03	0,00	3,51	0,02	0,11	0,60	1,58	100	
Skupaj		0,00	0,01	0,03	0,06	0,58	0,05	0,03	0,03	3,85	0,02	0,17	1,84	2,66	100

Tabela 11: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in sklopih glavnih diagnoz (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), deleži

		Sklop glavne diagnoze																			Skupaj
		S00S09 Poškodbe glave	S10S19 Poškodbe vratu	S20S29 Poškodbe prsne koša	S30S39 Poškodbe trebuha, spodnjega dela hrbta, ledvene hrbtenice in medenice	S40S49 Poškodbe rame in nadlakti	S50S59 Poškodbe komolca in podlakti	S60S69 Poškodbe zapestja in roke	S70S79 Poškodbe kolka in stegna	S80S89 Poškodbe kolena in golena	S90S99 Poškodbe skočnega sklepa in stopala	T00T07 Poškodbe, ki zajemajo več telesnih področij (regij)	T08T14 Poškodbe na neoprede- ljenem delu trupa, uda ali telesnega področja	T15T19 Učinki tujka, ki je vstopil skozi naravno telesno odprtino	T20T32 Opeklina in korozije (kemične opeklina)	T33T35 Ozeblina	T36T50 Zastrupitev z drogami, zdravili in biološkimi snovmi	T51T65 Toksični učinki snovi predvsem nemedici- nskega izvora	T66T78 Drugi in neoprede- ljeni učinki zunanjih vzrokov	T79T79 Določeni zgodnji zapleti poškodbe	
Starostne skupine	0–11,9 meseca	80,60	0,19	0,00	0,37	2,05	2,05	3,36	1,12	0,56	0,75	0,00	3,73	0,56	2,61	0,00	0,00	0,93	1,12	0,00	100
	1–3,9 leta	55,61	0,56	0,47	0,95	3,10	12,78	9,96	0,61	3,35	7,70	0,03	1,23	0,59	1,76	0,00	0,25	0,84	0,20	0,03	100
	4–5,9 leta	44,24	1,31	0,58	1,99	5,50	13,19	11,68	1,05	7,12	10,42	0,00	0,52	0,68	0,58	0,00	0,00	0,89	0,26	0,00	100
	6–9,9 leta	24,80	1,41	1,14	2,93	4,17	13,96	22,17	1,12	7,84	18,28	0,02	0,50	0,17	0,37	0,00	0,00	0,97	0,15	0,00	100
	10–14,9 leta	10,40	0,92	1,40	3,19	3,68	13,57	30,78	1,47	10,95	22,60	0,00	0,20	0,03	0,21	0,00	0,00	0,47	0,13	0,00	100
	15–19,9 leta	14,49	6,44	2,13	3,13	5,09	5,99	21,60	2,03	13,68	23,48	0,02	0,89	0,06	0,44	0,00	0,05	0,31	0,16	0,02	100
	20–29,9 leta	16,65	10,17	3,72	2,91	5,35	4,15	21,72	1,57	11,84	19,62	0,02	1,23	0,05	0,82	0,00	0,05	0,10	0,03	0,01	100
	30–39,9 leta	13,78	6,66	4,53	3,41	5,58	4,68	23,24	1,42	14,86	19,59	0,00	1,11	0,04	0,84	0,01	0,02	0,18	0,04	0,02	100
	40–49,9 leta	13,14	4,53	5,83	3,28	7,24	5,20	22,45	2,19	17,22	17,14	0,00	0,73	0,05	0,76	0,00	0,03	0,16	0,02	0,01	100
	50–59,9 leta	14,07	3,36	7,37	3,63	8,06	7,88	20,56	2,94	15,85	14,45	0,00	0,80	0,03	0,63	0,07	0,01	0,26	0,03	0,00	100
	60–64,9 leta	14,58	2,15	7,86	3,85	9,95	9,50	18,23	3,96	17,06	11,57	0,00	0,45	0,03	0,61	0,00	0,03	0,17	0,03	0,00	100
65 let in več	21,21	1,11	9,42	6,81	10,54	10,05	10,90	12,32	10,65	6,11	0,01	0,34	0,02	0,37	0,02	0,01	0,08	0,02	0,02	100	
Skupaj		18,74	4,29	4,87	3,68	6,59	7,96	19,90	3,55	12,63	15,85	0,01	0,78	0,09	0,66	0,01	0,03	0,28	0,07	0,01	100

Tabela 12: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in zunanjem vzroku (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), deleži

		Podrobni sklopi zunanjega vzroka													
		V00V09 Pešec, poškodovan v transportni nezgodi	V10V19 Kolesar, poškodovan v transportni nezgodi	V20V29 Motorist, poškodovan v transportni nezgodi	V30V39 Oseba v trokolesnem motornem vozilu, poškodovana v transportni nezgodi	V40V49 Oseba v avtomobilu, poškodovana v transportni nezgodi	V50V59 Oseba v poltovornjaku ali kombiju, poškodovana v transportni nezgodi	V60V69 Oseba v težkem transportnem vozilu, poškodovana v transportni nezgodi	V70V79 Oseba v avtobusu, poškodovana v transportni nezgodi	V80V89 Druge nezgode med transportom po kopnem	V90V94 Nezgode med transportom po vodi	V95V97 Nezgode med transportom po zraku in v vesolju	W00W19 Padci	W20W49 Izpostavlje- nost neživim mehaničnim silam	W50W64 Izpostavlje- nost živim mehaničnim silam
Starostne skupine	0–11,9 meseca	0,76	0,19	0,00	0,00	4,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	75,80	12,10	2,08
	1–3,9 leta	0,48	1,29	0,06	0,03	1,49	0,03	0,00	0,00	0,11	0,00	0,00	58,46	27,21	5,30
	4–5,9 leta	0,42	6,23	0,32	0,00	1,16	0,00	0,00	0,00	0,26	0,00	0,00	55,76	27,98	5,17
	6–9,9 leta	1,05	4,71	0,08	0,00	1,30	0,03	0,00	0,03	0,25	0,00	0,08	51,74	30,03	7,29
	10–14,9 leta	0,42	5,91	0,46	0,00	0,84	0,01	0,00	0,01	0,45	0,01	0,01	45,67	32,31	8,94
	15–19,9 leta	0,68	5,05	2,05	0,02	8,50	0,05	0,00	0,20	0,37	0,00	0,05	36,44	26,56	9,69
	20–29,9 leta	0,52	3,70	1,45	0,01	15,78	0,14	0,05	0,13	0,42	0,01	0,07	31,15	29,62	5,81
	30–39,9 leta	0,48	4,17	1,39	0,00	9,91	0,10	0,15	0,09	0,46	0,02	0,14	35,56	32,79	4,16
	40–49,9 leta	0,50	4,64	1,34	0,00	6,41	0,12	0,07	0,21	0,29	0,00	0,10	41,54	30,92	3,51
	50–59,9 leta	0,65	4,76	1,18	0,00	5,02	0,03	0,08	0,27	0,19	0,00	0,18	49,16	27,37	2,58
60–64,9 leta	0,84	4,43	0,53	0,00	3,37	0,03	0,06	0,39	0,17	0,03	0,08	56,77	23,27	2,59	
65 let in več	0,68	2,48	0,22	0,00	1,22	0,02	0,01	0,46	0,12	0,00	0,02	75,24	12,29	1,45	
Skupaj		0,59	4,10	0,96	0,00	6,26	0,06	0,05	0,19	0,29	0,01	0,07	47,86	26,63	4,71

... nadaljevanje tabele		Podrobni sklopi zunanjega vzroka													Skupaj
		W65W74 Naključna utopitev in potopitev	W75W84 Druga naključna ogrožanja dihanja	W85W99 Izpostavlje- nost električnemu toku, sevanju in skrajni temperaturi in tlaku v okolju	X00X09 Izpostavlje- nost dimu, ognju in plamenom	X10X19 Stik z vročino in vročimi snovmi	X20X29 Stik s strupenimi živalmi in rastlinami	X30X39 Izpostavlje- nost naravnim silam	X40X49 Naključna izpostavlje- nost škodljivim snovem in zastrupitev z njimi	X50X57 Čezmerni napor, potovanje in pomanjkanje	X58X59 Naključna izpostavlje- nost drugim in neoprede- ljenim dejavnikom	X60X84 Namerna samo- poškodba	X85Y09 Napad	Y10Y34 Dogodek nedoločne- nega namena	
Starostne skupine	0–11,9 meseca	0,00	0,00	0,00	0,00	2,65	0,19	0,00	0,00	1,32	0,38	0,00	0,00	0,19	100
	1–3,9 leta	0,08	0,06	0,06	0,00	1,68	0,03	0,00	0,11	3,20	0,06	0,00	0,11	0,17	100
	4–5,9 leta	0,00	0,11	0,05	0,00	0,53	0,05	0,00	0,05	1,58	0,00	0,00	0,05	0,26	100
	6–9,9 leta	0,00	0,03	0,00	0,03	0,28	0,08	0,00	0,00	2,43	0,00	0,00	0,45	0,15	100
	10–14,9 leta	0,00	0,00	0,01	0,03	0,10	0,04	0,04	0,03	3,69	0,00	0,04	0,89	0,07	100
	15–19,9 leta	0,00	0,00	0,07	0,03	0,34	0,05	0,03	0,02	5,69	0,00	0,29	3,53	0,31	100
	20–29,9 leta	0,00	0,01	0,02	0,07	0,63	0,00	0,02	0,03	5,15	0,02	0,26	4,55	0,39	100
	30–39,9 leta	0,00	0,00	0,02	0,10	0,68	0,03	0,05	0,03	5,26	0,00	0,19	3,64	0,60	100
	40–49,9 leta	0,00	0,00	0,04	0,06	0,58	0,03	0,02	0,01	6,57	0,02	0,24	2,45	0,31	100
	50–59,9 leta	0,00	0,00	0,03	0,11	0,36	0,05	0,07	0,00	5,50	0,02	0,19	1,78	0,38	100
60–64,9 leta	0,00	0,03	0,00	0,06	0,45	0,06	0,03	0,03	5,49	0,00	0,06	1,14	0,11	100	
65 let in več	0,00	0,00	0,00	0,11	0,26	0,02	0,02	0,00	4,42	0,02	0,12	0,76	0,05	100	
Skupaj		0,00	0,01	0,02	0,07	0,51	0,03	0,03	0,02	4,85	0,01	0,16	2,20	0,28	100

PRILOGA 2.

Analiza urgentnih obravnav zaradi poškodb in zastrupitev (ekstrapolirani podatki MDS in FDS)

Tabela 13: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in sklopih glavnih diagnoz (MDS, 2012), ekstrapolirani podatki – absolutne številke

		Sklop glavne diagnoze																			
		S00S09 Poškodbe glave	S10S19 Poškodbe vratu	S20S29 Poškodbe prsnega koša	S30S39 Poškodbe trebuha, spodnjega dela hrbta, ledvene hrbtence in medenice	S40S49 Poškodbe rame in nadiakti	S50S59 Poškodbe komolca in podlakti	S60S69 Poškodbe zapestja in roke	S70S79 Poškodbe kolka in stegna	S80S89 Poškodbe kolena in goleni	S90S99 Poškodbe skočnega sklepa in stopala	T00T07 Poškodbe, ki zajemajo več telesnih področij (regij)	T08T14 Poškodbe na neoprede- ljenem delu trupa, uda ali telesnega področja	T15T19 Učinki tujka, ki je vstopil skozi naravno telesno odprtino	T20T32 Opekline in korozije (kemične opekline)	T33T35 Ozeblina	T36T50 Zastrupitev z drogami, zdravili in biološkimi snovmi	T51T65 Toksični učinki snovi predvsem nemedici- nskega izvora	T66T78 Drugi in neoprede- ljeni učinki zunanjih vzrokov	T79T79 Določeni zgodnji zapleti poškodbe	Skupaj
Starostne skupine	0–4 leta	8.169	100	64	154	557	1.694	1.500	114	559	1.123	7	175	85	306	0	21	104	36	2	14.769
	5–9 let	4.415	224	177	425	731	2.364	3.470	198	1.275	2.895	5	61	40	84	0	0	127	24	0	16.514
	10–14 let	2.570	251	366	758	954	3.460	8.338	441	2.841	6.091	12	40	12	72	0	0	98	26	0	26.327
	15–19 let	4.664	1.778	653	903	1.608	1.919	7.313	673	4.442	7.885	40	242	16	125	0	20	77	40	4	32.403
	20–24 let	5.219	2.872	962	799	1.540	1.236	6.662	485	3.623	6.155	26	352	11	241	0	37	41	7	4	30.272
	25–29 let	4.504	2.457	1.307	907	1.663	1.299	6.981	550	3.711	6.305	28	235	12	247	0	12	28	12	0	30.260
	30–34 let	3.877	1.834	1.239	898	1.469	1.419	7.101	406	4.151	5.858	33	271	8	308	4	25	49	21	4	28.974
	35–39 let	3.641	1.510	1.313	871	1.702	1.387	6.734	446	4.507	5.793	26	228	18	249	0	22	44	13	4	28.508
	40–44 let	3.150	909	1.412	738	1.607	1.230	5.781	476	4.301	4.424	16	135	20	214	0	28	63	8	8	24.520
	45–49 let	3.183	1.087	1.476	859	1.817	1.307	5.812	600	4.089	4.274	12	145	4	192	0	20	35	24	0	24.937
	50–54 let	3.184	802	1.561	868	1.762	1.592	5.241	724	3.897	3.773	12	190	8	198	19	8	43	8	0	23.887
	55–59 let	2.995	575	1.884	849	1.999	2.086	4.791	639	3.685	3.221	12	83	16	139	8	4	79	20	0	23.083
	60–64 let	2.246	341	1.219	580	1.497	1.447	3.054	616	2.640	1.881	13	53	3	113	0	3	23	7	0	15.736
	65–69 let	1.688	151	953	527	1.110	1.183	1.931	552	1.587	1.063	0	32	0	85	0	0	16	13	3	10.894
	70–74 let	2.012	117	1.110	623	1.230	1.259	1.652	831	1.412	948	10	36	0	62	0	0	19	19	0	11.341
75–79 let	2.073	94	966	635	1.183	975	1.034	1.136	1.092	533	3	12	3	35	0	6	3	0	0	9.783	
80–84 let	2.020	80	931	609	850	783	700	1.451	797	359	5	27	0	19	5	0	0	0	5	8.642	
85 let in več	1.848	59	671	637	713	630	400	1.719	542	183	5	22	2	15	5	0	0	0	2	7.455	
Skupaj		61.456	15.239	18.264	12.640	23.993	27.272	78.495	12.058	49.151	62.764	265	2.337	258	2.703	42	205	850	276	37	368.304

Tabela 14: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in sklopih glavnih diagnoz (MDS, 2012), ekstrapolirani podatki – deleži

		Sklop glavne diagnoze																			
		S00S09 Poškodbe glave	S10S19 Poškodbe vratu	S20S29 Poškodbe prsnega koša	S30S39 Poškodbe trebuha, spodnjega dela hrbta, ledvene hrbtenice in medenice	S40S49 Poškodbe rame in nadlakti	S50S59 Poškodbe komolca in podlakti	S60S69 Poškodbe zapestja in roke	S70S79 Poškodbe kolka in stegna	S80S89 Poškodbe kolena in goleni	S90S99 Poškodbe skočnega sklepa in stopala	T00T07 Poškodbe, ki zajemajo več telesnih področij (regij)	T08T14 Poškodbe na neoprede- ljenem delu trupa, uda ali telesnega področja	T15T19 Učinki tujka, ki je vstopil skozi naravno telesno odprtino	T20T32 Opekline in korozije (kemične opekline)	T33T35 Ozeblina	T36T50 Zastrupitev z drogami, zdravili in biološkimi snovmi	T51T65 Toksični učinki snovi predvsem nemedici- nskega izvora	T66T78 Drugi in neoprede- ljeni učinki zunanjih vzrokov	T79T79 Določeni zgodnji zapleti poškodbe	Skupaj
Starostne skupine	0-4 leta	55,31	0,67	0,43	1,04	3,77	11,47	10,15	0,77	3,79	7,60	0,05	1,19	0,58	2,07	0,00	0,14	0,71	0,24	0,02	100
	5-9 let	26,73	1,36	1,07	2,57	4,43	14,32	21,01	1,20	7,72	17,53	0,03	0,37	0,24	0,51	0,00	0,00	0,77	0,14	0,00	100
	10-14 let	9,76	0,95	1,39	2,88	3,62	13,14	31,67	1,67	10,79	23,13	0,04	0,15	0,04	0,27	0,00	0,00	0,37	0,10	0,00	100
	15-19 let	14,39	5,49	2,02	2,79	4,96	5,92	22,57	2,08	13,71	24,33	0,12	0,75	0,05	0,39	0,00	0,06	0,24	0,12	0,01	100
	20-24 let	17,24	9,49	3,18	2,64	5,09	4,08	22,01	1,60	11,97	20,33	0,09	1,16	0,04	0,79	0,00	0,12	0,13	0,02	0,01	100
	25-29 let	14,89	8,12	4,32	3,00	5,50	4,29	23,07	1,82	12,26	20,84	0,09	0,78	0,04	0,82	0,00	0,04	0,09	0,04	0,00	100
	30-34 let	13,38	6,33	4,28	3,10	5,07	4,90	24,51	1,40	14,33	20,22	0,11	0,93	0,03	1,06	0,01	0,08	0,17	0,07	0,01	100
	35-39 let	12,77	5,30	4,60	3,05	5,97	4,87	23,62	1,57	15,81	20,32	0,09	0,80	0,06	0,87	0,00	0,08	0,15	0,05	0,02	100
	40-44 let	12,85	3,71	5,76	3,01	6,55	5,02	23,58	1,94	17,54	18,04	0,06	0,55	0,08	0,87	0,00	0,11	0,26	0,03	0,03	100
	45-49 let	12,76	4,36	5,92	3,45	7,29	5,24	23,31	2,41	16,40	17,14	0,05	0,58	0,02	0,77	0,00	0,08	0,14	0,09	0,00	100
	50-54 let	13,33	3,36	6,53	3,63	7,38	6,66	21,94	3,03	16,31	15,79	0,05	0,79	0,03	0,83	0,08	0,03	0,18	0,03	0,00	100
	55-59 let	12,97	2,49	8,16	3,68	8,66	9,04	20,76	2,77	15,96	13,95	0,05	0,36	0,07	0,60	0,03	0,02	0,34	0,09	0,00	100
	60-64 let	14,27	2,17	7,75	3,68	9,51	9,20	19,41	3,91	16,78	11,96	0,08	0,34	0,02	0,72	0,00	0,02	0,15	0,04	0,00	100
	65-69 let	15,49	1,39	8,75	4,84	10,19	10,86	17,72	5,07	14,57	9,76	0,00	0,29	0,00	0,78	0,00	0,00	0,14	0,12	0,03	100
	70-74 let	17,74	1,03	9,79	5,50	10,85	11,10	14,57	7,33	12,45	8,36	0,09	0,31	0,00	0,54	0,00	0,00	0,17	0,17	0,00	100
75-79 let	21,19	0,96	9,88	6,50	12,09	9,97	10,57	11,61	11,16	5,45	0,03	0,12	0,03	0,36	0,00	0,06	0,03	0,00	0,00	100	
80-84 let	23,37	0,93	10,77	7,05	9,84	9,06	8,10	16,79	9,22	4,16	0,06	0,31	0,00	0,22	0,06	0,00	0,00	0,00	0,06	100	
85 let in več	24,80	0,79	9,01	8,55	9,56	8,45	5,37	23,06	7,27	2,46	0,07	0,29	0,03	0,20	0,07	0,00	0,00	0,00	0,03	100	
Skupaj		16,69	4,14	4,96	3,43	6,51	7,40	21,31	3,27	13,35	17,04	0,07	0,63	0,07	0,73	0,01	0,06	0,23	0,08	0,01	100

Tabela 15: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in sklopih zunanjega vzroka (MDS, 2012), ekstrapolirani podatki – absolutne številke

		Sklop zunanjega vzroka						Skupaj
		V01V99 Transportne nezgode	W00X59 Drugi zunanji vzroki naključnih poškodb	X60X84 Namerno samopo- škodovanje	X85Y09 Napad	Y10Y34 Dogodek nedoločne namena	Z40Z54 Osebe, ki se srečujejo z zdravstv. službo zaradi specif. postopkov, zdravstv. oskrbe	
Starostne skupine	0–4 leta	602	13.788	0	9	284	0	14.684
	5–9 let	1.193	14.775	0	50	377	5	16.401
	10–14 let	1.884	23.308	9	184	812	3	26.201
	15–19 let	4.878	25.510	77	959	939	0	32.363
	20–24 let	6.377	21.597	104	1.351	836	0	30.265
	25–29 let	5.642	22.704	57	996	858	0	30.256
	30–34 let	4.512	22.542	74	944	902	0	28.974
	35–39 let	3.868	22.671	61	801	1.107	0	28.508
	40–44 let	2.754	20.378	75	528	786	0	24.520
	45–49 let	3.163	20.478	71	471	754	0	24.937
	50–54 let	2.738	19.971	54	403	720	0	23.887
	55–59 let	2.316	19.791	32	270	674	0	23.083
	60–64 let	1.384	13.891	10	156	295	0	15.736
	65–69 let	792	9.789	9	73	230	0	10.894
	70–74 let	773	10.251	19	97	201	0	11.341
	75–79 let	474	9.071	9	76	152	0	9.783
	80–84 let	263	8.231	13	27	107	0	8.642
85 let in več	112	7.230	2	27	83	0	7.455	
Skupaj		43.726	305.976	676	7.421	10.120	8	367.927

Tabela 16: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in sklopih zunanjega vzroka (MDS, 2012), ekstrapolirani podatki – deleži

		Sklop zunanjega vzroka						Skupaj
		V01V99 Transportne nezgode	W00X59 Drugi zunanji vzroki naključnih poškodb	X60X84 Namerno samopo- škodovanje	X85Y09 Napad	Y10Y34 Dogodek nedoločene namena	Z40Z54 Osebe, ki se srečujejo z zdravstv. službo zaradi specif. postopkov, zdravstv. oskrbe	
Starostne skupine	0–4 leta	4,10	93,90	0,00	0,06	1,94	0,00	100
	5–9 let	7,27	90,09	0,00	0,31	2,30	0,03	100
	10–14 let	7,19	88,96	0,03	0,70	3,10	0,01	100
	15–19 let	15,07	78,82	0,24	2,96	2,90	0,00	100
	20–24 let	21,07	71,36	0,34	4,46	2,76	0,00	100
	25–29 let	18,65	75,04	0,19	3,29	2,84	0,00	100
	30–34 let	15,57	77,80	0,25	3,26	3,11	0,00	100
	35–39 let	13,57	79,52	0,21	2,81	3,88	0,00	100
	40–44 let	11,23	83,11	0,31	2,15	3,20	0,00	100
	45–49 let	12,68	82,12	0,28	1,89	3,02	0,00	100
	50–54 let	11,46	83,61	0,23	1,69	3,02	0,00	100
	55–59 let	10,03	85,74	0,14	1,17	2,92	0,00	100
	60–64 let	8,80	88,28	0,06	0,99	1,87	0,00	100
	65–69 let	7,27	89,86	0,09	0,67	2,11	0,00	100
	70–74 let	6,81	90,38	0,17	0,86	1,77	0,00	100
	75–79 let	4,85	92,73	0,09	0,78	1,56	0,00	100
	80–84 let	3,04	95,25	0,16	0,31	1,24	0,00	100
85 let in več	1,51	96,99	0,03	0,36	1,11	0,00	100	
Skupaj		11,88	83,16	0,18	2,02	2,75	0,00	100

Tabela 17: Urgentne obravnave poškodb in zastрупitev po starostnih skupinah in sklopih glavnih diagnoz (FDS, 2012), ekstrapolirani podatki – absolutne številke

		Sklop glavne diagnoze																			
		S00S09 Poškodbe glave	S10S19 Poškodbe vratu	S20S29 Poškodbe prsneга koša	S30S39 Poškodbe trebuha, spodnjega dela hrbta, ledvene hrbtenice in medenice	S40S49 Poškodbe rame in nadlakti	S50S59 Poškodbe komočca in podlakti	S60S69 Poškodbe zapestja in roke	S70S79 Poškodbe kolka in stegna	S80S89 Poškodbe kolena in goleni	S90S99 Poškodbe skočnega sklepa in stopala	T00T07 Poškodbe, ki zajemajo več telesnih področij (regij)	T08T14 Poškodbe na neoprede- ljenem delu trupa, uda ali telesnega področja	T15T19 Učinki tujka, ki je vstopil skozi naravno telesno odprtino	T20T32 Opekline in korozije (kemične opekline)	T33T35 Ozeblina	T36T50 Zastрупitev z drogami, zdravili in biološkimi snovmi	T51T65 Toksični učinki snovi predvsem nemedici- nskega izvora	T66T78 Drugi in neoprede- ljeni učinki zunanjih vzrokov	T79T79 Določeni zgodnji zapleti poškodbe	Skupaj
Starostne skupine	0–4 leta	6.941	81	54	126	431	1.391	1.161	85	455	896	2	173	73	194	0	21	102	36	2	12.225
	5–9 let	3.536	182	135	367	562	1.839	2.644	150	1.011	2.211	3	55	34	55	0	0	127	24	0	12.936
	10–14 let	2.095	184	282	642	740	2.731	6.197	297	2.204	4.549	0	40	6	43	0	0	95	26	0	20.133
	15–19 let	3.600	1.600	528	778	1.266	1.488	5.366	504	3.398	5.833	4	222	16	109	0	12	77	40	4	24.845
	20–24 let	4.316	2.665	755	674	1.266	981	5.226	363	2.831	4.656	4	352	11	189	0	22	30	4	4	24.347
	25–29 let	3.675	2.214	1.048	728	1.311	1.020	5.237	397	2.873	4.800	4	235	12	206	0	0	16	12	0	23.789
	30–34 let	3.105	1.592	964	763	1.165	1.054	5.284	299	3.114	4.266	0	254	4	201	4	4	33	12	4	22.123
	35–39 let	2.879	1.295	1.006	718	1.265	976	4.805	319	3.356	4.249	0	228	13	162	0	4	44	4	4	21.327
	40–44 let	2.424	750	1.051	575	1.297	936	4.138	349	3.238	3.230	0	131	16	147	0	8	40	4	4	18.339
	45–49 let	2.461	934	1.115	644	1.393	997	4.207	463	3.163	3.140	0	141	4	137	0	4	20	4	0	18.826
	50–54 let	2.533	651	1.185	624	1.220	1.177	3.753	535	2.785	2.649	0	190	4	124	15	0	35	4	0	17.484
	55–59 let	2.316	508	1.356	627	1.563	1.543	3.332	480	2.677	2.328	0	83	8	91	8	4	56	8	0	16.987
	60–64 let	1.732	255	934	457	1.182	1.129	2.166	470	2.027	1.375	0	53	3	73	0	3	20	3	0	11.884
	65–69 let	1.382	126	704	410	811	874	1.369	426	1.183	773	0	32	0	66	0	0	13	3	3	8.174
	70–74 let	1.603	104	831	477	958	1.022	1.230	607	1.120	750	0	36	0	42	0	0	16	6	0	8.803
75–79 let	1.687	76	717	530	902	770	753	867	755	425	0	12	3	23	0	425	3	3	0	7.525	
80–84 let	1.623	72	708	536	708	603	526	1.067	593	271	0	27	0	8	5	0	0	0	0	6.748	
85 let in več	1.521	44	554	540	576	527	342	1.402	427	161	2	22	2	7	2	0	0	0	2	6.134	
Skupaj		49.429	13.333	13.929	10.215	18.617	21.060	57.735	9.080	37.211	46.561	19	2.285	210	1.879	35	86	724	191	28	282.628

Tabela 18: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in sklopih glavnih diagnoz (FDS, 2012), ekstrapolirani podatki – deleži

		Sklop glavne diagnoze																				
		S00S09 Poškodbe glave	S10S19 Poškodbe vratu	S20S29 Poškodbe prsnega koša	S30S39 Poškodbe trebuha, spodnjega dela hrbta, ledvene hrbtenice in medenice	S40S49 Poškodbe rame in nadlakti	S50S59 Poškodbe komočla in podlakti	S60S69 Poškodbe zapestja in roke	S70S79 Poškodbe kolka in stegna	S80S89 Poškodbe kolena in goleni	S90S99 Poškodbe skočnega sklepa in stopala	T00T07 Poškodbe, ki zajemajo več telesnih področij (regij)	T08T14 Poškodbe na neoprede- ljenem delu trupa, uda ali telesnega področja	T15T19 Učinki tujka, ki je vstopil skozi naravno telesno odprtino	T20T32 Opekline in korozije (kemične opekline)	T33T35 Ozeblina	T36T50 Zastrupitev z drogami, zdravili in biološkimi snovmi	T51T65 Toksični učinki snovi predvsem nemedici- nskega izvora	T66T78 Drugi in neoprede- ljeni učinki zunanjih vzrokov	T79T79 Določeni zgodnji zapleti poškodbe	Skupaj	
Starostne skupine	0-4 leta	56,78	0,66	0,45	1,03	3,53	11,38	9,50	0,70	3,72	7,33	0,02	1,41	0,60	1,59	0,00	0,17	0,83	0,29	0,02	100	
	5-9 let	27,34	1,41	1,04	2,84	4,35	14,22	20,44	1,16	7,81	17,10	0,02	0,43	0,27	0,43	0,00	0,00	0,98	0,18	0,00	100	
	10-14 let	10,40	0,92	1,40	3,19	3,68	13,57	30,78	1,47	10,95	22,60	0,00	0,20	0,03	0,21	0,00	0,00	0,47	0,13	0,00	100	
	15-19 let	14,49	6,44	2,13	3,13	5,09	5,99	21,60	2,03	13,68	23,48	0,02	0,89	0,06	0,44	0,00	0,05	0,31	0,16	0,02	100	
	20-24 let	17,73	10,95	3,10	2,77	5,20	4,03	21,47	1,49	11,63	19,12	0,02	1,44	0,05	0,78	0,00	0,09	0,12	0,02	0,02	100	
	25-29 let	15,45	9,31	4,41	3,06	5,51	4,29	22,01	1,67	12,08	20,18	0,02	0,99	0,05	0,87	0,00	0,18	0,00	0,07	0,05	0,00	100
	30-34 let	14,04	7,19	4,36	3,45	5,27	4,77	23,88	1,35	14,07	19,28	0,00	1,15	0,02	0,91	0,02	0,02	0,15	0,06	0,02	100	
	35-39 let	13,50	6,07	4,72	3,36	5,93	4,58	22,53	1,50	15,74	19,92	0,00	1,07	0,06	0,76	0,00	0,02	0,21	0,02	0,02	100	
	40-44 let	13,22	4,09	5,73	3,14	7,07	5,11	22,57	1,90	17,65	17,61	0,00	0,71	0,09	0,80	0,00	0,04	0,22	0,02	0,02	100	
	45-49 let	13,07	4,96	5,92	3,42	7,40	5,29	22,35	2,46	16,80	16,68	0,00	0,75	0,02	0,73	0,00	0,02	0,10	0,02	0,00	100	
	50-54 let	14,49	3,72	6,78	3,57	6,98	6,73	21,47	3,06	15,93	15,15	0,00	1,09	0,02	0,71	0,09	0,00	0,20	0,02	0,00	100	
	55-59 let	13,64	2,99	7,99	3,69	9,20	9,08	19,61	2,83	15,76	13,71	0,00	0,49	0,05	0,54	0,05	0,02	0,33	0,05	0,00	100	
	60-64 let	14,58	2,15	7,86	3,85	9,95	9,50	18,23	3,96	17,06	11,57	0,00	0,45	0,03	0,61	0,00	0,03	0,17	0,03	0,00	100	
	65-69 let	16,90	1,54	8,61	5,02	9,92	10,69	16,75	5,21	14,47	9,46	0,00	0,39	0,00	0,81	0,00	0,00	0,15	0,04	0,04	100	
	70-74 let	18,22	1,18	9,44	5,42	10,88	11,62	13,97	6,90	12,72	8,52	0,00	0,41	0,00	0,48	0,00	0,00	0,18	0,07	0,00	100	
75-79 let	22,41	1,01	9,53	7,04	11,98	10,23	10,00	11,52	10,04	5,64	0,00	0,16	0,04	0,31	0,00	0,04	0,04	0,00	0,00	100		
80-84 let	24,05	1,07	10,49	7,95	10,49	8,94	7,79	15,82	8,78	4,01	0,00	0,40	0,00	0,12	0,08	0,00	0,00	0,00	0,00	100		
85 let in več	24,80	0,72	9,04	8,80	9,39	8,60	5,57	22,85	6,97	2,63	0,04	0,36	0,04	0,12	0,04	0,00	0,00	0,00	0,04	100		
Skupaj		17,49	4,72	4,93	3,61	6,59	7,45	20,43	3,21	13,17	16,47	0,01	0,81	0,07	0,66	0,01	0,03	0,26	0,07	0,01	100	

Tabela 19: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in sklopih zunanjega vzroka (FDS, 2012), ekstrapolirani podatki – absolutne številke

		Sklop zunanjega vzroka						Skupaj
		V01V99 Transportne nezgode	W00X59 Drugi zunanji vzroki naključnih poškodb	X60X84 Namerno samopo- škodovanje	X85Y09 Napad	Y10Y34 Dogodek nedoločene namena	Z40Z54 Osebe, ki se srečujejo z zdravstv. službo zaradi specif. postopkov, zdravstv. oskrbe	
Starostne skupine	0–4 leta	543	11.566	0	9	21	0	12.139
	5–9 let	1.008	11.735	0	50	24	5	12.822
	10–14 let	1.625	18.177	9	179	14	3	20.006
	15–19 let	4.209	19.572	73	875	77	0	24.804
	20–24 let	5.737	17.166	85	1.251	100	0	24.339
	25–29 let	4.950	17.783	40	927	85	0	23.785
	30–34 let	3.983	17.119	41	849	131	0	22.123
	35–39 let	3.339	17.087	39	731	131	0	21.327
	40–44 let	2.317	15.442	44	480	56	0	18.339
	45–49 let	2.763	15.526	47	432	59	0	18.826
	50–54 let	2.277	14.711	46	376	74	0	17.484
	55–59 let	1.987	14.687	20	238	56	0	16.987
	60–64 let	1.179	10.549	7	136	13	0	11.884
	65–69 let	691	7.398	6	73	6	0	8.174
	70–74 let	659	8.027	16	97	3	0	8.803
	75–79 let	372	7.062	6	76	9	0	7.525
	80–84 let	225	6.483	13	24	3	0	6.748
85 let in več	103	6.004	2	24	0	0	6.134	
Skupaj		37.966	236.093	495	6.827	861	8	282.250

Tabela 20: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in sklopih zunanjega vzroka (FDS, 2012), ekstrapolirani podatki – deleži

		Sklop zunanjega vzroka						Skupaj
		V01V99 Transportne nezgode	W00X59 Drugi zunanji vzroki naključnih poškodb	X60X84 Namerno samopo- škodovanje	X85Y09 Napad	Y10Y34 Dogodek nedoločene namena	Z40Z54 Osebe, ki se srečujejo z zdravstv. službo zaradi specif. postopkov, zdravstv. oskrbe	
Starostne skupine	0–4 leta	4,47	95,28	0,00	0,08	0,18	0,00	100
	5–9 let	7,86	91,52	0,00	0,39	0,19	0,04	100
	10–14 let	8,12	90,86	0,04	0,89	0,07	0,01	100
	15–19 let	16,97	78,90	0,29	3,53	0,31	0,00	100
	20–24 let	23,57	70,53	0,35	5,14	0,41	0,00	100
	25–29 let	20,81	74,77	0,17	3,90	0,36	0,00	100
	30–34 let	18,00	77,38	0,19	3,84	0,59	0,00	100
	35–39 let	15,65	80,12	0,18	3,43	0,62	0,00	100
	40–44 let	12,64	84,21	0,24	2,62	0,30	0,00	100
	45–49 let	14,68	82,47	0,25	2,29	0,31	0,00	100
	50–54 let	13,03	84,14	0,27	2,15	0,42	0,00	100
	55–59 let	11,70	86,46	0,12	1,40	0,33	0,00	100
	60–64 let	9,92	88,77	0,06	1,14	0,11	0,00	100
	65–69 let	8,45	90,51	0,08	0,89	0,08	0,00	100
	70–74 let	7,49	91,19	0,18	1,11	0,04	0,00	100
	75–79 let	4,94	93,85	0,08	1,01	0,12	0,00	100
	80–84 let	3,34	96,07	0,20	0,36	0,04	0,00	100
85 let in več	1,67	97,89	0,04	0,40	0,00	0,00	100	
Skupaj		13,45	83,65	0,18	2,42	0,31	0,00	100

PRILOGA 3.

Analiza urgentnih obravnav zaradi poškodb in zastrupitev po vzrokih in okoliščinah (vzorčni podatki MDS in FDS)

Tabela 21: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in sklopih glavnih diagnoz (vzorčni podatki IDB MDS, 2012), absolutne številke, skupaj

		Sklop glavne diagnoze																		Skupaj	
		S00S09 Poškodbe glave	S10S19 Poškodbe vratu	S20S29 Poškodbe prsnega koša	S30S39 Poškodbe trebuha, spodnjega dela hrbta, ledvene hrbtence in medenice	S40S49 Poškodbe rame in nadlakti	S50S59 Poškodbe komočca in podlakti	S60S69 Poškodbe zapestja in roke	S70S79 Poškodbe kolka in stegna	S80S89 Poškodbe kolena in goleni	S90S99 Poškodbe skočnega sklepa in stopala	T00T07 Poškodbe, ki zajemajo več telesnih področij (regij)	T08T14 Poškodbe na neoprede- ljenem delu trupa, uda ali telesnega področja	T15T19 Učinki tujka, ki je vstopil skozi naravno telesno odprtino	T20T32 Opekline in korozije (kemične opekline)	T33T35 Ozeblina	T36T50 Zastrupitev z drogami, zdravili in biološkimi snovmi	T51T65 Toksični učinki snovi predvsem nemedici- nskega izvora	T66T78 Drugi in neoprede- ljeni učinki zunanjih vzrokov		T79T79 Določeni zgodnji zapleti poškodbe
Starostne skupine	0–3 let	2.844	26	20	43	163	565	487	37	157	358	2	64	27	115	0	9	36	13	1	4.967
	4–6 let	1.452	44	28	78	190	514	455	43	235	414	2	16	17	30	0	0	24	7	0	3.549
	7–9 let	825	57	46	105	159	532	1.006	43	327	799	1	17	7	16	0	0	32	4	0	3.976
	10–14 let	892	87	127	263	331	1.201	2.894	153	986	2.114	4	14	4	25	0	0	34	9	0	9.138
	15–19 let	1.157	441	162	224	399	476	1.814	167	1.102	1.956	10	60	4	31	0	5	19	10	1	8.038
	20–29 let	2.523	1.383	583	440	827	655	3.525	267	1.896	3.221	14	153	6	126	0	13	18	5	1	15.656
	30–39 let	1.777	792	602	418	747	663	3.270	201	2.042	2.752	14	118	6	132	1	11	22	8	2	13.578
	40–49 let	1.605	506	732	405	868	642	2.938	273	2.126	2.204	7	71	6	103	0	12	25	8	2	12.533
	50–59 let	1.577	352	878	438	959	937	2.561	348	1.935	1.786	6	70	6	86	7	3	31	7	0	11.987
	60–64 let	678	103	368	175	452	437	922	186	797	568	4	16	1	34	0	1	7	2	0	4.751
65–74 let	1.155	84	644	359	731	763	1.121	431	938	629	3	21	0	46	0	0	11	10	1	6.947	
75–84 let	1.461	62	677	444	721	625	614	929	670	316	3	14	1	19	2	2	1	0	2	6.563	
85 let in več	757	24	275	261	292	258	164	704	222	75	2	9	1	6	2	0	0	0	1	3.053	
Skupaj	18.703	3.961	5.142	3.653	6.839	8.268	21.771	3.782	13.433	17.192	72	643	86	769	12	56	260	83	11	104.736	

Tabela 22: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in sklopih glavnih diagnoz (vzorčni podatki IDB MDS, 2012), deleži, skupaj

		Sklop glavne diagnoze																			
		S00S09 Poškodbe glave	S10S19 Poškodbe vratu	S20S29 Poškodbe prsne koša	S30S39 Poškodbe trebuha, spodnjega dela hrbta, ledvene hrbtenice in medenice	S40S49 Poškodbe rame in nadlakti	S50S59 Poškodbe komolca in podlakti	S60S69 Poškodbe zapestja in roke	S70S79 Poškodbe kolka in stegna	S80S89 Poškodbe kolena in golena	S90S99 Poškodbe skočnega sklepa in stopala	T00T07 Poškodbe, ki zajemajo več telesnih področij (regij)	T08T14 Poškodbe na neopredeljenem delu trupa, uda ali telesnega področja	T15T19 Učinki tujka, ki je vstopil skozi naravno telesno odprtino	T20T32 Opekline in korozije (kemične opekline)	T33T35 Ozeblina	T36T50 Zastrupitev z drogami, zdravili in biološkimi snovmi	T51T65 Toksični učinki snovi predvsem nemedicinskega izvora	T66T78 Drugi in neopredeljeni učinki zunanjih vzrokov	T79T79 Določeni zgodnji zapleti poškodb	Skupaj
Starostne skupine	0-3 let	57,26	0,52	0,40	0,87	3,28	11,38	9,80	0,74	3,16	7,21	0,04	1,29	0,54	2,32	0,00	0,18	0,72	0,26	0,02	100
	4-6 let	40,91	1,24	0,79	2,20	5,35	14,48	12,82	1,21	6,62	11,67	0,06	0,45	0,48	0,85	0,00	0,00	0,68	0,20	0,00	100
	7-9 let	20,75	1,43	1,16	2,64	4,00	13,38	25,30	1,08	8,22	20,10	0,03	0,43	0,18	0,40	0,00	0,00	0,80	0,10	0,00	100
	10-14 let	9,76	0,95	1,39	2,88	3,62	13,14	31,67	1,67	10,79	23,13	0,04	0,15	0,04	0,27	0,00	0,00	0,37	0,10	0,00	100
	15-19 let	14,39	5,49	2,02	2,79	4,96	5,92	22,57	2,08	13,71	24,33	0,12	0,75	0,05	0,39	0,00	0,06	0,24	0,12	0,01	100
	20-29 let	16,12	8,83	3,72	2,81	5,28	4,18	22,52	1,71	12,11	20,57	0,09	0,98	0,04	0,80	0,00	0,08	0,11	0,03	0,01	100
	30-39 let	13,09	5,83	4,43	3,08	5,50	4,88	24,08	1,48	15,04	20,27	0,10	0,87	0,04	0,97	0,01	0,08	0,16	0,06	0,01	100
	40-49 let	12,81	4,04	5,84	3,23	6,93	5,12	23,44	2,18	16,96	17,59	0,06	0,57	0,05	0,82	0,00	0,10	0,20	0,06	0,02	100
	50-59 let	13,16	2,94	7,32	3,65	8,00	7,82	21,36	2,90	16,14	14,90	0,05	0,58	0,05	0,72	0,06	0,03	0,26	0,06	0,00	100
	60-64 let	14,27	2,17	7,75	3,68	9,51	9,20	19,41	3,91	16,78	11,96	0,08	0,34	0,02	0,72	0,00	0,02	0,15	0,04	0,00	100
	65-74 let	16,63	1,21	9,27	5,17	10,52	10,98	16,14	6,20	13,50	9,05	0,04	0,30	0,00	0,66	0,00	0,00	0,16	0,14	0,01	100
75-84 let	22,26	0,94	10,32	6,77	10,99	9,52	9,36	14,16	10,21	4,81	0,05	0,21	0,02	0,29	0,03	0,03	0,02	0,00	0,03	100	
85 let in več	24,80	0,79	9,01	8,55	9,56	8,45	5,37	23,06	7,27	2,46	0,07	0,29	0,03	0,20	0,07	0,00	0,00	0,00	0,03	100	
Skupaj		17,86	3,78	4,91	3,49	6,53	7,89	20,79	3,61	12,83	16,41	0,07	0,61	0,08	0,73	0,01	0,05	0,25	0,08	0,01	100

Tabela 23: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starosti in zunanjem vzroku (vzorčni podatki IDB MDS, 2012), absolutne številke, skupaj

		Podrobni sklopi zunanjega vzroka													
		V00V09 Pešec, poškodovan v transportni nezgodi	V10V19 Kolesar, poškodovan v transportni nezgodi	V20V29 Motorist, poškodovan v transportni nezgodi	V30V39 Oseba v trokolesnem motornem vozilu, poškodovana v transportni nezgodi	V40V49 Oseba v avtomobilu, poškodovana v transportni nezgodi	V50V59 Oseba v poltovornjaku ali kombiju, poškodovana v transportni nezgodi	V60V69 Oseba v težkem transportnem vozilu, poškodovana v transportni nezgodi	V70V79 Oseba v avtobusu, poškodovana v transportni nezgodi	V80V89 Druge nezgode med transportom po kopnem	V90V94 Nezgode med transportom po vodi	V95V97 Nezgode med transportom po zraku in v vesolju	W00W19 Padci	W20W49 Izpostavlje- nost neživim mehaničnim silam	W50W64 Izpostavlje- nost živim mehaničnim silam
Starostne skupine	0-3 let	21	54	3	1	82	1	0	0	5	0	0	3.003	1.171	245
	4-6 let	17	192	6	0	40	0	0	0	7	0	1	1.984	950	184
	7-9 let	36	174	4	0	48	1	0	2	9	0	2	1.991	1.193	267
	10-14 let	33	478	36	1	71	1	0	1	31	1	1	4.126	2.962	708
	15-19 let	58	378	143	1	586	3	0	12	26	0	3	3.000	2.214	712
	20-29 let	73	553	209	5	2.166	17	6	16	62	1	9	5.049	4.701	910
	30-39 let	53	488	158	1	1.181	12	15	9	51	2	14	4.936	4.410	624
	40-49 let	53	503	155	0	708	11	7	20	34	0	9	5.262	3.825	512
	50-59 let	62	486	129	2	539	3	7	24	23	0	16	5.971	3.209	362
	60-64 let	31	185	26	0	149	1	2	14	6	1	3	2.687	1.123	143
	65-74 let	53	247	26	0	132	1	0	21	7	0	2	4.548	1.218	166
75-84 let	41	104	10	0	63	0	1	29	12	0	0	5.207	626	100	
85 let in več	11	14	1	0	8	2	0	9	1	0	0	2.651	174	30	
Skupaj	542	3.856	906	11	5.773	53	38	157	274	5	60	50.415	27.776	4.963	

... nadaljevanje tabele		Podrobni sklopi zunanjega vzroka														Skupaj
		W65W74 Naključna utopitev in potopitev	W75W84 Druga naključna ogrožanja dihanja	W85W99 Izpostavlje- nost električnemu toku, sevanju in skrajni temperaturi in tlaku v okolju	X00X09 Izpostavlje- nost dimu, ognju in plamenom	X10X19 Stik z vročino in vročimi snovmi	X20X29 Stik s strupenimi živalmi in rastlinami	X30X39 Izpostavlje- nost naravnim silam	X40X49 Naključna izpostavlje- nost škodljivim snovem in zastrupitev z njimi	X50X57 Čezmerni napor, potovanje in pomanjkanje	X58X59 Naključna izpostavlje- nost drugim in neopredelje- nim dejavnikom	X60X84 Namerna samo- poškodba	X85Y09 Napad	Y10Y34 Dogodek nedoločene namena		
Starostne skupine	0-3 let	0,06	0,04	0,06	0,02	2,15	0,04	0,00	0,08	2,57	0,08	0,00	0,08	2,00	100	
	4-6 let	0,00	0,06	0,09	0,03	0,74	0,03	0,00	0,03	1,28	0,00	0,00	0,11	1,73	100	
	7-9 let	0,00	0,03	0,00	0,00	0,28	0,08	0,00	0,00	2,15	0,00	0,00	0,38	2,61	100	
	10-14 let	0,00	0,00	0,01	0,03	0,18	0,03	0,03	0,02	2,93	0,00	0,03	0,70	3,10	100	
	15-19 let	0,00	0,00	0,05	0,05	0,32	0,04	0,02	0,02	4,50	0,00	0,24	2,96	2,90	100	
	20-29 let	0,00	0,01	0,02	0,06	0,63	0,01	0,01	0,06	4,20	0,02	0,27	3,90	2,80	100	
	30-39 let	0,00	0,00	0,02	0,10	0,79	0,04	0,04	0,06	4,13	0,01	0,24	3,04	3,48	100	
	40-49 let	0,00	0,00	0,06	0,06	0,62	0,10	0,02	0,02	5,10	0,03	0,30	2,02	3,11	100	
	50-59 let	0,00	0,00	0,04	0,10	0,48	0,08	0,06	0,03	4,20	0,04	0,18	1,43	2,97	100	
	60-64 let	0,00	0,02	0,04	0,04	0,57	0,06	0,02	0,02	4,29	0,00	0,06	0,99	1,87	100	
	65-74 let	0,00	0,00	0,00	0,14	0,50	0,16	0,01	0,00	3,89	0,03	0,13	0,76	1,94	100	
75-84 let	0,00	0,00	0,00	0,08	0,18	0,00	0,05	0,00	3,25	0,02	0,12	0,55	1,40	100		
85 let in več	0,00	0,00	0,00	0,00	0,20	0,00	0,03	0,00	3,24	0,00	0,03	0,36	1,11	100		
Skupaj	0,00	0,01	0,03	0,06	0,58	0,05	0,03	0,03	3,85	0,02	0,17	1,84	2,66	100		

Tabela 24: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starosti in zunanjem vzroku (vzorčni podatki IDB MDS, 2012), deleži, skupaj

		Podrobni sklopi zunanjega vzroka													
		V00V09 Pešec, poškodovan v transportni nezgodi	V10V19 Kolesar, poškodovan v transportni nezgodi	V20V29 Motorist, poškodovan v transportni nezgodi	V30V39 Oseba v trokolesnem motornem vozilu, poškodovana v transportni nezgodi	V40V49 Oseba v avtomobilu, poškodovana v transportni nezgodi	V50V59 Oseba v poltovornjaku ali kombiju, poškodovana v transportni nezgodi	V60V69 Oseba v težkem transportnem vozilu, poškodovana v transportni nezgodi	V70V79 Oseba v avtobusu, poškodovana v transportni nezgodi	V80V89 Druge nezgode med transportom po kopnem	V90V94 Nezgode med transportom po vodi	V95V97 Nezgode med transportom po zraku in v vesolju	W00W19 Padci	W20W49 Izpostavlje- nost neživim mehaničnim silam	W50W64 Izpostavlje- nost živim mehaničnim silam
Starostne skupine	0–3 let	0,43	1,09	0,06	0,02	1,66	0,02	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00	60,78	23,70	4,96
	4–6 let	0,48	5,45	0,17	0,00	1,13	0,00	0,00	0,00	0,20	0,00	0,03	56,28	26,95	5,22
	7–9 let	0,91	4,41	0,10	0,00	1,22	0,03	0,00	0,05	0,23	0,00	0,05	50,47	30,24	6,77
	10–14 let	0,36	5,26	0,40	0,01	0,78	0,01	0,00	0,01	0,34	0,01	0,01	45,38	32,57	7,79
	15–19 let	0,72	4,71	1,78	0,01	7,30	0,04	0,00	0,15	0,32	0,00	0,04	37,37	27,58	8,87
	20–29 let	0,47	3,53	1,34	0,03	13,84	0,11	0,04	0,10	0,40	0,01	0,06	32,26	30,03	5,81
	30–39 let	0,39	3,59	1,16	0,01	8,70	0,09	0,11	0,07	0,38	0,01	0,10	36,35	32,48	4,60
	40–49 let	0,42	4,01	1,24	0,00	5,65	0,09	0,06	0,16	0,27	0,00	0,07	41,99	30,52	4,09
	50–59 let	0,52	4,05	1,08	0,02	4,50	0,03	0,06	0,20	0,19	0,00	0,13	49,81	26,77	3,02
	60–64 let	0,65	3,89	0,55	0,00	3,14	0,02	0,04	0,29	0,13	0,02	0,06	56,56	23,64	3,01
	65–74 let	0,76	3,56	0,37	0,00	1,90	0,01	0,00	0,30	0,10	0,00	0,03	65,47	17,53	2,39
75–84 let	0,62	1,58	0,15	0,00	0,96	0,00	0,02	0,44	0,18	0,00	0,00	79,34	9,54	1,52	
85 let in več	0,36	0,46	0,03	0,00	0,26	0,07	0,00	0,29	0,03	0,00	0,00	86,83	5,70	0,98	
Skupaj	0,52	3,69	0,87	0,01	5,52	0,05	0,04	0,15	0,26	0,00	0,06	48,20	26,56	4,74	

Tabela 25: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starosti in kraju dogodka (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), absolutne številke, skupaj

		Dvomesna šifra kraja dogodka														Skupaj
		01 Dom	02 Bivanjske ustanove	03 Zdravstvene ustanove	04 Izobražev- alne ustanove	05 Športne ustanove	06 Prometne površine: javna cesta, ulica ali pot	07 Prometne površine: druge	08 Industrijski in gradbeni objekti	09 Kmetija in drugi kmetijski objekti	10 Rekreacijske površine, kulturne ali javne ustanove	11 Komerčni objekti	12 Pokrajina	98 Drug opredeljen kraj dogodka	99 Neopredeljen kraj dogodka	
Starostne skupine	0–3 let	2.549	0	10	336	59	144	9	0	6	83	29	12	687	196	4.120
	4–6 let	1.166	4	5	417	245	197	11	0	4	69	19	26	583	108	2.854
	7–9 let	840	1	1	651	520	267	12	0	8	65	5	40	561	117	3.088
	10–14 let	1.263	2	3	1.532	1.871	643	18	0	20	91	6	65	1.340	134	6.988
	15–19 let	994	8	8	569	1.623	1.117	33	29	16	66	72	95	1.355	178	6.163
	20–29 let	2.623	32	47	134	1.893	3.039	94	406	41	83	275	240	3.203	346	12.456
	30–39 let	2.623	25	54	56	1.211	1.937	76	539	37	57	187	265	2.888	312	10.267
	40–49 let	2.701	23	77	44	919	1.557	69	513	56	47	155	269	2.722	267	9.419
	50–59 let	2.933	23	71	41	411	1.400	70	357	60	34	147	302	2.622	326	8.797
	60–64 let	1.473	7	19	4	135	499	25	15	34	10	31	161	1.037	138	3.588
65–74 let	2.356	61	56	3	90	666	41	5	41	11	36	213	1.506	218	5.303	
75–84 let	2.633	278	142	1	14	438	31	0	36	8	42	84	1.143	236	5.086	
85 let in več	1.250	413	48	0	2	121	9	0	1	9	8	15	497	139	2.512	
Skupaj	25.404	877	541	3.788	8.993	12.025	498	1.864	360	633	1.012	1.787	20.144	2.715	80.641	

Tabela 26: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starosti in kraju dogodka (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), deleži, skupaj

		Dvomesna šifra kraja dogodka														Skupaj
		01 Dom	02 Bivanjske ustanove	03 Zdravstvene ustanove	04 Izobražev- alne ustanove	05 Športne ustanove	06 Prometne površine: javna cesta, ulica ali pot	07 Prometne površine: druge	08 Industrijski in gradbeni objekti	09 Kmetija in drugi kmetijski objekti	10 Rekreacijske površine, kulturne ali javne ustanove	11 Komerčni objekti	12 Pokrajina	98 Drug opredeljen kraj dogodka	99 Neopredeljen kraj dogodka	
Starostne skupine	0–3 let	61,87	0,00	0,24	8,16	1,43	3,50	0,22	0,00	0,15	2,01	0,70	0,29	16,67	4,76	100
	4–6 let	40,85	0,14	0,18	14,61	8,58	6,90	0,39	0,00	0,14	2,42	0,67	0,91	20,43	3,78	100
	7–9 let	27,20	0,03	0,03	21,08	16,84	8,65	0,39	0,00	0,26	2,10	0,16	1,30	18,17	3,79	100
	10–14 let	18,07	0,03	0,04	21,92	26,77	9,20	0,26	0,00	0,29	1,30	0,09	0,93	19,18	1,92	100
	15–19 let	16,13	0,13	0,13	9,23	26,33	18,12	0,54	0,47	0,26	1,07	1,17	1,54	21,99	2,89	100
	20–29 let	21,06	0,26	0,38	1,08	15,20	24,40	0,75	3,26	0,33	0,67	2,21	1,93	25,71	2,78	100
	30–39 let	25,55	0,24	0,53	0,55	11,80	18,87	0,74	5,25	0,36	0,56	1,82	2,58	28,13	3,04	100
	40–49 let	28,68	0,24	0,82	0,47	9,76	16,53	0,73	5,45	0,59	0,50	1,65	2,86	28,90	2,83	100
	50–59 let	33,34	0,26	0,81	0,47	4,67	15,91	0,80	4,06	0,68	0,39	1,67	3,43	29,81	3,71	100
	60–64 let	41,05	0,20	0,53	0,11	3,76	13,91	0,70	0,42	0,95	0,28	0,86	4,49	28,90	3,85	100
	65–74 let	44,43	1,15	1,06	0,06	1,70	12,56	0,77	0,09	0,77	0,21	0,68	4,02	28,40	4,11	100
75–84 let	51,77	5,47	2,79	0,02	0,28	8,61	0,61	0,00	0,71	0,16	0,83	1,65	22,47	4,64	100	
85 let in več	49,76	16,44	1,91	0,00	0,08	4,82	0,36	0,00	0,04	0,36	0,32	0,60	19,79	5,53	100	
Skupaj	31,50	1,09	0,67	4,70	11,15	14,91	0,62	2,31	0,45	0,78	1,25	2,22	24,98	3,37	100	

Tabela 27: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starosti in aktivnosti v času dogodka (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), absolutne številke, skupaj

		Aktivnost v času nastanka poškodbe ali zastrupitve									Skupaj	
		01 Delo za zaslužek	02 Neplačano delo	03 Izobraževanje	04 Šport in vadba v prostem času	05 Aktivnost v prostem času ali igra	06 Življenjske aktivnosti	07 Oskrba	08 Potovanje, ki ni opredeljeno drugje	98 Druga opredeljena aktivnost		99 Neopredeljena aktivnost
Starostne skupine	0-3 let	1	41	6	52	1.609	303	0	5	1.893	210	4.120
	4-6 let	0	25	72	214	1.099	111	2	5	1.202	124	2.854
	7-9 let	0	5	312	495	843	86	1	4	1.225	117	3.088
	10-14 let	5	28	824	1.763	1.454	129	0	10	2.612	163	6.988
	15-19 let	87	40	344	1.531	1.225	66	0	48	2.620	202	6.163
	20-29 let	1.270	169	27	1.813	2.709	181	0	159	5.757	371	12.456
	30-39 let	1.638	225	3	1.086	2.151	170	0	76	4.580	338	10.267
	40-49 let	1.529	238	2	788	1.906	177	0	58	4.422	299	9.419
	50-59 let	1.092	236	2	361	1.992	194	0	54	4.498	368	8.797
	60-64 let	60	83	0	127	914	96	0	12	2.134	162	3.588
	65-74 let	21	135	0	93	1.432	149	0	23	3.194	256	5.303
75-84 let	7	74	0	20	1.475	205	0	10	3.022	273	5.086	
85 let in več	0	21	0	4	699	133	0	3	1.486	166	2.512	
Skupaj		5.710	1.320	1.592	8.347	19.508	2.000	3	467	38.645	3.049	80.641

Tabela 28: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starosti in aktivnosti v času dogodka (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), deleži, skupaj

		Aktivnost v času nastanka poškodbe ali zastrupitve										Skupaj
		01 Delo za zaslužek	02 Neplačano delo	03 Izobraževanje	04 Šport in vadba v prostem času	05 Aktivnost v prostem času ali igra	06 Življenjske aktivnosti	07 Oskrba	08 Potovanje, ki ni opredeljeno drugje	98 Druga opredeljena aktivnost	99 Neopredeljena aktivnost	
Starostne skupine	0–3 let	0,02	1,00	0,15	1,26	39,05	7,35	0,00	0,12	45,95	5,10	100
	4–6 let	0,00	0,88	2,52	7,50	38,51	3,89	0,07	0,18	42,12	4,34	100
	7–9 let	0,00	0,16	10,10	16,03	27,30	2,78	0,03	0,13	39,67	3,79	100
	10–14 let	0,07	0,40	11,79	25,23	20,81	1,85	0,00	0,14	37,38	2,33	100
	15–19 let	1,41	0,65	5,58	24,84	19,88	1,07	0,00	0,78	42,51	3,28	100
	20–29 let	10,20	1,36	0,22	14,56	21,75	1,45	0,00	1,28	46,22	2,98	100
	30–39 let	15,95	2,19	0,03	10,58	20,95	1,66	0,00	0,74	44,61	3,29	100
	40–49 let	16,23	2,53	0,02	8,37	20,24	1,88	0,00	0,62	46,95	3,17	100
	50–59 let	12,41	2,68	0,02	4,10	22,64	2,21	0,00	0,61	51,13	4,18	100
	60–64 let	1,67	2,31	0,00	3,54	25,47	2,68	0,00	0,33	59,48	4,52	100
	65–74 let	0,40	2,55	0,00	1,75	27,00	2,81	0,00	0,43	60,23	4,83	100
	75–84 let	0,14	1,45	0,00	0,39	29,00	4,03	0,00	0,20	59,42	5,37	100
85 let in več	0,00	0,84	0,00	0,16	27,83	5,29	0,00	0,12	59,16	6,61	100	
Skupaj		7,08	1,64	1,97	10,35	24,19	2,48	0,00	0,58	47,92	3,78	100

Tabela 29: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starosti in predmetu, ki je povzročil poškodbo ali zastrupitev (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), absolutne številke, skupaj

		Dvomesna šifra predmeta, ki je povzročil poškodbo ali zastrupitev											
		01 Kopensko vozilo ali kopensko prevozno sredstvo	02 Mobilni stroji in vozila za posebne namene	03 Plovilo ali vodna prevozna sredstva	04 Zračno plovilo ali zračna prevozna sredstva	05 Pohištvo in oprema	06 Predmet za dojenčka ali otroka	07 Gospodinjski pripomočki	08 Pribor in posoda	09 Predmeti pretežno za osebno rabo	10 Oprema za šport in rekreacijo	11 Orodje, naprava ali stroj za uporabo pri delu	12 Orožje
Starostne skupine	0–3 let	175	6	0	0	686	341	86	34	18	100	23	0
	4–6 let	227	5	0	1	241	145	24	25	7	258	22	5
	7–9 let	232	3	1	2	108	76	13	26	19	513	21	5
	10–14 let	507	7	3	1	145	61	21	65	37	1.390	51	7
	15–19 let	967	16	2	3	80	8	38	113	58	530	104	4
	20–29 let	2.616	57	12	8	211	8	69	453	83	507	503	27
	30–39 let	1.658	78	12	14	202	14	63	417	67	377	605	24
	40–49 let	1.248	62	4	10	223	6	69	328	46	296	594	15
	50–59 let	1.060	59	8	12	217	3	60	218	41	151	611	15
	60–64 let	338	15	5	3	79	2	30	59	15	53	248	5
	65–74 let	419	20	3	2	137	4	34	70	22	37	290	12
75–84 let	219	14	2	0	212	2	27	22	44	5	134	5	
85 let in več	53	1	1	0	162	0	19	5	23	0	15	2	
Skupaj	9.719	343	53	56	2.703	670	553	1.835	480	4.217	3.221	126	

... nadaljevanje tabele		Dvomesna šifra predmeta, ki je povzročil poškodbo ali zastrupitev												Skupaj
		13 Žival, rastlina ali oseba	14 Stavbe, gradbeni elementi ali sorodna oprema	15 Talna površina ali oblika površine	16 Snov, material, gradivo, ki ni opredeljeno drugje	17 Ogenj, plamen, dim	18 Vroči predmeti in snovi, ki niso opredeljene drugje	19 Hrana, pijača	20 Farmacevtske učinkovine za humano uporabo, npr. zdravila	21 Druge nefarmacevtske kemične spojine	40 Medicinski in kirurški pripomočki	98 Drugi opredeljeni predmeti ali snovi	99 Neopredeljeni predmeti ali snovi	
Starostne skupine	0–3 let	531	1.490	72	122	1	19	20	24	1	0	149	222	4.120
	4–6 let	413	951	60	188	1	1	5	17	1	0	132	125	2.854
	7–9 let	586	977	36	230	0	4	1	10	0	0	98	127	3.088
	10–14 let	1.507	2.215	49	507	3	3	2	36	4	1	199	167	6.988
	15–19 let	1.497	1.851	6	433	2	4	13	49	8	2	200	175	6.163
	20–29 let	2.488	3.287	16	976	6	29	24	195	16	5	520	340	12.456
	30–39 let	1.835	2.773	18	1.043	8	28	15	185	10	10	507	304	10.267
	40–49 let	1.768	2.729	20	1.024	6	24	16	163	6	2	474	286	9.419
	50–59 let	1.497	2.909	21	996	7	11	10	124	8	3	429	327	8.797
	60–64 let	595	1.349	13	416	4	3	3	42	3	0	172	136	3.588
	65–74 let	988	2.269	6	534	8	6	6	38	5	0	173	220	5.303
75–84 let	763	2.917	6	309	3	2	0	15	2	0	156	227	5.086	
85 let in več	378	1.588	4	57	0	2	1	1	1	0	56	143	2.512	
Skupaj	14.846	27.305	327	6.835	49	136	116	899	65	23	3.265	2.799	80.641	

Tabela 30: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starosti in predmetu, ki je povzročil poškodbo ali zastrupitev (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), deleži, skupaj

		Dvomesna šifra predmeta, ki je povzročil poškodbo ali zastrupitev											
		01 Kopensko vozilo ali kopensko prevozno sredstvo	02 Mobilni stroji in vozila za posebne namene	03 Plovilo ali vodna prevozna sredstva	04 Zračno plovilo ali zračna prevozna sredstva	05 Pohištvo in oprema	06 Predmet za dojenčka ali otroka	07 Gospodinjski pripomočki	08 Pribor in posoda	09 Predmeti pretežno za osebno rabo	10 Oprema za šport in rekreacijo	11 Orodje, naprava ali stroj za uporabo pri delu	12 Orožje
Starostne skupine	0–3 let	4,25	0,15	0,00	0,00	16,65	8,28	2,09	0,83	0,44	2,43	0,56	0,00
	4–6 let	7,95	0,18	0,00	0,04	8,44	5,08	0,84	0,88	0,25	9,04	0,77	0,18
	7–9 let	7,51	0,10	0,03	0,06	3,50	2,46	0,42	0,84	0,62	16,61	0,68	0,16
	10–14 let	7,26	0,10	0,04	0,01	2,07	0,87	0,30	0,93	0,53	19,89	0,73	0,10
	15–19 let	15,69	0,26	0,03	0,05	1,30	0,13	0,62	1,83	0,94	8,60	1,69	0,06
	20–29 let	21,00	0,46	0,10	0,06	1,69	0,06	0,55	3,64	0,67	4,07	4,04	0,22
	30–39 let	16,15	0,76	0,12	0,14	1,97	0,14	0,61	4,06	0,65	3,67	5,89	0,23
	40–49 let	13,25	0,66	0,04	0,11	2,37	0,06	0,73	3,48	0,49	3,14	6,31	0,16
	50–59 let	12,05	0,67	0,09	0,14	2,47	0,03	0,68	2,48	0,47	1,72	6,95	0,17
	60–64 let	9,42	0,42	0,14	0,08	2,20	0,06	0,84	1,64	0,42	1,48	6,91	0,14
65–74 let	7,90	0,38	0,06	0,04	2,58	0,08	0,64	1,32	0,41	0,70	5,47	0,23	
75–84 let	4,31	0,28	0,04	0,00	4,17	0,04	0,53	0,43	0,87	0,10	2,63	0,10	
85 let in več	2,11	0,04	0,04	0,00	6,45	0,00	0,76	0,20	0,92	0,00	0,60	0,08	
Skupaj	12,05	0,43	0,07	0,07	3,35	0,83	0,69	2,28	0,60	5,23	3,99	0,16	

... nadaljevanje tabele		Dvomesna šifra predmeta, ki je povzročil poškodbo ali zastrupitev												Skupaj
		13 Žival, rastlina ali oseba	14 Stavbe, gradbeni elementi ali sorodna oprema	15 Talna površina ali oblika površine	16 Snov, material, gradivo, ki ni opredeljeno drugje	17 Ogenj, plamen, dim	18 Vroči predmeti in snovi, ki niso opredeljene drugje	19 Hrana, pijača	20 Farmacevtske učinkovine za humano uporabo, npr. zdravila	21 Druge nefarmacevtske kemične spojine	40 Medicinski in kirurški pripomočki	98 Drugi opredeljeni predmeti ali snovi	99 Neopredeljeni predmeti ali snovi	
Starostne skupine	0–3 let	12,89	36,17	1,75	2,96	0,02	0,46	0,49	0,58	0,02	0,00	3,62	5,39	100
	4–6 let	14,47	33,32	2,10	6,59	0,04	0,04	0,18	0,60	0,04	0,00	4,63	4,38	100
	7–9 let	18,98	31,64	1,17	7,45	0,00	0,13	0,03	0,32	0,00	0,00	3,17	4,11	100
	10–14 let	21,57	31,70	0,70	7,26	0,04	0,04	0,03	0,52	0,06	0,01	2,85	2,39	100
	15–19 let	24,29	30,03	0,10	7,03	0,03	0,06	0,21	0,80	0,13	0,03	3,25	2,84	100
	20–29 let	19,97	26,39	0,13	7,84	0,05	0,23	0,19	1,57	0,13	0,04	4,17	2,73	100
	30–39 let	17,87	27,01	0,18	10,16	0,08	0,27	0,15	1,80	0,10	0,10	4,94	2,96	100
	40–49 let	18,77	28,97	0,21	10,87	0,06	0,25	0,17	1,73	0,06	0,02	5,03	3,04	100
	50–59 let	17,02	33,07	0,24	11,32	0,08	0,13	0,11	1,41	0,09	0,03	4,88	3,72	100
	60–64 let	16,58	37,60	0,36	11,59	0,11	0,08	0,08	1,17	0,08	0,00	4,79	3,79	100
65–74 let	18,63	42,79	0,11	10,07	0,15	0,11	0,11	0,72	0,09	0,00	3,26	4,15	100	
75–84 let	15,00	57,35	0,12	6,08	0,06	0,04	0,00	0,29	0,04	0,00	3,07	4,46	100	
85 let in več	15,05	63,22	0,16	2,27	0,00	0,08	0,04	0,04	0,04	0,00	2,23	5,69	100	
Skupaj	18,41	33,86	0,41	8,48	0,06	0,17	0,14	1,11	0,08	0,03	4,05	3,47	100	

Tabela 31: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in sklopih glavnih diagnoz (vzorčni podatki IDB MDS, 2012), absolutne številke, moški

		Sklop glavne diagnoze																		Skupaj	
		S00S09 Poškodbe glave	S10S19 Poškodbe vratu	S20S29 Poškodbe prsnega koša	S30S39 Poškodbe trebuha, spodnjega dela hrbta, ledvene hrbtenice in medenice	S40S49 Poškodbe rame in nadlakti	S50S59 Poškodbe komolca in podlakti	S60S69 Poškodbe zapestja in roke	S70S79 Poškodbe kolka in stegna	S80S89 Poškodbe kolena in goleni	S90S99 Poškodbe skočnega sklepa in stopala	T00T07 Poškodbe, ki zajemajo več telesnih področij (regij)	T08T14 Poškodbe na neoprede- ljenem delu trupa, uda ali telesnega področja	T15T19 Učinki tujka, ki je vstopil skozi naravno telesno odprtino	T20T32 Opekline in korozije (kemične opekline)	T33T35 Ozeblina	T36T50 Zastrupitev z drogami, zdravili in biološkimi snovmi	T51T65 Toksični učinki snovi predvsem nemedici- nskega izvora	T66T78 Drugi in neoprede- ljeni učinki zunanjih vzrokov		T79T79 Določeni zgodnji zapleti poškodbe
Starostne skupine	0-3 let	1.692	14	12	31	77	223	276	23	85	224	1	34	13	68	0	6	18	9	1	2.807
	4-6 let	935	25	15	46	109	275	273	28	135	219	2	10	7	18	0	0	17	4	0	2.118
	7-9 let	532	34	24	57	98	280	534	28	200	417	0	9	3	10	0	0	16	2	0	2.244
	10-14 let	617	41	86	151	225	744	1.665	113	609	1.207	4	10	1	17	0	0	23	2	0	5.515
	15-19 let	787	258	107	131	311	316	1.175	115	683	1.260	9	39	1	19	0	0	9	5	1	5.226
	20-29 let	1.818	807	419	283	660	420	2.583	194	1.335	2.120	10	93	5	57	0	8	8	2	1	10.823
	30-39 let	1.301	430	457	262	562	431	2.354	157	1.423	1.657	8	66	4	75	0	5	14	5	2	9.213
	40-49 let	1.077	222	525	229	585	384	1.885	199	1.347	1.198	5	40	6	47	0	2	14	6	2	7.773
	50-59 let	1.002	158	543	249	590	373	1.558	233	1.063	826	5	24	3	46	3	1	7	5	0	6.689
	60-64 let	459	55	232	87	231	158	574	108	395	241	3	11	1	21	0	0	4	2	0	2.582
65-74 let	649	45	323	136	332	196	628	180	399	210	1	11	0	24	0	0	6	4	1	3.145	
75-84 let	597	31	259	115	205	135	311	260	206	115	0	7	0	13	1	0	0	0	0	2.255	
85 let in več	185	5	58	65	58	26	55	112	35	18	0	2	0	5	1	0	0	0	0	625	
Skupaj		11.651	2.125	3.060	1.842	4.043	3.961	13.871	1.750	7.915	9.712	48	356	44	420	5	22	136	46	8	61.015

Tabela 32: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in sklopih glavnih diagnoz (vzorčni podatki IDB MDS, 2012), deleži, moški

		Sklop glavne diagnoze																		Skupaj	
		S00S09 Poškodbe glave	S10S19 Poškodbe ratu	S20S29 Poškodbe prsne koša	S30S39 Poškodbe trebuha, spodnjega dela hrbta, ledvene hrbtenice in medenice	S40S49 Poškodbe rame in nadlakti	S50S59 Poškodbe komolca in podlakti	S60S69 Poškodbe zapestja in roke	S70S79 Poškodbe kolka in stegna	S80S89 Poškodbe kolena in golene	S90S99 Poškodbe skočnega sklepa in stopala	T00T07 Poškodbe, ki zajemajo več telesnih področij (regij)	T08T14 Poškodbe na neopredeljenem delu trupa, uda ali telesnega področja	T15T19 Učinki tujka, ki je vstopil skozi naravno telesno odprtino	T20T32 Opekline in korozije (kemične opekline)	T33T35 Ozeblina	T36T50 Zastrupitev z drogami, zdravili in biološkimi snovmi	T51T65 Toksični učinki snovi predvsem nemedicinskega izvora	T66T78 Drugi in neopredeljeni učinki zunanjih vzrokov		T79T79 Določeni zgodnji zapleti poškodbe
Starostne skupine	0–3 let	60,28	0,50	0,43	1,10	2,74	7,94	9,83	0,82	3,03	7,98	0,04	1,21	0,46	2,42	0,00	0,21	0,64	0,32	0,04	100
	4–6 let	44,15	1,18	0,71	2,17	5,15	12,98	12,89	1,32	6,37	10,34	0,09	0,47	0,33	0,85	0,00	0,00	0,80	0,19	0,00	100
	7–9 let	23,71	1,52	1,07	2,54	4,37	12,48	23,80	1,25	8,91	18,58	0,00	0,40	0,13	0,45	0,00	0,00	0,71	0,09	0,00	100
	10–14 let	11,19	0,74	1,56	2,74	4,08	13,49	30,19	2,05	11,04	21,89	0,07	0,18	0,02	0,31	0,00	0,00	0,42	0,04	0,00	100
	15–19 let	15,06	4,94	2,05	2,51	5,95	6,05	22,48	2,20	13,07	24,11	0,17	0,75	0,02	0,36	0,00	0,00	0,17	0,10	0,02	100
	20–29 let	16,80	7,46	3,87	2,61	6,10	3,88	23,87	1,79	12,33	19,59	0,09	0,86	0,05	0,53	0,00	0,07	0,07	0,02	0,01	100
	30–39 let	14,12	4,67	4,96	2,84	6,10	4,68	25,55	1,70	15,45	17,99	0,09	0,72	0,04	0,81	0,00	0,05	0,15	0,05	0,02	100
	40–49 let	13,86	2,86	6,75	2,95	7,53	4,94	24,25	2,56	17,33	15,41	0,06	0,51	0,08	0,60	0,00	0,03	0,18	0,08	0,03	100
	50–59 let	14,98	2,36	8,12	3,72	8,82	5,58	23,29	3,48	15,89	12,35	0,07	0,36	0,04	0,69	0,04	0,01	0,10	0,07	0,00	100
	60–64 let	17,78	2,13	8,99	3,37	8,95	6,12	22,23	4,18	15,30	9,33	0,12	0,43	0,04	0,81	0,00	0,00	0,15	0,08	0,00	100
	65–74 let	20,64	1,43	10,27	4,32	10,56	6,23	19,97	5,72	12,69	6,68	0,03	0,35	0,00	0,76	0,00	0,00	0,19	0,13	0,03	100
75–84 let	26,47	1,37	11,49	5,10	9,09	5,99	13,79	11,53	9,14	5,10	0,00	0,31	0,00	0,58	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	100	
85 let in več	29,60	0,80	9,28	10,40	9,28	4,16	8,80	17,92	5,60	2,88	0,00	0,32	0,00	0,80	0,16	0,00	0,00	0,00	0,00	100	
Skupaj	19,10	3,48	5,02	3,02	6,63	6,49	22,73	2,87	12,97	15,92	0,08	0,58	0,07	0,69	0,01	0,04	0,22	0,08	0,01	100	

Tabela 33: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starosti in zunanjem vzroku (vzorčni podatki IDB MDS, 2012), absolutne številke, moški

		Podrobni sklopi zunanjega vzroka													
		V00V09 Pešec, poškodovan v transportni nezgodi	V10V19 Kolesar, poškodovan v transportni nezgodi	V20V29 Motorist, poškodovan v transportni nezgodi	V30V39 Oseba v trokolesnem motornem vozilu, poškodovana v transportni nezgodi	V40V49 Oseba v avtomobilu, poškodovana v transportni nezgodi	V50V59 Oseba v poltovornjaku ali kombiju, poškodovana v transportni nezgodi	V60V69 Oseba v težkem transportnem vozilu, poškodovana v transportni nezgodi	V70V79 Oseba v avtobusu, poškodovana v transportni nezgodi	V80V89 Druge nezgode med transportom po kopnem	V90V94 Nezgode med transportom po vodi	V95V97 Nezgode med transportom po zraku in v vesolju	W00W19 Padci	W20W49 Izpostavlje- nost neživim mehaničnim silam	W50W64 Izpostavlje- nost živim mehaničnim silam
Starostne skupine	0-3 let	11	36	2	1	46	0	0	0	2	0	0	1.709	698	108
	4-6 let	12	122	4	0	21	0	0	0	1	0	0	1.130	606	118
	7-9 let	22	119	4	0	24	0	0	0	1	0	2	1.059	713	174
	10-14 let	18	353	32	0	38	1	0	0	4	0	1	2.370	1.781	516
	15-19 let	23	290	115	1	359	3	0	3	6	0	2	1.820	1.475	538
	20-29 let	29	412	182	5	1.333	13	6	8	26	0	6	3.283	3.452	709
	30-39 let	31	355	140	1	684	10	14	3	27	1	11	3.141	3.179	459
	40-49 let	24	328	133	0	333	10	7	4	21	0	6	3.030	2.599	346
	50-59 let	27	283	110	2	263	3	7	7	15	0	13	2.949	2.152	192
	60-64 let	18	104	22	0	80	0	2	4	6	1	3	1.269	777	66
65-74 let	18	138	25	0	80	1	0	3	5	0	2	1.797	748	82	
75-84 let	13	60	10	0	36	0	1	4	8	0	0	1.588	336	45	
85 let in več	3	9	1	0	3	0	0	3	1	0	0	511	47	9	
Skupaj		249	2.609	780	10	3.300	41	37	39	123	2	46	25.656	18.563	3.362

... nadaljevanje tabele		Podrobni sklopi zunanjega vzroka													
		W65W74 Naključna utopitev in potopitev	W75W84 Druga naključna ogrožanja dihanja	W85W99 Izpostavlje- nost električnemu toku, sevanju in skrajni temperaturi in tlaku v okolju	X00X09 Izpostavlje- nost dimu, ognju in plamenom	X10X19 Stik z vročino in vročimi snovmi	X20X29 Stik s strupenimi živalmi in rastlinami	X30X39 Izpostavlje- nost naravnim silam	X40X49 Naključna izpostavlje- nost škodljivim snovem in zastrupitev z njimi	X50X57 Čezmerni napor, potovanje in pomanjkanje	X58X59 Naključna izpostavlje- nost drugim in neoprede- ljenim dejavnikom	X60X84 Namerna samo- poškodba	X85Y09 Napad	Y10Y34 Dogodek nedoločne- nega namena	Skupaj
Starostne skupine	0-3 let	3	1	1	1	62	1	0	2	52	4	0	0	53	2.793
	4-6 let	0	1	3	1	15	1	0	0	31	0	0	3	37	2.106
	7-9 let	0	1	0	0	7	2	0	0	37	0	0	12	52	2.229
	10-14 let	0	0	0	3	8	2	2	0	140	0	2	49	165	5.485
	15-19 let	0	0	4	3	13	1	1	0	211	0	9	177	167	5.221
	20-29 let	0	1	2	8	40	2	0	3	448	2	25	511	316	10.822
	30-39 let	0	0	1	13	52	5	1	6	385	2	22	326	344	9.213
	40-49 let	0	0	4	7	30	7	2	1	401	3	22	177	278	7.773
	50-59 let	0	0	5	10	21	4	5	2	277	1	15	114	212	6.689
	60-64 let	0	1	1	2	14	2	0	1	112	0	2	31	64	2.582
65-74 let	0	0	0	8	15	4	1	0	106	1	6	28	77	3.145	
75-84 let	0	0	0	5	8	0	1	0	83	0	3	18	36	2.255	
85 let in več	0	0	0	0	5	0	1	0	23	0	1	2	6	625	
Skupaj		3	5	21	61	290	31	14	15	2.306	13	107	1.448	1.807	60.938

Tabela 34: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starosti in zunanjem vzroku (vzorčni podatki IDB MDS, 2012), deleži, moški

		Podrobni sklopi zunanjega vzroka													
		V00V09 Pešec, poškodovan v transportni nezgodi	V10V19 Kolesar, poškodovan v transportni nezgodi	V20V29 Motorist, poškodovan v transportni nezgodi	V30V39 Oseba v trokolesnem motornem vozilu, poškodovana v transportni nezgodi	V40V49 Oseba v avtomobilu, poškodovana v transportni nezgodi	V50V59 Oseba v poltovornjaku ali kombiju, poškodovana v transportni nezgodi	V60V69 Oseba v težkem transportnem vozilu, poškodovana v transportni nezgodi	V70V79 Oseba v avtobusu, poškodovana v transportni nezgodi	V80V89 Druge nezgode med transportom po kopnem	V90V94 Nezgode med transportom po vodi	V95V97 Nezgode med transportom po zraku in v vesolju	W00W19 Padci	W20W49 Izpostavlje- nost neživim mehaničnim silam	W50W64 Izpostavlje- nost živim mehaničnim silam
Starostne skupine	0-3 let	0,39	1,29	0,07	0,04	1,65	0,00	0,00	0,00	0,07	0,00	0,00	61,19	24,99	3,87
	4-6 let	0,57	5,79	0,19	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,05	0,00	0,00	53,66	28,77	5,60
	7-9 let	0,99	5,34	0,18	0,00	1,08	0,00	0,00	0,00	0,04	0,00	0,09	47,51	31,99	7,81
	10-14 let	0,33	6,44	0,58	0,00	0,69	0,02	0,00	0,00	0,07	0,00	0,02	43,21	32,47	9,41
	15-19 let	0,44	5,55	2,20	0,02	6,88	0,06	0,00	0,06	0,11	0,00	0,04	34,86	28,25	10,30
	20-29 let	0,27	3,81	1,68	0,05	12,32	0,12	0,06	0,07	0,24	0,00	0,06	30,34	31,90	6,55
	30-39 let	0,34	3,85	1,52	0,01	7,42	0,11	0,15	0,03	0,29	0,01	0,12	34,09	34,51	4,98
	40-49 let	0,31	4,22	1,71	0,00	4,28	0,13	0,09	0,05	0,27	0,00	0,08	38,98	33,44	4,45
	50-59 let	0,40	4,23	1,64	0,03	3,93	0,04	0,10	0,10	0,22	0,00	0,19	44,09	32,17	2,87
	60-64 let	0,70	4,03	0,85	0,00	3,10	0,00	0,08	0,15	0,23	0,04	0,12	49,15	30,09	2,56
	65-74 let	0,57	4,39	0,79	0,00	2,54	0,03	0,00	0,10	0,16	0,00	0,06	57,14	23,78	2,61
75-84 let	0,58	2,66	0,44	0,00	1,60	0,00	0,04	0,18	0,35	0,00	0,00	70,42	14,90	2,00	
85 let in več	0,48	1,44	0,16	0,00	0,48	0,00	0,00	0,48	0,16	0,00	0,00	81,76	7,52	1,44	
Skupaj	0,41	4,28	1,28	0,02	5,42	0,07	0,06	0,06	0,20	0,00	0,08	42,10	30,46	5,52	

... nadaljevanje tabele		Podrobni sklopi zunanjega vzroka														Skupaj
		W65W74 Naključna utopitev in potopitev	W75W84 Druga naključna ogrožanja dihanja	W85W99 Izpostavlje- nost električnemu toku, sevanju in skrajni temperaturi in tlaku v okolju	X00X09 Izpostavlje- nost dimu, ognju in plamenom	X10X19 Stik z vročino in vročimi snovmi	X20X29 Stik s strupenimi živalmi in rastlinami	X30X39 Izpostavlje- nost naravnim silam	X40X49 Naključna izpostavlje- nost škodljivim snovem in zastrupitev z njimi	X50X57 Čezmerni napor, potovanje in pomanjkanje	X58X59 Naključna izpostavlje- nost drugim in neoprede- ljenim dejavnikom	X60X84 Namerna samo- poškodba	X85Y09 Napad	Y10Y34 Dogodek nedoločne namena		
Starostne skupine	0-3 let	0,11	0,04	0,04	0,04	2,22	0,04	0,00	0,07	1,86	0,14	0,00	0,00	1,90	100	
	4-6 let	0,00	0,05	0,14	0,05	0,71	0,05	0,00	0,00	1,47	0,00	0,00	0,14	1,76	100	
	7-9 let	0,00	0,04	0,00	0,00	0,31	0,09	0,00	0,00	1,66	0,00	0,00	0,54	2,33	100	
	10-14 let	0,00	0,00	0,00	0,05	0,15	0,04	0,04	0,00	2,55	0,00	0,04	0,89	3,01	100	
	15-19 let	0,00	0,00	0,08	0,06	0,25	0,02	0,02	0,00	4,04	0,00	0,17	3,39	3,20	100	
	20-29 let	0,00	0,01	0,02	0,07	0,37	0,02	0,00	0,03	4,14	0,02	0,23	4,72	2,92	100	
	30-39 let	0,00	0,00	0,01	0,14	0,56	0,05	0,01	0,07	4,18	0,02	0,24	3,54	3,73	100	
	40-49 let	0,00	0,00	0,05	0,09	0,39	0,09	0,03	0,09	5,16	0,04	0,28	2,28	3,58	100	
	50-59 let	0,00	0,00	0,07	0,15	0,31	0,06	0,07	0,03	4,14	0,01	0,22	1,70	3,17	100	
	60-64 let	0,00	0,04	0,04	0,08	0,54	0,08	0,00	0,04	4,34	0,00	0,08	1,20	2,48	100	
	65-74 let	0,00	0,00	0,00	0,25	0,48	0,13	0,03	0,00	3,37	0,03	0,19	0,89	2,45	100	
75-84 let	0,00	0,00	0,00	0,22	0,35	0,00	0,04	0,00	3,68	0,00	0,13	0,80	1,60	100		
85 let in več	0,00	0,00	0,00	0,00	0,80	0,00	0,16	0,00	3,68	0,00	0,16	0,32	0,96	100		
Skupaj	0,00	0,01	0,03	0,10	0,48	0,05	0,02	0,02	3,78	0,02	0,18	2,38	2,97	100		

Tabela 35: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starosti in kraju dogodka (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), absolutne številke, moški

		Dvomesna šifra kraja dogodka														Skupaj
		01 Dom	02 Bivanjske ustanove	03 Zdravstvene ustanove	04 Izobraževalne ustanove	05 Športne ustanove	06 Prometne površine: javna cesta, ulica ali pot	07 Prometne površine: druge	08 Industrijski in gradbeni objekti	09 Kmetija in drugi kmetijski objekti	10 Rekreacijske površine, kulturne ali javne ustanove	11 Komerčni objekti	12 Pokrajina	98 Drug opredeljen kraj dogodka	99 Neopredeljen kraj dogodka	
Starostne skupine	0-3 let	1.421	0	5	200	40	79	5	0	3	44	12	9	397	102	2.317
	4-6 let	673	1	4	266	150	118	9	0	4	37	13	18	338	64	1.695
	7-9 let	467	1	0	365	311	157	7	0	6	36	3	23	300	68	1.744
	10-14 let	704	2	1	937	1.185	408	9	0	8	58	4	40	798	85	4.239
	15-19 let	561	3	5	350	1.201	707	19	29	6	46	38	64	836	97	3.962
	20-29 let	1.617	25	15	96	1.497	1.957	59	375	26	51	169	156	2.266	205	8.514
	30-39 let	1.546	20	30	41	908	1.236	47	498	30	31	109	174	2.038	186	6.894
	40-49 let	1.495	12	22	25	661	868	46	441	37	40	78	171	1.707	157	5.760
	50-59 let	1.489	15	25	13	263	705	44	317	39	16	58	170	1.478	165	4.797
	60-64 let	751	3	9	1	88	255	8	15	25	4	10	91	539	82	1.881
	65-74 let	954	18	22	2	56	314	23	4	28	5	14	126	688	89	2.343
	75-84 let	847	58	60	0	11	180	10	0	24	4	14	46	447	90	1.791
85 let in več	256	63	14	0	1	43	2	0	1	0	0	9	101	33	523	
Skupaj		12.781	221	212	2.296	6.372	7.027	288	1.679	237	372	522	1.097	11.933	1.423	46.460

Tabela 36: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starosti in kraju dogodka (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), deleži, moški

		Dvomestna šifra kraja dogodka														Skupaj
		01 Dom	02 Bivanjske ustanove	03 Zdravstvene ustanove	04 Izobraževalne ustanove	05 Športne ustanove	06 Prometne površine: javna cesta, ulica ali pot	07 Prometne površine: druge	08 Industrijski in gradbeni objekti	09 Kmetija in drugi kmetijski objekti	10 Rekreacijske površine, kulturne ali javne ustanove	11 Komerčni objekti	12 Pokrajina	98 Drug opredeljen kraj dogodka	99 Neopredeljen kraj dogodka	
Starostne skupine	0-3 let	61,33	0,00	0,22	8,63	1,73	3,41	0,22	0,00	0,13	1,90	0,52	0,39	17,13	4,40	100
	4-6 let	39,71	0,06	0,24	15,69	8,85	6,96	0,53	0,00	0,24	2,18	0,77	1,06	19,94	3,78	100
	7-9 let	26,78	0,06	0,00	20,93	17,83	9,00	0,40	0,00	0,34	2,06	0,17	1,32	17,20	3,90	100
	10-14 let	16,61	0,05	0,02	22,10	27,95	9,62	0,21	0,00	0,19	1,37	0,09	0,94	18,83	2,01	100
	15-19 let	14,16	0,08	0,13	8,83	30,31	17,84	0,48	0,73	0,15	1,16	0,96	1,62	21,10	2,45	100
	20-29 let	18,99	0,29	0,18	1,13	17,58	22,99	0,69	4,40	0,31	0,60	1,98	1,83	26,61	2,41	100
	30-39 let	22,43	0,29	0,44	0,59	13,17	17,93	0,68	7,22	0,44	0,45	1,58	2,52	29,56	2,70	100
	40-49 let	25,95	0,21	0,38	0,43	11,48	15,07	0,80	7,66	0,64	0,69	1,35	2,97	29,64	2,73	100
	50-59 let	31,04	0,31	0,52	0,27	5,48	14,70	0,92	6,61	0,81	0,33	1,21	3,54	30,81	3,44	100
	60-64 let	39,93	0,16	0,48	0,05	4,68	13,56	0,43	0,80	1,33	0,21	0,53	4,84	28,65	4,36	100
	65-74 let	40,72	0,77	0,94	0,09	2,39	13,40	0,98	0,17	1,20	0,21	0,60	5,38	29,36	3,80	100
75-84 let	47,29	3,24	3,35	0,00	0,61	10,05	0,56	0,00	1,34	0,22	0,78	2,57	24,96	5,03	100	
85 let in več	48,95	12,05	2,68	0,00	0,19	8,22	0,38	0,00	0,19	0,00	0,00	1,72	19,31	6,31	100	
Skupaj	27,51	0,48	0,46	4,94	13,72	15,12	0,62	3,61	0,51	0,80	1,12	2,36	25,68	3,06	100	

Tabela 37: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starosti in aktivnosti v času dogodka (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), absolutne številke, moški

		Aktivnost v času nastanka poškodbe ali zastrupitve								Skupaj	
		01 Delo za zaslužek	02 Neplačano delo	03 Izobraževanje	04 Šport in vadba v prostem času	05 Aktivnost v prostem času ali igra	06 Življenjske aktivnosti	08 Potovanje, ki ni opredeljeno drugje	98 Druga opredeljena aktivnost		99 Neopredeljena aktivnost
Starostne skupine	0–3 let	0	24	4	39	880	179	2	1.076	113	2.317
	4–6 let	0	17	50	127	647	62	4	711	77	1.695
	7–9 let	0	3	166	304	491	47	3	659	71	1.744
	10–14 let	4	22	462	1.186	872	76	7	1.508	102	4.239
	15–19 let	62	27	214	1.157	765	32	32	1.562	111	3.962
	20–29 let	933	131	14	1.453	1.765	107	101	3.799	211	8.514
	30–39 let	1.206	158	1	830	1.346	105	44	2.993	211	6.894
	40–49 let	991	150	1	568	1.132	89	27	2.629	173	5.760
	50–59 let	696	145	1	229	1.034	85	28	2.389	190	4.797
	60–64 let	45	50	0	76	457	44	8	1.110	91	1.881
	65–74 let	12	77	0	53	626	56	16	1.399	104	2.343
	75–84 let	4	38	0	10	495	71	4	1.063	106	1.791
85 let in več	0	5	0	0	151	25	2	305	35	523	
Skupaj		3.953	847	913	6.032	10.661	978	278	21.203	1.595	46.460

Tabela 38: Urgentne obravnave poškodb in zastрупitev po starosti in aktivnosti v času dogodka (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), deleži, moški

		Aktivnost v času nastanka poškodbe ali zastрупitve									Skupaj
		01 Delo za zaslužek	02 Neplačano delo	03 Izobraževanje	04 Šport in vadba v prostem času	05 Aktivnost v prostem času ali igra	06 Življenjske aktivnosti	08 Potovanje, ki ni opredeljeno drugje	98 Druga opredeljena aktivnost	99 Neopredeljena aktivnost	
Starostne skupine	0–3 let	0,00	1,04	0,17	1,68	37,98	7,73	0,09	46,44	4,88	100
	4–6 let	0,00	1,00	2,95	7,49	38,17	3,66	0,24	41,95	4,54	100
	7–9 let	0,00	0,17	9,52	17,43	28,15	2,69	0,17	37,79	4,07	100
	10–14 let	0,09	0,52	10,90	27,98	20,57	1,79	0,17	35,57	2,41	100
	15–19 let	1,56	0,68	5,40	29,20	19,31	0,81	0,81	39,42	2,80	100
	20–29 let	10,96	1,54	0,16	17,07	20,73	1,26	1,19	44,62	2,48	100
	30–39 let	17,49	2,29	0,01	12,04	19,52	1,52	0,64	43,41	3,06	100
	40–49 let	17,20	2,60	0,02	9,86	19,65	1,55	0,47	45,64	3,00	100
	50–59 let	14,51	3,02	0,02	4,77	21,56	1,77	0,58	49,80	3,96	100
	60–64 let	2,39	2,66	0,00	4,04	24,30	2,34	0,43	59,01	4,84	100
	65–74 let	0,51	3,29	0,00	2,26	26,72	2,39	0,68	59,71	4,44	100
	75–84 let	0,22	2,12	0,00	0,56	27,64	3,96	0,22	59,35	5,92	100
	85 let in več	0,00	0,96	0,00	0,00	28,87	4,78	0,38	58,32	6,69	100
Skupaj		8,51	1,82	1,97	12,98	22,95	2,11	0,60	45,64	3,43	100

Tabela 39: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starosti in predmetu, ki je povzročil poškodbo ali zastrupitev (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), absolutne številke, moški

		Dvomesna šifra predmeta, ki je povzročil poškodbo ali zastrupitev											
		01 Kopensko vozilo ali kopensko prevozno sredstvo	02 Mobilni stroji in vozila za posebne namene	03 Plovilo ali vodna prevozna sredstva	04 Zračno plovilo ali zračna prevozna sredstva	05 Pohištvo in oprema	06 Predmet za dojenčka ali otroka	07 Gospodinjski pripomočki	08 Pribor in posoda	09 Predmeti pretežno za osebno rabo	10 Oprema za šport in rekreacijo	11 Orodje, naprava ali stroj za uporabo pri delu	12 Orožje
Starostne skupine	0–3 let	109	3	0	0	395	184	46	17	11	58	14	0
	4–6 let	133	4	0	0	140	72	16	13	2	146	19	2
	7–9 let	139	2	0	2	58	37	6	22	13	287	14	4
	10–14 let	356	5	1	1	78	29	13	44	27	792	40	7
	15–19 let	629	14	0	3	29	4	21	63	34	345	94	4
	20–29 let	1.684	47	10	5	96	3	36	286	53	330	435	19
	30–39 let	1.075	66	6	11	100	6	32	249	34	239	527	21
	40–49 let	723	49	3	6	98	3	30	179	27	174	484	12
	50–59 let	598	58	6	9	71	0	24	107	16	78	504	13
	60–64 let	178	15	3	3	31	2	17	30	6	32	212	5
	65–74 let	231	19	0	2	39	2	17	31	8	21	242	3
75–84 let	105	12	1	0	76	1	9	10	18	3	101	3	
85 let in več	18	0	0	0	34	0	4	3	3	0	10	2	
Skupaj	5.978	294	30	42	1.245	343	271	1.054	252	2.505	2.696	95	

... nadaljevanje tabele		Dvomesna šifra predmeta, ki je povzročil poškodbo ali zastrupitev												Skupaj
		13 Žival, rastlina ali oseba	14 Stabe, gradbeni elementi ali sorodna oprema	15 Talna površina ali oblika površine	16 Snov, material, gradivo, ki ni opredeljeno drugje	17 Ogenj, plamen, dim	18 Vroči predmeti in snovi, ki niso opredeljene drugje	19 Hrana, pijača	20 Farmacevtske učinkovine za humano uporabo, npr. zdravila	21 Druge nefarmacevtske kemične spojine	40 Medicinski in kirurški pripomočki	98 Drugi opredeljeni predmeti ali snovi	99 Neopredeljeni predmeti ali snovi	
Starostne skupine	0–3 let	266	863	42	70	1	12	11	11	0	0	94	110	2.317
	4–6 let	256	574	35	114	1	0	1	12	0	0	77	78	1.695
	7–9 let	353	522	21	131	0	2	1	5	0	0	55	70	1.744
	10–14 let	970	1.290	30	303	2	0	1	21	2	0	124	103	4.239
	15–19 let	1.038	1.132	6	267	2	2	8	39	5	0	133	90	3.962
	20–29 let	1.895	2.140	14	670	5	8	15	171	11	1	383	197	8.514
	30–39 let	1.321	1.732	9	714	8	9	8	162	9	4	368	184	6.894
	40–49 let	1.103	1.556	11	643	4	8	5	139	4	1	327	171	5.760
	50–59 let	786	1.377	8	574	6	7	3	100	7	1	270	174	4.797
	60–64 let	307	579	4	223	4	2	1	36	2	0	111	78	1.881
	65–74 let	453	812	5	242	7	2	3	25	3	0	87	89	2.343
75–84 let	271	862	3	151	3	2	0	11	1	0	60	88	1.791	
85 let in več	75	307	1	15	0	2	0	0	1	0	12	36	523	
Skupaj	9.094	13.746	189	4.117	43	56	57	732	45	7	2.101	1.468	46.460	

Tabela 40: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starosti in predmetu, ki je povzročil poškodbo ali zastrupitev (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), deleži, moški

		Dvomesna šifra predmeta, ki je povzročil poškodbo ali zastrupitev											
		01 Kopensko vozilo ali kopensko prevozno sredstvo	02 Mobilni stroji in vozila za posebne namene	03 Plovilo ali vodna prevozna sredstva	04 Zračno plovilo ali zračna prevozna sredstva	05 Pohištvo in oprema	06 Predmet za dojenčka ali otroka	07 Gospodinjski pripomočki	08 Pribor in posoda	09 Predmeti pretežno za osebno rabo	10 Oprema za šport in rekreacijo	11 Orodje, naprava ali stroj za uporabo pri delu	12 Orožje
Starostne skupine	0–3 let	4,70	0,13	0,00	0,00	17,05	7,94	1,99	0,73	0,47	2,50	0,60	0,00
	4–6 let	7,85	0,24	0,00	0,00	8,26	4,25	0,94	0,77	0,12	8,61	1,12	0,12
	7–9 let	7,97	0,11	0,00	0,11	3,33	2,12	0,34	1,26	0,75	16,46	0,80	0,23
	10–14 let	8,40	0,12	0,02	0,02	1,84	0,68	0,31	1,04	0,64	18,68	0,94	0,17
	15–19 let	15,88	0,35	0,00	0,08	0,73	0,10	0,53	1,59	0,86	8,71	2,37	0,10
	20–29 let	19,78	0,55	0,12	0,06	1,13	0,04	0,42	3,36	0,62	3,88	5,11	0,22
	30–39 let	15,59	0,96	0,09	0,16	1,45	0,09	0,46	3,61	0,49	3,47	7,64	0,30
	40–49 let	12,55	0,85	0,05	0,10	1,70	0,05	0,52	3,11	0,47	3,02	8,40	0,21
	50–59 let	12,47	1,21	0,13	0,19	1,48	0,00	0,50	2,23	0,33	1,63	10,51	0,27
	60–64 let	9,46	0,80	0,16	0,16	1,65	0,11	0,90	1,59	0,32	1,70	11,27	0,27
	65–74 let	9,86	0,81	0,00	0,09	1,66	0,09	0,73	1,32	0,34	0,90	10,33	0,13
75–84 let	5,86	0,67	0,06	0,00	4,24	0,06	0,50	0,56	1,01	0,17	5,64	0,17	
85 let in več	3,44	0,00	0,00	0,00	6,50	0,00	0,76	0,57	0,57	0,00	1,91	0,38	
Skupaj	12,87	0,63	0,06	0,09	2,68	0,74	0,58	2,27	0,54	5,39	5,80	0,20	

... nadaljevanje tabele		Dvomesna šifra predmeta, ki je povzročil poškodbo ali zastrupitev												Skupaj
		13 Žival, rastlina ali oseba	14 Stabe, gradbeni elementi ali sorodna oprema	15 Talna površina ali oblika površine	16 Snov, material, gradivo, ki ni opredeljeno drugje	17 Ogenj, plamen, dim	18 Vroči predmeti in snovi, ki niso opredeljene drugje	19 Hrana, pijača	20 Farmaceut-ske učinkovine za humano uporabo, npr. zdravila	21 Druge nefarmaceut-ske kemične spojine	40 Medicinski in kirurški pripomočki	98 Drugi opredeljeni predmeti ali snovi	99 Neopredeljeni predmeti ali snovi	
Starostne skupine	0–3 let	11,48	37,25	1,81	3,02	0,04	0,52	0,47	0,47	0,00	0,00	4,06	4,75	100
	4–6 let	15,10	33,86	2,06	6,73	0,06	0,00	0,06	0,71	0,00	0,00	4,54	4,60	100
	7–9 let	20,24	29,93	1,20	7,51	0,00	0,11	0,06	0,29	0,00	0,00	3,15	4,01	100
	10–14 let	22,88	30,43	0,71	7,15	0,05	0,00	0,02	0,50	0,05	0,00	2,93	2,43	100
	15–19 let	26,20	28,57	0,15	6,74	0,05	0,05	0,20	0,98	0,13	0,00	3,36	2,27	100
	20–29 let	22,26	25,14	0,16	7,87	0,06	0,09	0,18	2,01	0,13	0,01	4,50	2,31	100
	30–39 let	19,16	25,12	0,13	10,36	0,12	0,13	0,12	2,35	0,13	0,06	5,34	2,67	100
	40–49 let	19,15	27,01	0,19	11,16	0,07	0,14	0,09	2,41	0,07	0,02	5,68	2,97	100
	50–59 let	16,39	28,71	0,17	11,97	0,13	0,15	0,06	2,08	0,15	0,02	5,63	3,63	100
	60–64 let	16,32	30,78	0,21	11,86	0,21	0,11	0,05	1,91	0,11	0,00	5,90	4,15	100
	65–74 let	19,33	34,66	0,21	10,33	0,30	0,09	0,13	1,07	0,13	0,00	3,71	3,80	100
75–84 let	15,13	48,13	0,17	8,43	0,17	0,11	0,00	0,61	0,06	0,00	3,35	4,91	100	
85 let in več	14,34	58,70	0,19	2,87	0,00	0,38	0,00	0,00	0,19	0,00	2,29	6,88	100	
Skupaj	19,57	29,59	0,41	8,86	0,09	0,12	0,12	1,58	0,10	0,02	4,52	3,16	100	

Tabela 41: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in sklopih glavnih diagnoz (vzorčni podatki IDB MDS, 2012), absolutne številke, ženske

		Sklop glavne diagnoze																			
		S00S09 Poškodbe glave	S10S19 Poškodbe vratu	S20S29 Poškodbe prsne koša	S30S39 Poškodbe trebuha, spodnjega dela hrbta, ledvene hrbtenice in medenice	S40S49 Poškodbe rame in nadlakti	S50S59 Poškodbe komolca in podlakti	S60S69 Poškodbe zapestja in roke	S70S79 Poškodbe kolka in stegna	S80S89 Poškodbe kolena in golene	S90S99 Poškodbe skočnega sklepa in stopala	T00T07 Poškodbe, ki zajemajo več telesnih področij (regij)	T08T14 Poškodbe na neoprede- ljenem delu trupa, uda ali telesnega področja	T15T19 Učinki tujka, ki je vstopil skozi naravno telesno odprtino	T20T32 Opekline in korozije (kemične opekline)	T33T35 Ozeblina	T36T50 Zastrupitev z drogami, zdravili in biološkimi snovmi	T51T65 Toksični učinki snovi predvsem nemedici- nskega izvora	T66T78 Drugi in neoprede- ljeni učinki zunanjih vzrokov	T79T79 Določeni zgodnji zapleti poškodbe	Skupaj
Starostne skupine	0-3 let	1.152	12	8	12	86	342	211	14	72	134	1	30	14	47	0	3	18	4	0	2.160
	4-6 let	517	19	13	32	81	239	182	15	100	195	0	6	10	12	0	0	7	3	0	1.431
	7-9 let	293	23	22	48	61	252	472	15	127	382	1	8	4	6	0	0	16	2	0	1.732
	10-14 let	275	46	41	112	106	457	1.229	40	377	907	0	4	3	8	0	0	11	7	0	3.623
	15-19 let	370	183	55	93	88	160	639	52	419	696	1	21	3	12	0	5	10	5	0	2.812
	20-29 let	705	576	164	157	167	235	942	73	561	1.101	4	60	1	69	0	5	10	3	0	4.833
	30-39 let	476	362	145	156	185	232	916	44	619	1.095	6	52	2	57	1	6	8	3	0	4.365
	40-49 let	528	284	207	176	283	258	1.053	74	779	1.006	2	31	0	56	0	10	11	2	0	4.760
	50-59 let	575	194	335	189	369	564	1.003	115	872	960	1	46	3	40	4	2	24	2	0	5.298
	60-64 let	219	48	136	88	221	279	348	78	402	327	1	5	0	13	0	1	3	0	0	2.169
65-74 let	506	39	321	223	399	567	493	251	539	419	2	10	0	22	0	0	5	6	0	3.802	
75-84 let	864	31	418	329	516	490	303	669	464	201	3	7	1	6	1	2	1	0	2	4.308	
85 let in več	572	19	217	196	234	232	109	592	187	57	2	7	1	1	1	0	0	0	0	1	2.428
Skupaj		7.052	1.836	2.082	1.811	2.796	4.307	7.900	2.032	5.518	7.480	24	287	42	349	7	34	124	37	3	43.721

Tabela 42: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starostnih skupinah in sklopih glavnih diagnoz (vzorčni podatki IDB MDS, 2012), deleži, ženske

		Sklop glavne diagnoze																			Skupaj
		S00S09 Poškodbe glave	S10S19 Poškodbe vratu	S20S29 Poškodbe prsnega koša	S30S39 Poškodbe trebuha, spodnjega dela hrbta, ledvene hrbtenice in medenice	S40S49 Poškodbe rame in nadlakti	S50S59 Poškodbe komolca in podlakti	S60S69 Poškodbe zapestja in roke	S70S79 Poškodbe kolka in stegna	S80S89 Poškodbe kolena in goleni	S90S99 Poškodbe skočnega sklepa in stopala	T00T07 Poškodbe, ki zajemajo več telesnih področij (regij)	T08T14 Poškodbe na neoprede- ljenem delu trupa, uda ali telesnega področja	T15T19 Učinki tujka, ki je vstopil skozi naravno telesno odprtino	T20T32 Opekline in korozije (kemične opekline)	T33T35 Ozeblina	T36T50 Zastrupitev z drogami, zdravili in biološkimi snovmi	T51T65 Toksični učinki snovi predvsem nemedici- nskega izvora	T66T78 Drugi in neoprede- ljeni učinki zunanjih vzrokov	T79T79 Določeni zgodnji zapleti poškodbe	
Starostne skupine	0-3 let	53,33	0,56	0,37	0,56	3,98	15,83	9,77	0,65	3,33	6,20	0,05	1,39	0,65	2,18	0,00	0,14	0,83	0,19	0,00	100
	4-6 let	36,13	1,33	0,91	2,24	5,66	16,70	12,72	1,05	6,99	13,63	0,00	0,42	0,70	0,84	0,00	0,00	0,49	0,21	0,00	100
	7-9 let	16,92	1,33	1,27	2,77	3,52	14,55	27,25	0,87	7,33	22,06	0,06	0,46	0,23	0,35	0,00	0,00	0,92	0,12	0,00	100
	10-14 let	7,59	1,27	1,13	3,09	2,93	12,61	33,92	1,10	10,41	25,03	0,00	0,11	0,08	0,22	0,00	0,00	0,30	0,19	0,00	100
	15-19 let	13,16	6,51	1,96	3,31	3,13	5,69	22,72	1,85	14,90	24,75	0,04	0,75	0,11	0,43	0,00	0,18	0,36	0,18	0,00	100
	20-29 let	14,59	11,92	3,39	3,25	3,46	4,86	19,49	1,51	11,61	22,78	0,08	1,24	0,02	1,43	0,00	0,10	0,21	0,06	0,00	100
	30-39 let	10,90	8,29	3,32	3,57	4,24	5,32	20,99	1,01	14,18	25,09	0,14	1,19	0,05	1,31	0,02	0,14	0,18	0,07	0,00	100
	40-49 let	11,09	5,97	4,35	3,70	5,95	5,42	22,12	1,55	16,37	21,13	0,04	0,65	0,00	1,18	0,00	0,21	0,23	0,04	0,00	100
	50-59 let	10,85	3,66	6,32	3,57	6,96	10,65	18,93	2,17	16,46	18,12	0,02	0,87	0,06	0,76	0,08	0,04	0,45	0,04	0,00	100
	60-64 let	10,10	2,21	6,27	4,06	10,19	12,86	16,04	3,60	18,53	15,08	0,05	0,23	0,00	0,60	0,00	0,05	0,14	0,00	0,00	100
	65-74 let	13,31	1,03	8,44	5,87	10,49	14,91	12,97	6,60	14,18	11,02	0,05	0,26	0,00	0,58	0,00	0,00	0,13	0,16	0,00	100
75-84 let	20,06	0,72	9,70	7,64	11,98	11,37	7,03	15,53	10,77	4,67	0,07	0,16	0,02	0,14	0,02	0,05	0,02	0,00	0,05	100	
85 let in več	23,56	0,78	8,94	8,07	9,64	9,56	4,49	24,38	7,70	2,35	0,08	0,29	0,04	0,04	0,04	0,00	0,00	0,00	0,04	100	
Skupaj	16,13	4,20	4,76	4,14	6,40	9,85	18,07	4,65	12,62	17,11	0,05	0,66	0,10	0,80	0,02	0,08	0,28	0,08	0,01	100	

Tabela 43: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starosti in zunanjem vzroku (vzorčni podatki IDB MDS, 2012), absolutne številke, ženske

		Podrobni sklopi zunanjega vzroka													
		V00V09 Pešec, poškodovan v transportni nezgodi	V10V19 Kolesar, poškodovan v transportni nezgodi	V20V29 Motorist, poškodovan v transportni nezgodi	V30V39 Oseba v trokolesnem motornem vozilu, poškodovana v transportni nezgodi	V40V49 Oseba v avtomobilu, poškodovana v transportni nezgodi	V50V59 Oseba v poltovornjaku ali kombiju, poškodovana v transportni nezgodi	V60V69 Oseba v težkem transportnem vozilu, poškodovana v transportni nezgodi	V70V79 Oseba v avtobusu, poškodovana v transportni nezgodi	V80V89 Druge nezgode med transportom po kopnem	V90V94 Nezgode med transportom po vodi	V95V97 Nezgode med transportom po zraku in v vesolju	W00W19 Padci	W20W49 Izpostavlje- nost neživim mehaničnim silam	
Starostne skupine	0–3 let	10	18	1	0	36	1	0	0	3	0	0	1.294	473	
	4–6 let	5	70	2	0	19	0	0	0	6	0	1	854	344	
	7–9 let	14	55	0	0	24	1	0	2	8	0	0	932	480	
	10–14 let	15	125	4	1	33	0	0	1	27	1	0	1.756	1.181	
	15–19 let	35	88	28	0	227	0	0	9	20	0	1	1.180	739	
	20–29 let	44	141	27	0	833	4	0	8	36	1	3	1.766	1.249	
	30–39 let	22	133	18	0	497	2	1	6	24	1	3	1.795	1.231	
	40–49 let	29	175	22	0	375	1	0	16	13	0	3	2.232	1.226	
	50–59 let	35	203	19	0	276	0	0	17	8	0	3	3.022	1.057	
	60–64 let	13	81	4	0	69	1	0	10	0	0	0	1.418	346	
65–74 let	35	109	1	0	52	0	0	18	2	0	0	2.751	470		
75–84 let	28	44	0	0	27	0	0	25	4	0	0	3.619	290		
85 let in več	8	5	0	0	5	2	0	6	0	0	0	2.140	127		
Skupaj		293	1.247	126	1	2.473	12	1	118	151	3	14	24.759	9.213	

... nadaljevanje tabele		Podrobni sklopi zunanjega vzroka													
		W50W64 Izpostavlje- nost živim mehaničnim silam	W75W84 Druga naključna ogrožanja dihanja	W85W99 Izpostavlje- nost električnemu toku, sevanju in skrajni temperaturi in tlaku v okolju	X00X09 Izpostavlje- nost dimu, ognju in plamenom	X10X19 Stik z vročino in vročimi snovmi	X20X29 Stik s strupenimi živalmi in rastlinami	X30X39 Izpostavlje- nost naravnim silam	X40X49 Naključna izpostavlje- nost dimu, škodljivim snovem in zastrupitev z njimi	X50X57 Čezmerni napor, potovanje in pomanjkanje	X58X59 Naključna izpostavlje- nost drugim in neopredeljeni m dejavnikom	X60X84 Namerna samo- poškodba	X85Y09 Napad	Y10Y34 Dogodek nedoloče- nega namena	Skupaj
Starostne skupine	0–3 let	137	1	2	0	44	1	0	2	75	0	0	4	46	2.148
	4–6 let	66	1	0	0	11	0	0	1	14	0	0	1	24	1.419
	7–9 let	93	0	0	0	4	1	0	0	48	0	0	3	51	1.716
	10–14 let	192	0	1	0	8	1	1	2	126	0	1	15	117	3.608
	15–19 let	174	0	0	1	13	2	1	2	150	0	10	61	66	2.807
	20–29 let	201	0	1	1	59	0	2	6	209	1	17	100	122	4.831
	30–39 let	165	0	2	0	55	1	5	2	176	0	10	87	129	4.365
	40–49 let	166	0	3	0	48	6	1	2	238	1	15	76	112	4.760
	50–59 let	170	0	0	2	36	6	2	2	227	4	7	58	144	5.298
	60–64 let	77	0	1	0	13	1	1	0	92	0	1	16	25	2.169
65–74 let	84	0	0	2	20	7	0	0	164	1	3	25	58	3.802	
75–84 let	55	0	0	0	4	0	2	0	130	1	5	18	56	4.308	
85 let in več	21	0	0	0	1	0	0	0	76	0	0	9	28	2.428	
Skupaj		1.601	2	10	6	316	26	15	19	1.725	8	69	473	978	43.659

Tabela 44: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starosti in zunanjem vzroku (vzorčni podatki IDB MDS, 2012), deleži, ženske

		Podrobni sklopi zunanjega vzroka													
		V00V09 Pešec, poškodovan v transportni nezgodi	V10V19 Kolesar, poškodovan v transportni nezgodi	V20V29 Motorist, poškodovan v transportni nezgodi	V30V39 Oseba v trokolesnem motornem vozilu, poškodovana v transportni nezgodi	V40V49 Oseba v avtomobilu, poškodovana v transportni nezgodi	V50V59 Oseba v poltovornjaku ali kombiju, poškodovana v transportni nezgodi	V60V69 Oseba v težkem transportnem vozilu, poškodovana v transportni nezgodi	V70V79 Oseba v avtobusu, poškodovana v transportni nezgodi	V80V89 Druge nezgode med transportom po kopnem	V90V94 Nezgode med transportom po vodi	V95V97 Nezgode med transportom po zraku in v vesolju	W00W19 Padci	W20W49 Izpostavlje- nost neživim mehaničnim silam	
Starostne skupine	0-3 let	0,47	0,84	0,05	0,00	1,68	0,05	0,00	0,00	0,14	0,00	0,00	60,24	22,02	
	4-6 let	0,35	4,93	0,14	0,00	1,34	0,00	0,00	0,00	0,42	0,00	0,07	60,18	24,24	
	7-9 let	0,82	3,21	0,00	0,00	1,40	0,06	0,00	0,12	0,47	0,00	0,00	54,31	27,97	
	10-14 let	0,42	3,46	0,11	0,03	0,91	0,00	0,00	0,03	0,75	0,03	0,00	48,67	32,73	
	15-19 let	1,25	3,14	1,00	0,00	8,09	0,00	0,00	0,32	0,71	0,00	0,04	42,04	26,33	
	20-29 let	0,91	2,92	0,56	0,00	17,24	0,08	0,00	0,17	0,75	0,02	0,06	36,56	25,85	
	30-39 let	0,50	3,05	0,41	0,00	11,39	0,05	0,02	0,14	0,55	0,02	0,07	41,12	28,20	
	40-49 let	0,61	3,68	0,46	0,00	7,88	0,02	0,00	0,34	0,27	0,00	0,06	46,89	25,76	
	50-59 let	0,66	3,83	0,36	0,00	5,21	0,00	0,00	0,32	0,15	0,00	0,06	57,04	19,95	
	60-64 let	0,60	3,73	0,18	0,00	3,18	0,05	0,00	0,46	0,00	0,00	0,00	65,38	15,95	
	65-74 let	0,92	2,87	0,03	0,00	1,37	0,00	0,00	0,47	0,05	0,00	0,00	72,36	12,36	
75-84 let	0,65	1,02	0,00	0,00	0,63	0,00	0,00	0,58	0,09	0,00	0,00	84,01	6,73		
85 let in več	0,33	0,21	0,00	0,00	0,21	0,08	0,00	0,25	0,00	0,00	0,00	88,14	5,23		
Skupaj		0,67	2,86	0,29	0,00	5,66	0,03	0,00	0,27	0,35	0,01	0,03	56,71	21,10	

... nadaljevanje tabele		Podrobni sklopi zunanjega vzroka														Skupaj
		W50W64 Izpostavlje- nost živim mehaničnim silam	W75W84 Druga naključna ogrožanja dihanja	W85W99 Izpostavlje- nost električnemu toku, sevanju in skrajni temperaturi in tlaku v okolju	X00X09 Izpostavlje- nost dimu, ognju in plamenom	X10X19 Stik z vročino in vročimi snovmi	X20X29 Stik s strupenimi živalmi in rastlinami	X30X39 Izpostavlje- nost naravnim silam	X40X49 Naključna izpostavlje- nost škodljivim snovem in zastrupitev z njimi	X50X57 Čezmerni napor, potovanje in pomanjkanje	X58X59 Naključna izpostavlje- nost drugim in neopredeljeni m dejavnikom	X60X84 Namema samo- poškodba	X85Y09 Napad	Y10Y34 Dogodek nedoločne namena		
Starostne skupine	0-3 let	6,38	0,05	0,09	0,00	2,05	0,05	0,00	0,09	3,49	0,00	0,00	0,19	2,14	100	
	4-6 let	4,65	0,07	0,00	0,00	0,78	0,00	0,00	0,07	0,99	0,00	0,00	0,07	1,69	100	
	7-9 let	5,42	0,00	0,00	0,00	0,23	0,06	0,00	0,00	2,80	0,00	0,00	0,17	2,97	100	
	10-14 let	5,32	0,00	0,03	0,00	0,22	0,03	0,03	0,06	3,49	0,00	0,03	0,42	3,24	100	
	15-19 let	6,20	0,00	0,00	0,04	0,46	0,07	0,04	0,07	5,34	0,00	0,36	2,17	2,35	100	
	20-29 let	4,16	0,00	0,02	0,02	1,22	0,00	0,04	0,12	4,33	0,02	0,35	2,07	2,53	100	
	30-39 let	3,78	0,00	0,05	0,00	1,26	0,02	0,11	0,05	4,03	0,00	0,23	1,99	2,96	100	
	40-49 let	3,49	0,00	0,06	0,00	1,01	0,13	0,02	0,04	5,00	0,02	0,32	1,60	2,35	100	
	50-59 let	3,21	0,00	0,00	0,04	0,68	0,11	0,04	0,04	4,28	0,08	0,13	1,09	2,72	100	
	60-64 let	3,55	0,00	0,05	0,00	0,60	0,05	0,05	0,00	4,24	0,00	0,05	0,74	1,15	100	
	65-74 let	2,21	0,00	0,00	0,05	0,53	0,18	0,00	0,00	4,31	0,03	0,08	0,66	1,53	100	
75-84 let	1,28	0,00	0,00	0,00	0,09	0,00	0,05	0,00	3,02	0,02	0,12	0,42	1,30	100		
85 let in več	0,86	0,00	0,00	0,00	0,04	0,00	0,00	0,00	3,13	0,00	0,00	0,37	1,15	100		
Skupaj		3,67	0,00	0,02	0,01	0,72	0,06	0,03	0,04	3,95	0,02	0,16	1,08	2,24	100	

Tabela 45: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starosti in kraju dogodka (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), absolutne številke, ženske

		Dvomesna šifra kraja dogodka														Skupaj
		01 Dom	02 Bivanjske ustanove	03 Zdravstvene ustanove	04 Izobraževalne ustanove	05 Športne ustanove	06 Prometne površine: javna cesta, ulica ali pot	07 Prometne površine: druge	08 Industrijski in gradbeni objekti	09 Kmetija in drugi kmetijski objekti	10 Rekreacijske površine, kulturne ali javne ustanove	11 Komerčni objekti	12 Pokrajina	98 Drug opredeljen kraj dogodka	99 Neopredeljen kraj dogodka	
Starostne skupine	0–3 let	1.128	0	5	136	19	65	4	0	3	39	17	3	290	94	1.803
	4–6 let	493	3	1	151	95	79	2	0	0	32	6	8	245	44	1.159
	7–9 let	373	0	1	286	209	110	5	0	2	29	2	17	261	49	1.344
	10–14 let	559	0	2	595	686	235	9	0	12	33	2	25	542	49	2.749
	15–19 let	433	5	3	219	422	410	14	0	10	20	34	31	519	81	2.201
	20–29 let	1.006	7	32	38	396	1.082	35	31	15	32	106	84	937	141	3.942
	30–39 let	1.077	5	24	15	303	701	29	41	7	26	78	91	850	126	3.373
	40–49 let	1.206	11	55	19	258	689	23	72	19	7	77	98	1.015	110	3.659
	50–59 let	1.444	8	46	28	148	695	26	40	21	18	89	132	1.144	161	4.000
	60–64 let	722	4	10	3	47	244	17	0	9	6	21	70	498	56	1.707
	65–74 let	1.402	43	34	1	34	352	18	1	13	6	22	87	818	129	2.960
75–84 let	1.786	220	82	1	3	258	21	0	12	4	28	38	696	146	3.295	
85 let in več	994	350	34	0	1	78	7	0	0	9	8	6	396	106	1.989	
Skupaj	12.623	656	329	1.492	2.621	4.998	210	185	123	261	490	690	8.211	1.292	34.181	

Tabela 46: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starosti in kraju dogodka (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), deleži, ženske

		Dvomestna šifra kraja dogodka													Skupaj	
		01 Dom	02 Bivanjske ustanove	03 Zdravstvene ustanove	04 Izobraževalne ustanove	05 Športne ustanove	06 Prometne površine: javna cesta, ulica ali pot	07 Prometne površine: druge	08 Industrijski in gradbeni objekti	09 Kmetija in drugi kmetijski objekti	10 Rekreacijske površine, kulturne ali javne ustanove	11 Komerčni objekti	12 Pokrajina	98 Drug opredeljen kraj dogodka		99 Neopredeljen kraj dogodka
Starostne skupine	0–3 let	62,56	0,00	0,28	7,54	1,05	3,61	0,22	0,00	0,17	2,16	0,94	0,17	16,08	5,21	100
	4–6 let	42,54	0,26	0,09	13,03	8,20	6,82	0,17	0,00	0,00	2,76	0,52	0,69	21,14	3,80	100
	7–9 let	27,75	0,00	0,07	21,28	15,55	8,18	0,37	0,00	0,15	2,16	0,15	1,26	19,42	3,65	100
	10–14 let	20,33	0,00	0,07	21,64	24,95	8,55	0,33	0,00	0,44	1,20	0,07	0,91	19,72	1,78	100
	15–19 let	19,67	0,23	0,14	9,95	19,17	18,63	0,64	0,00	0,45	0,91	1,54	1,41	23,58	3,68	100
	20–29 let	25,52	0,18	0,81	0,96	10,05	27,45	0,89	0,79	0,38	0,81	2,69	2,13	23,77	3,58	100
	30–39 let	31,93	0,15	0,71	0,44	8,98	20,78	0,86	1,22	0,21	0,77	2,31	2,70	25,20	3,74	100
	40–49 let	32,96	0,30	1,50	0,52	7,05	18,83	0,63	1,97	0,52	0,19	2,10	2,68	27,74	3,01	100
	50–59 let	36,10	0,20	1,15	0,70	3,70	17,38	0,65	1,00	0,53	0,45	2,23	3,30	28,60	4,03	100
	60–64 let	42,30	0,23	0,59	0,18	2,75	14,29	1,00	0,00	0,53	0,35	1,23	4,10	29,17	3,28	100
65–74 let	47,36	1,45	1,15	0,03	1,15	11,89	0,61	0,03	0,44	0,20	0,74	2,94	27,64	4,36	100	
75–84 let	54,20	6,68	2,49	0,03	0,09	7,83	0,64	0,00	0,36	0,12	0,85	1,15	21,12	4,43	100	
85 let in več	49,97	17,60	1,71	0,00	0,05	3,92	0,35	0,00	0,00	0,45	0,40	0,30	19,91	5,33	100	
Skupaj	36,93	1,92	0,96	4,36	7,67	14,62	0,61	0,54	0,36	0,76	1,43	2,02	24,02	3,78	100	

Tabela 47: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starosti in aktivnosti v času dogodka (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), absolutne številke, ženske

		Aktivnost v času nastanka poškodbe ali zastrupitve										Skupaj
		01 Delo za zaslužek	02 Neplačano delo	03 Izobraževanje	04 Šport in vadba v prostem času	05 Aktivnost v prostem času ali igra	06 Življenjske aktivnosti	07 Oskrba	08 Potovanje, ki ni opredeljeno drugje	98 Druga opredeljena aktivnost	99 Neopredeljena aktivnost	
Starostne skupine	0–3 let	1	17	2	13	729	124	0	3	817	97	1.803
	4–6 let	0	8	22	87	452	49	2	1	491	47	1.159
	7–9 let	0	2	146	191	352	39	1	1	566	46	1.344
	10–14 let	1	6	362	577	582	53	0	3	1.104	61	2.749
	15–19 let	25	13	130	374	460	34	0	16	1.058	91	2.201
	20–29 let	337	38	13	360	944	74	0	58	1.958	160	3.942
	30–39 let	432	67	2	256	805	65	0	32	1.587	127	3.373
	40–49 let	538	88	1	220	774	88	0	31	1.793	126	3.659
	50–59 let	396	91	1	132	958	109	0	26	2.109	178	4.000
	60–64 let	15	33	0	51	457	52	0	4	1.024	71	1.707
	65–74 let	9	58	0	40	806	93	0	7	1.795	152	2.960
	75–84 let	3	36	0	10	980	134	0	6	1.959	167	3.295
85 let in več	0	16	0	4	548	108	0	1	1.181	131	1.989	
Skupaj	1.757	473	679	2.315	8.847	1.022	3	189	17.442	1.454	34.181	

Tabela 48: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starosti in aktivnosti v času dogodka (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), deleži, ženske

		Aktivnost v času nastanka poškodbe ali zastrupitve										Skupaj
		01 Delo za zaslužek	02 Neplačano delo	03 Izobraževanje	04 Šport in vadba v prostem času	05 Aktivnost v prostem času ali igra	06 Življenjske aktivnosti	07 Oskrba	08 Potovanje, ki ni opredeljeno drugje	98 Druga opredeljena aktivnost	99 Neopredeljena aktivnost	
Starostne skupine	0–3 let	0,06	0,94	0,11	0,72	40,43	6,88	0,00	0,17	45,31	5,38	100
	4–6 let	0,00	0,69	1,90	7,51	39,00	4,23	0,17	0,09	42,36	4,06	100
	7–9 let	0,00	0,15	10,86	14,21	26,19	2,90	0,07	0,07	42,11	3,42	100
	10–14 let	0,04	0,22	13,17	20,99	21,17	1,93	0,00	0,11	40,16	2,22	100
	15–19 let	1,14	0,59	5,91	16,99	20,90	1,54	0,00	0,73	48,07	4,13	100
	20–29 let	8,55	0,96	0,33	9,13	23,95	1,88	0,00	1,47	49,67	4,06	100
	30–39 let	12,81	1,99	0,06	7,59	23,87	1,93	0,00	0,95	47,05	3,77	100
	40–49 let	14,70	2,41	0,03	6,01	21,15	2,41	0,00	0,85	49,00	3,44	100
	50–59 let	9,90	2,28	0,03	3,30	23,95	2,73	0,00	0,65	52,73	4,45	100
	60–64 let	0,88	1,93	0,00	2,99	26,77	3,05	0,00	0,23	59,99	4,16	100
	65–74 let	0,30	1,96	0,00	1,35	27,23	3,14	0,00	0,24	60,64	5,14	100
	75–84 let	0,09	1,09	0,00	0,30	29,74	4,07	0,00	0,18	59,45	5,07	100
85 let in več	0,00	0,80	0,00	0,20	27,55	5,43	0,00	0,05	59,38	6,59	100	
Skupaj		5,14	1,38	1,99	6,77	25,88	2,99	0,01	0,55	51,03	4,25	100

Tabela 49: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starosti in predmetu, ki je povzročil poškodbo ali zastrupitev (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), absolutne številke, ženske

		Dvomesna šifra predmeta, ki je povzročil poškodbo ali zastrupitev											
		01 Kopensko vozilo ali kopensko prevozno sredstvo	02 Mobilni stroji in vozila za posebne namene	03 Plovilo ali vodna prevozna sredstva	04 Zračno plovilo ali zračna prevozna sredstva	05 Pohišstvo in oprema	06 Predmet za dojenčka ali otroka	07 Gospodinjski pripomočki	08 Pribor in posoda	09 Predmeti pretežno za osebno rabo	10 Oprema za šport in rekreacijo	11 Orodje, naprava ali stroj za uporabo pri delu	12 Orožje
Starostne skupine	0-3 let	66	3	0	0	291	157	40	17	7	42	9	0
	4-6 let	94	1	0	1	101	73	8	12	5	112	3	3
	7-9 let	93	1	1	0	50	39	7	4	6	226	7	1
	10-14 let	151	2	2	0	67	32	8	21	10	598	11	0
	15-19 let	338	2	2	0	51	4	17	50	24	185	10	0
	20-29 let	932	10	2	3	115	5	33	167	30	177	68	8
	30-39 let	583	12	6	3	102	8	31	168	33	138	78	3
	40-49 let	525	13	1	4	125	3	39	149	19	122	110	3
	50-59 let	462	1	2	3	146	3	36	111	25	73	107	2
	60-64 let	160	0	2	0	48	0	13	29	9	21	36	0
	65-74 let	188	1	3	0	98	2	17	39	14	16	48	9
75-84 let	114	2	1	0	136	1	18	12	26	2	33	2	
85 let in več	35	1	1	0	128	0	15	2	20	0	5	0	
Skupaj		3.741	49	23	14	1.458	327	282	781	228	1.712	525	31

... nadaljevanje tabele		Dvomesna šifra predmeta, ki je povzročil poškodbo ali zastrupitev												Skupaj
		13 Žival, rastlina ali oseba	14 Stavbe, gradbeni elementi ali sorodna oprema	15 Talna površina ali oblika površine	16 Snov, material, gradivo, ki ni opredeljeno drugje	17 Ogenj, plamen, dim	18 Vroči predmeti in snovi, ki niso opredeljene drugje	19 Hrana, pijača	20 Farmace- vtske učinkovine za humano uporabo, npr. zdravila	21 Druge nefarmace- vtske kemične spojine	40 Medicinski in kirurški pripomočki	98 Drugi opredeljeni predmeti ali snovi	99 Neopredeljeni predmeti ali snovi	
Starostne skupine	0-3 let	265	627	30	52	0	7	9	13	1	0	55	112	1.803
	4-6 let	157	377	25	74	0	1	4	5	1	0	55	47	1.159
	7-9 let	233	455	15	99	0	2	0	5	0	0	43	57	1.344
	10-14 let	537	925	19	204	1	3	1	15	2	1	75	64	2.749
	15-19 let	459	719	0	166	0	2	5	10	3	2	67	85	2.201
	20-29 let	593	1.147	2	306	1	21	9	24	5	4	137	143	3.942
	30-39 let	514	1.041	9	329	0	19	7	23	1	6	139	120	3.373
	40-49 let	665	1.173	9	381	2	16	11	24	2	1	147	115	3.659
	50-59 let	711	1.532	13	422	1	4	7	24	1	2	159	153	4.000
	60-64 let	288	770	9	193	0	1	2	6	1	0	61	58	1.707
	65-74 let	535	1.457	1	292	1	4	3	13	2	0	86	131	2.960
75-84 let	492	2.055	3	158	0	0	0	4	1	0	96	139	3.295	
85 let in več	303	1.281	3	42	0	0	1	1	0	0	44	107	1.989	
Skupaj		5.752	13.559	138	2.718	6	80	59	167	20	16	1.164	1.331	34.181

Tabela 50: Urgentne obravnave poškodb in zastrupitev po starosti in predmetu, ki je povzročil poškodbo ali zastrupitev (1. raven) (vzorčni podatki IDB FDS, 2012), deleži, ženske

		Dvomesna šifra predmeta, ki je povzročil poškodbo ali zastrupitev											
		01 Kopensko vozilo ali kopensko prevozno sredstvo	02 Mobilni stroji in vozila za posebne namene	03 Plovilo ali vodna prevozna sredstva	04 Zračno plovilo ali zračna prevozna sredstva	05 Pohištvo in oprema	06 Predmet za dojenčka ali otroka	07 Gospodinjski pripomočki	08 Pribor in posoda	09 Predmeti pretežno za osebno rabo	10 Oprema za šport in rekreacijo	11 Orodje, naprava ali stroj za uporabo pri delu	12 Orožje
Starostne skupine	0–3 let	3,66	0,17	0,00	0,00	16,14	8,71	2,22	0,94	0,39	2,33	0,50	0,00
	4–6 let	8,11	0,09	0,00	0,09	8,71	6,30	0,69	1,04	0,43	9,66	0,26	0,26
	7–9 let	6,92	0,07	0,07	0,00	3,72	2,90	0,52	0,30	0,45	16,82	0,52	0,07
	10–14 let	5,49	0,07	0,07	0,00	2,44	1,16	0,29	0,76	0,36	21,75	0,40	0,00
	15–19 let	15,36	0,09	0,09	0,00	2,32	0,18	0,77	2,27	1,09	8,41	0,45	0,00
	20–29 let	23,64	0,25	0,05	0,08	2,92	0,13	0,84	4,24	0,76	4,49	1,73	0,20
	30–39 let	17,28	0,36	0,18	0,09	3,02	0,24	0,92	4,98	0,98	4,09	2,31	0,09
	40–49 let	14,35	0,36	0,03	0,11	3,42	0,08	1,07	4,07	0,52	3,33	3,01	0,08
	50–59 let	11,55	0,03	0,05	0,08	3,65	0,08	0,90	2,78	0,63	1,83	2,68	0,05
	60–64 let	9,37	0,00	0,12	0,00	2,81	0,00	0,76	1,70	0,53	1,23	2,11	0,00
	65–74 let	6,35	0,03	0,10	0,00	3,31	0,07	0,57	1,32	0,47	0,54	1,62	0,30
75–84 let	3,46	0,06	0,03	0,00	4,13	0,03	0,55	0,36	0,79	0,06	1,00	0,06	
85 let in več	1,76	0,05	0,05	0,00	6,44	0,00	0,75	0,10	1,01	0,00	0,25	0,00	
Skupaj		10,94	0,14	0,07	0,04	4,27	0,96	0,83	2,28	0,67	5,01	1,54	0,09

... nadaljevanje tabele		Dvomesna šifra predmeta, ki je povzročil poškodbo ali zastrupitev												Skupaj
		13 Žival, rastlina ali oseba	14 Stavbe, gradbeni elementi ali sorodna oprema	15 Talna površina ali oblika površine	16 Snov, material, gradivo, ki ni opredeljeno drugje	17 Ogenj, plamen, dim	18 Vroči predmeti in snovi, ki niso opredeljene drugje	19 Hrana, pijača	20 Farmacevtske učinkovine za humano uporabo, npr. zdravila	21 Druge nefarmacevtske kemične spojine	40 Medicinski in kirurški pripomočki	98 Drugi opredeljeni predmeti ali snovi	99 Neopredeljeni predmeti ali snovi	
Starostne skupine	0–3 let	14,70	34,78	1,66	2,88	0,00	0,39	0,50	0,72	0,06	0,00	3,05	6,21	100
	4–6 let	13,55	32,53	2,16	6,38	0,00	0,09	0,35	0,43	0,09	0,00	4,75	4,06	100
	7–9 let	17,34	33,85	1,12	7,37	0,00	0,15	0,00	0,37	0,00	0,00	3,20	4,24	100
	10–14 let	19,53	33,65	0,69	7,42	0,04	0,11	0,04	0,55	0,07	0,04	2,73	2,33	100
	15–19 let	20,85	32,67	0,00	7,54	0,00	0,09	0,23	0,45	0,14	0,09	3,04	3,86	100
	20–29 let	15,04	29,10	0,05	7,76	0,03	0,53	0,23	0,61	0,13	0,10	3,48	3,63	100
	30–39 let	15,24	30,86	0,27	9,75	0,00	0,56	0,21	0,68	0,03	0,18	4,12	3,56	100
	40–49 let	18,17	32,06	0,25	10,41	0,05	0,44	0,30	0,66	0,05	0,03	4,02	3,14	100
	50–59 let	17,78	38,30	0,33	10,55	0,03	0,10	0,18	0,60	0,03	0,05	3,98	3,83	100
	60–64 let	16,87	45,11	0,53	11,31	0,00	0,06	0,12	0,35	0,06	0,00	3,57	3,40	100
	65–74 let	18,07	49,22	0,03	9,86	0,03	0,14	0,10	0,44	0,07	0,00	2,91	4,43	100
75–84 let	14,93	62,37	0,09	4,80	0,00	0,00	0,00	0,12	0,03	0,00	2,91	4,22	100	
85 let in več	15,23	64,40	0,15	2,11	0,00	0,00	0,05	0,05	0,00	0,00	2,21	5,38	100	
Skupaj		16,83	39,67	0,40	7,95	0,02	0,23	0,17	0,49	0,06	0,05	3,41	3,89	100

